

(g) Villages and towns that come under submersion are :—

Under Harangi :—

In Coorg District ... Madapura Township and some Estate Labourers Lines.

In Mysore District ... Nil.

Under Kambadakada :—

4 Villages :—

- (i) Nanjarajapatna,
- (ii) Rangasamudra,
- (iii) Virupakshapura,
- (iv) Hospatna.

(h) The following rates are provided for in the estimate :—

(i) Good condition Coffee land	Rs. 3,000 per acre
(ii) Paddy land	Rs. 1,000 ,,,
(iii) Uncultivated Private land	Rs. 250 ,,,

(i) No.

BUDGET ESTIMATES FOR 1961-62

General discussion (*contd.*).

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Sri Shankarappa will continue.

Sri RAMAKRISHNA HEGDE.—Sir, I have a representation.

Sri M. C. NARASIMHAN.—On a point of order. The Chair has called Sri Shankarappa. Question time is over and the next item has begun. How can representations be made now?

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Quite correct.

Sri D. B. S. SHANKARAPPA.—Mr. Speaker, Sir...

Sri RAMAKRISHNA HEGDE.—I had written to you day before yesterday.....

Sri M. RAMAPPA.—I rise to a point of order. You have called upon Sri Shankarappa and he was about to speak. A point of order was raised and you called upon Sri Shankarappa again. How can the Hon'ble Member persist in making the representation?

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Sri Shankarappa should yield if the Hon'ble Member Ramakrishna Hegde wants to interrupt.

† ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎನ್. ತಂಕರಹ್ವ (ಕೊಸದುಗ್ರ).—ನಾಯಾಯಿ, ನಾನು ಭಾವಿ ಹಂಚಿಕೆ ವಿಪಯಾದಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. 1947ರಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಿಂದು ಇಲ್ಲಿಗೆ 13.ವರ್ಷಗಳು ಕಳೆದಿವೆ. ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಬೆಕಾದಮ್ಮೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಅಡ್ಲಿತಪಕ್ಕದವರು ಹೇಳಿತ್ತೇರೆ ಬಂದಿದಾಗಿರೆ. ಅದರೆ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಇಮ್ಮು ಈ ಬಾಬಗೆ ವಿಚುರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂಬುದನ್ನು ಕೋರಿಸಿಲ್ಲ. ಹಂದೆ ತಾಲ್ಲೂಕೋಬೋರ್ಡ್ ಮತ್ತು ಗಾರ್ಮಂಪಂಚಾಯಿತಿಗಳ ದುನಾವಣಿ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜನಗಳ ಚೆಂಬಲವನ್ನು ತಮ್ಮ ಪಕ್ಕದ ಕಡೆಗೆ ಪಡೆಯುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಜಮೀನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ, ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇವೆ, ಇನ್ನೂ ಇತರ ಸಾಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಒಂದು ಕಟ್ಟು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆಶಾಪ್ರವೇಶಿಸಿರು. ಇವರು ಜಮೀನು ಕೊಡುವ ರಿತಿ ನಿತಿ ಹೇಗೆದೆಯೆಂದರೆ, ಯಾರಿಗೆ ಜಮೀನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದರೆ ಮಾನು ತನ್ನ ಜಮೀನನನ್ನು ಮಾರಿ ರಾಭದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ತಾನು ಕೊಂಡ ಬೆಲೆಗಿಂತ 1/4 ಇಲ್ಲಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಹಚ್ಚು ಪಡೆಯುತ್ತಾನೀರೆ, ಬೆಲೆಯವರಿಗೆ ಆ ರಿತಿ ಅಥಾರ ಮಾಡುತ್ತಾನೀ ಅಂತಹವನಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಆ ರಿತಿ ಸರ್ಕಾರ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಕೊಷಬಾರದು ಎಂದು ನಾನು ನಲಹಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಹಂದೆ 1957ರಲ್ಲಿ ಈ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಬಿಳ್ಳನ್ನು ಪಾನ್ ಮಾಡಿದರು. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಎಲ್ಲರೂ ಅರ್ಜ್ ಕೊಡುವ ಅಭಿನವವಿತ್ತು. ಈಗ ಬೋಂಬಾಯಿ ಏರ್‌ಇಂಫ್ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಬಿರ್ ಬಂದು ಅದು ಇಲ್ಲ ಪಾಸಾದಮೇಲೆ ಇಂದುವರೆಗೂ ಆ ರಿತಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ರಿಲ್ಯಾನ್ಸ್ ಮಾಡಿಲ್ಲದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಈಗ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಹೇಗೆಂದರೆ ಬಬ್ಬನೆನಾದರೂ ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಕಂಫೆರೆನ್ಸ್ ಅರ್ಜ್ ಕೊಡಿಕೊಡುವೆಂದು ಮೊದಲು ಶಾಸನಬೋರ್ಡರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾನೆ, ಶಾಸನಬೋರ್ಡರಿ ತಹಸಿಲ್‌ರಾಷ್ಟ್ರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾನೆ. ಅವರು ಸಚಿಫ್ ಅಂತಹ ಮಾಡಿದರೆ ಆಗ ರೈತರು ಅಡಮಾನ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ಸಾಲಕಾರ್ಯಿ ಅರ್ಜ್ ಹಾಕಬೆಕಿಗುತ್ತದೆ. ಈ ರಿತಿಯಾಗಿ ಸುಮಾರು ಬಿಂದಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಅವರಿಗೆ ಬಹಳ ಕಟ್ಟುವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೂ ಇನ್ನು ರಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಕೊಡರೇ ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಕ್ಕ ರಿಲ್ಯಾನ್ಸ್ ಮಾಡಿದ ಹೇತು ಏನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪೂರ್ವ. ಅನೇಕ ರೈತರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಕಾನೂನಾಗಳು ಸುಲಭವಾಗಿ ಇಲ್ಲದೇ ಬಿಕಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಏರ್‌ಇಂಫ್ ಅಧಿಸರುಗಳಾದ ಪಟೇಲ್, ಶಾಸನಬೋರ್ಡರ ಅನುವಂಶಿಕ ಕ್ರೈಕ್‌ನ್ನು ರಾಧ್ಯಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಅವರನ್ನು ಅತ್ಯಾಪಿತರನಾಗಿ ಮಾಡಿದೆಂದರೆ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಪಡೆಲು ಮತ್ತು ಶಾಸನಬೋರ್ಡರ ಕಂದಾಯ ವಸೂಲಿ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಗಾರ್ಮಂಪಂಚಾಯಿತಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಚೆನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಅದರೆ ಇವರ ಬದಲಿಗೆ ಗಾರ್ಮಂಪ ಕೆಲಸಗಳು ಸುಸೂತ್ರವಾಗಿ ನಡೆಯುವಂತೆ ಗಾರ್ಮಂಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಿಗೆ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳನ್ನೇ ನೇಮಿಸಿಲ್ಲ. ಸ್ಥಾಯಿ ನಂಸ್ತೇಗಳ ಸಚಿವರು 14 ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಮೊನ್ನೆ ಕೇಳಿದರು. ಹೀಗೆ ಇಟ್ಟು ಹೊತ್ತು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಾಗ, ಇಂತಹ ಬಿಳ್ಳನ್ನು ಪಾನ್ ಮಾಡಿದ್ದೀ ಯಾವಾಗ? ಇದರ ಮೇರೆ ಜಚ್ಚೆ ಯಾವಾಗ ಅಯಿತು? ನೆರೆಕ್ಕು ಕಮಿಟಿಗೆ ಯಾವಾಗ ಹೋಯಿತು? ಇನ್ನೂ ಅಕ್ಕೆಂಬಲ್ಲಿವೆಂದರೆ ಹೇಗೆ? ಆ ಕಾನೂನನ್ನು ಜಾರಿ ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೆಂದರೆನು? — ನೊಂದು ಸುಖೀರಾಜ್‌ನಾಡ್ ಪವೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿತ್ತಾರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಇದು ಏರುದ್ದುವಾಗಿದೆ. ಅದ್ದಿಂದ ಕೊಡರೇ ಏರ್‌ಇಂಫ್ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಿಗೆ ಶಾಯಂ ಅಗಿ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳನ್ನು ನೇಮುಕ ಮಾಡಿ ಗಾರ್ಮಂಪಂಚಾಯಿತಿ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಸುಗಮವಾಗಿ ನಡೆಯುವಂತೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ನಲಹಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಈ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ನಕಾರ ಗಾರಿಯಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಅಲಕ್ಕುಮಾಡಿ, ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಕೂಲ ವಾದುತ್ತಾರೆಂದರೆ ಏನು ತಪಾಗುತ್ತದೆ?

ತೀರ್ಥ ಚ. ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ (ಸಾಫ್‌ನೀಯ ಪಾರ್ಧಿಕಾರ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಎಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯತಿಗಳೂ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳನ್ನು ಅವಾಯಿಂಜ್ಞ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಮ್ಮಿಂದ ಅದೇತ ಹೋಗಿ, ಎಲ್ಲಾವುದಕೂ ವಾಡಿದಾಗ್ಗಾರೆ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಎಲ್ಲಾ ವಿಲೋಜ್ ಪಂಚಾಯತಿಯವರು ಶಾಸನ ಫೋನ್‌ಗೆ, ಪಟ್ಟೆಲರ ಕೆಲವಾಗಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ಲೋಕರ್ ಕಾರ್ಯಾಂಡಿಟ್‌ಗಳನ್ನು ನೇಮುಕ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಅಜ್ಞ ಕೊಟ್ಟು ಬ್ರಿಡ್‌ಡೆಲ್‌ವೆ. ಅವಾಯಿಂಜ್ಞ ಮಾಡಿಲ್ಲದೆಂದು ನಮಗೆ ಇದು ವರಗೆ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ರೂ ಒಂದು ಅಜ್ಞ ಬರೆದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎನ್. ತಂಕರಪ್ಪ.—ಅನೇಕ ವಿಲೋಜ್ ಪಂಚಾಯತಿಗಳಿಗೆ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳಲ್ಲದೆ, ನಾನೇ ದಿವಿಷನ್‌ ಕುಲಶಾಸ್ತರಿಗೆ ಬೆಲ್‌ಪೋಲ್ ವಾಡಿ 1,200 ರೂಪಾಯಿ ರೀಲ್‌ನ್ ವಾಡಿಸಿದೆ. ಅದರ ಮೇಲೆ ಸ್ವೀಪರುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯ ವರ್ಣನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಿಸಿದರು. ನಕಾರ ಪಟ್ಟಣಗಳ ಶಾಂಗಾರ ವಾಡಿ ಕ್ಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಸುಖೀ ರಾಜ್ಯ ನಾಫುವನೆ ವಾದುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಪಂಚಾಯತಿ ರಾಜ್ಯ ನಾಫುವನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬ ಒಂದು ನೋಗು ಹಾಕಿಕೊಂಡು, ನಿಡವಾಗಿ ಕೆಲವ ವಾದುತ್ತಿಲ್ಲ. ಪಟ್ಟಿಕ್ ವರ್ಕ್‌ನ್ ಮತ್ತು ಇರ್ಗೆಂಕ್‌ನ್ ಬಡ್‌ ಷಿಫ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ 4 ಕೋಟಿ ಚಿಕ್ಕರ ಬಿಲ್‌ಎಂಗ್‌ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿದಾಗ್ಗಾರೆ. ಕರೆಕಟ್‌ಮಾಡಿ ಅಂದರೆ, ತನ್ನ ಬನಪ್ಪನವರು It is not paying, return 10-20 ಪರ್ಸನ್‌ಎಂಬ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಪೋಲೆನು ಇಂಸ್‌ಪ್ರೆಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ ಕಾರ್ಯಾಚರುಗಳು, ಹಾನ್ತಲುಗಳು, ಇತರ್ ಕಟ್ಟಂತ್ರಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುಪ್ರದರಿಂದ ಎಪ್ಪು ಖಚಾರಿಗುತ್ತದೆ, ಅದರಿಂದ ಏನು ಥಾಯಿಡೆ ಬರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಚ. ಮರಿಯಪ್ಪ (ಅಧಿಕರಿಗಳ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ವರ್ಗವಾದಾದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕಾರ್ಯಾಚರ್‌ನ್ ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಗವನರ್‌ಮೆಂಟ್ ಅಧಿಸರುಗಳಿಗೆ ಕಾರ್ಯಾಚರ್‌ನ್ ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಅನೋಶೆಯೇತನ್ನುನವರು ಒಂದು ಕಡೆ ನಲಕೆ ಕೊಟ್ಟು, ಇನೋಂದು ಕಡೆ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದರೆ ಏನು ವಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ತಂಕರಪ್ಪ.—ರೂರ್ಲಿ ಪಾಟುಗಳಲ್ಲಿರುವ ಅನ್ನತೆಗ್ರಾಜಲ್ಲಿ ಏರಿಯ ಮೂರು ವರ್ಷದಿಂದ ಡಾಕ್ಟರೇ ಇಲ್ಲ. ಬೇಕಾದರೆ ಇವತ್ತು ಪರಿಣ್ಮೆ ವಾಡಿ. ಕೆಲವ ಅನ್ನತೆಗ್ರಾಜಲ್ಲಿ ಒಂಬರ್ ಇಯೋಡಿನ್, ಮತ್ತು ಕಾಟ್‌ಮತ್ತು ಬ್ರೌನ್‌ಡೆಂಡ್‌ ಕಾಲ್ತ್‌ ನಹತ ನಳ್ಳಿಗಾಯಗಳನ್ನು ಒತ್ತು ಮಾಡಲಕ್ಕು ಇಲ್ಲ. ಬೆಷಿಡಿ ಸಹ ಇಲ್ಲ. ಡಾಕ್ಟರುಗಳು “ನಾವೇನು ಮಾಡೋಣ, ನಹ್ನೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ” ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಅನ್ನತೆಗ್ರಾಜ ನಿಗಾ ನೋಡುತ್ತಾರೆ ಇಲ್ಲ.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ನೋಡು ಬಿಲ್‌ಎಂಗುಗಳ ವಿಚಾರ. ನಿನ್ನಯೇ ಹೇಳಿದೆ; ನಾರಾಯಣ ಗೋಂಡನ ಹಳ್ಳಿ ಎನ್ನುವ ಕಡೆ ಎಲ್ಲ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮುಖಿಂದರು ಇದಾದ್ದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಏಡ್‌ನೋಡ್‌ 20,600 estimate ಮಾಡಿ ಕಟ್ಟಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ವಿಲೋಜ್ ಕಂಪಿಂಗ್‌ಬೊಶ್‌ ಇಲ್ಲ. ಜೆವಂಡಹಳ್ಳಿ ಎನ್ನುವುದರಲ್ಲ ಬಡ ಜನರಿದಾಗ್ಗಾರೆ, ನೋಡು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡಿಯೆಂದರೆ, ನೋಡು ಮುಚ್ಚಿದಾಗ್ಗಾರೆ. ಅವೇಂಸಿತನ್‌ಗೆ ಎಲ್ಲ ಸ್ವೀಕ್ರೇಂಡ್ ಬಂದುಭಿಡುತ್ತೇಂದು ಎಂದು ನಕಾರ ಇಂಜಾ ನುಸಾರ ಬಿಜು ಮಾಡುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೀವು ಬರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರೇ ಬೇಕು. ಹೊನದುಗರ್ ತಾಳ್ಳುಕು ರಾಜ್ಯಾಂಶದಲ್ಲಿ ನಿನಲ್ಲಿ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ ಮೇರಿಗೆ ಶೀರ್ಷ ಬ್ರ್ಯಾಡಿಂಗ್ ನೇಂಟರ್ ಮಾಡಿದಾಗ್ಗಾರೆ ಅದಕ್ಕೆ ನೇಂಟರ್ ಗವನರ್‌ಮೆಂಟನ ಸಹಾಯವೂ ಇದೆ. ಅದಕ್ಕೆ 870 ರೋಮ್‌ಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದುಭಿಡುತ್ತದೆಯ್ದರೆ. ಅವಗಳನ್ನು ಕೂಡುವುದಕ್ಕೆ ತೆದ್ದುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದಾಗ್ಗಾರೆ. ಒಂದೆಂದು ತೆದ್ದುಗೆ 13 ಹಾವರ ರೂಪಾಯಿ ಖಚಾರಿಗೆ. ಮತ್ತು ಇನ್ನು ಒಂದಿನು ವುದಕ್ಕೊಂಡು ಒಂದು ಹೇಳುವಿರ ನೋಡು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡಿ ಎಂದರೆ ದುಡಿಲ್ಲ ಅನುತ್ತಾರೆ.

(ಕ್ರೀ.ಬಿ ಎಂ. ತಂಕರಪ್ಪ)

ಇಷ್ಟಾಗಿಯೂ ಕಡತಾಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಜಾರಿಗೆ ತರುತ್ತೇವೆಂದು ನಕಾರದವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅಷ್ಟೋ ಹೆಚ್ಚಾಗಲ್ಲಿ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಹಾಲ್ ಇಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚಾಗಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತ ಕಟ್ಟಿದಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುತ್ತಿರುತ್ತೇ, ಏನು ನಿಯಮವಿದೆಯೋ ಅ ನಿಯಮದಿಂದ 1-2 ನಾವರಿ ಜನನಂಬೇ ಇರತಕ್ಕ ಹೆಚ್ಚಾಗಣನ್ನು ಎಕ್ಸೆಂಟ್ ಮಾಡಿ, ನಕಾರದವರೇ ಆ ಹೆಚ್ಚಾಗಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತ ಬಿಲ್ಡಿಂಗುಗಳ ಪೂರ ವಿಶುಲೇಶಣದಿಂದಿರುತ್ತಿರುತ್ತೇ.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿನ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಯೋಜನೆ ಎಂದು ಬಂದಿದೆ. ನಮ್ಮ ಎಂ. ಇ. ಎನ್. ಡೆಪ್ರೈಟ್ ಮಿನಿಸ್ಟ್ರಿ ಭಾವಣಿ ಮಾಡುವಾಗ ಅದು ಕಲ್ಪಿಸುತ್ತೇ ಕಾಮಧೇನು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಉತ್ಕಾಷಾರ ಹಾಕಿದರೆ, ಎಂ. ಇ. ಎನ್. ದುಡ್ಲೆಲ್ಲಾ, ನೇಮ್ಹಿಂದುರ್ವಾಗಳಿಗೆ, ಟಿ. ಎ. ಮುಂಂತಾದಿಕ್ಕೇ ಹೇಳುತ್ತಿದೆ. ಡೆಪ್ರೈಟ್ ಮಿನಿಸ್ಟ್ರಿ ನಂತರಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಹೇಳುತ್ತಿದೆ. ಎಂ. ಇ. ಎನ್. ಕೆಲವು ಹೇಗೆಯಿಂದರೆ, ನೀರು ಹಾಯಿನುವುದಕ್ಕೆ ನಾಲೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ, ಗಡ್ಡಿಗೆ ನೀರು ಮುಖ್ಯವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಂತೆ ಕಾಲುವೆಯೇ ನೀರು ಕುಡಿದ ಹಾಗಾಗಿದೆ. ಎಂ. ಇ. ಎನ್. ನಲ್ಲಿ 75 ಪನೆಂಟ್ ವೇಸ್ಟ್ ಆಗಿದೆ. ಯಾವ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಇಕ್ಕಮತ್ತೆ ಲಿಂಫೋ, ಎಲ್ಲ ಕಂಟಿಬಿಂತ್ ಕೊಡುತ್ತಾರೋ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಮಾತ್ರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿನ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಒಂದು ಉಪಯೋಗ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿದೆ.

ಇನ್ನು ಅಭಾವ ಪ್ರದೇಶಗಳ ವಿಜಾರ : ಚಿಕ್ಕದುಗ್ರಾಮ, ವೊಳಕಾಲ್ಕಾರು, ಹೊಳೆಲ್ಕಿರ್ಲೆ, ಹುರಿಯಾರು, ಸಿರ, ಮಧುಗಿರಿ, ಪಾವಗಡ ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ನಾವಾನ್ಯ. ಆ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನಕಾರ ಏನು ಸ್ವೀಕಾರ್ತ ಕೆಲವು ಮಾಡಿದೆ. ಮಾತ್ರ ಬರತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಕಡಿಮೆ. ಜಲವಸತಿ ಜಾಸ್ತಿ ಇಲ್ಲ. 150-200 ಅಡಿ ತೆಗೆದರೂ ನೀರು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ದೈತ್ಯಿಕ ಸಂಪತ್ತು ಕಡಿಮೆ. ಅವಧಾರಂತ ಜನರು ದೀನರ್ ಇಂಜ್ ಇಟ್ಲುಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಅಜನೆಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ಇಂಜ್ ರಿಪೇರಿಗೇ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಎಲ್ಲ ಮಳೆ ಕಡಿಮೆ ಆಗುತ್ತದೆಯೋ ಎಲ್ಲ ನೀರಿನ ಅಭಾವ ವಿದೆಯೋ ಅಲ್ಲ ನಕಾರದವರು ತಿಂಗಳ ನಿಯಮವನ್ನು ಸರಿಮಾಡಿ ಇರ್ಗೇತ್ತೇ ಭಾವಿಗಳಿಗೆ ಎರೆಕ್ಕಿಸಿಟಯನ್ನು ಯಾವ ಪನೆಂಟ್‌ಬೆಳ್ಳಿ ಬಿರಲ, ಕೊಡಬೇಕು.

ರಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮೇಲೆ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ನಕಾರಬ್ಬೆ ತಂದಿದಾಗಿದೆ. ಹಾಕಿದ ಜಾಕ್ಕುಗಳನ್ನು ನರಿಯಾಗಿ ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ, ಪ್ರತಿನಾರಿಯೂ ಅನಾದಾರಣೆ ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಗಿ, ನರಿಯಾಗಿ ವಸೂಲು ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಈನಾನ್ನು ಡೆಪ್ರೈಟ್ ಮಿನಿಸ್ಟ್ರಿ ಸ್ವರೂಪಿಂತಹಿಂಬಣಾಗಿ ಜವಾಬು ಕೊಟ್ಟಿರು. ಇದು ಎಕರೆಗೆ ಕಡಿಮೆ ಇರುವವರಿಗೆ ಕಂದಾಯ ಮಾಫಿ ವಾಡಿ ನಕಾರಕ್ಕೆ ಲುಕ್ಕಾನು ಅಗತಕ್ಕಂಥ ದುಡ್ಡನ್ನು, ತೆಂಗು, ಬಾಳಿ, ಪಲಕ್ಕ ಮುಂತಾದ ಕೆವಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಪೋರ್ ಹೇಳಿ ನಕಾರಬ್ಬೆ ಹಾಕಿ, ಭತ್ತಿ ಮಾಡಿ. ನಣ್ಣಾ ಶೈಟ್ ಹೊಲ್ಲಿಸುಗಳ ಮೇಲೆ ನಕಾರಬ್ಬೆ ಹಾಕಬೇದಿ, ಜವರಲ್ಲ ನೆಮ್ಮುದಿ ಇಲ್ಲ; ಅವರಿಗೆ ಸಾಲ ಮುಖ್ಯವುದೂ ಕಷ್ಟ, ಅದಿಂತ ಕ್ರಮ ಬಿಂದಾಯಿಸಲಿ. ರಾಂಡ್ ಮಾಟ್‌ಗೆಂಜ್ ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ಸಾಲ ಬೇಕು ಎಂದು ಅಜ್ಞ ಹಾಕಿದರೆ ಅರು ತಿಂಗಳಾಗೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬೇಕು.

ಮುಂದು ನಿಕುಟ್ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಅರು ತಿಂಗಳಾದರೂ ಬೇಕು. ಎಷ್ಟೋ ಮೇಲೆ ಕೆಲವರಿಗೆ ಅರು ತಿಂಗಳ ಮೇಲೂ ಸಾಲ ನಿಕುಟ್ಯಾವುದು ಕಮ್ಮಾಗಿರುತ್ತೇ. ಅದಕಾರಣ ನಕಾರದವರು ಈ ಸಾಲ ಕೊಡಲು ವಿಧಿಸಿರತಕ್ಕ ನೀತಿ-ನೇಮಾಗಳನ್ನು ಕೂಡಿರೇ ಬಿಡಲಾಯಿಸಬೇಕು. ಈ ಕ್ರಮ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ನಮಗೆ ಬೇಕಾದೇನು ಬೇಕು ಕವ್ವಾಗಿರಲಿ-ಬಳ್ಳಾಗಾಗಿರಲಿ ಬಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅದು ಇಲ್ಲ ಹಿಡಿದರಾಯಿತು ಎನ್ನುವಂತೆ ನಮಗೆ ಕೆಲವು-ಕಾರ್ಯಗಳು ನಲ್ಲಿನಾಗಿ ನಡೆಯುವಂಥ ಯಾವ ಕಾನೂನಾದರೂ ಪರವಾಯಿಲ್ಲ. ಬಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅಗತಕ್ಕ ಕೆಲವನಗಳಿಗೆ ಅಡ್ಡ ತರಬಾರದು,

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ನೋಡಿದರೂ ಲಂಜ-ರುಪವತ್ತುಗಳ ಹಾವಳಿ ಏಪರಿತವಾಗಿದೆ. ಈ ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ಬಾರಿಗೆ ತಂದ ಮೇಲಿಂತಹ ಜನರ ಅರೋಗ್ಯವೇ ಕೆಡುಪಡಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೆಟ್ಟಾಗಿದೆ. ಜನರು ಈ ಕಳ್ಳಭಟ್ಟ ಸಾರಾಯನ್ನು ಸಿಕ್ಕಾಪಟ್ಟಿ ಕುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಜನರ ಸೇವನೆಗೆ ಕೆಡುಕನ್ನಂಬಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅವೋನಿಯಂ ಸಲ್ಲೇಜ್ ಮತ್ತು ಕತ್ತೇಹಣ್ಣಿನ ಸಿಹ್ಯೆ ಇತ್ತಾದಿ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ತಯಾರಿಸಿದ ಸಾರಾಯನ್ನು ಜನರು ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ವೇದಿಲು ವಾಡಿದರೆ ಅವರ ಅರೋಗ್ಯ ಹಾಳಾಗೇ ಅಗುತ್ತೇ. ಅದರೆ ಈ ಕಳ್ಳಭಟ್ಟ ಸಾರಾಯ ತಯಾರಿಕೆ ಬಗ್ಗೆ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಇಂತಹ್ಯು ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಹಾಕಲೇಬೇಕೆಂಬ ಒತ್ತಾಯವನ್ನು ಶೋಲಿನೋ ಇರಾಬೀಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಹಾಕರುವುದರಿಂದ ಅವರು.....

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಮಂಜುಪ್ಪ.—ಎಲ್ಲಲ್ಲಿ ಈ ಕೇಸುಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಅಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಅರ್ಥರೋ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದರೆ ಇಷ್ಟು ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಹಾಕಲೇಬೇಕೆಂದು ನಾವೇನೂ ನಿಗದಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎನ್. ತಂಕರಪ್ಪ.—ಹಾಗಾದರೆ ಸಾರ್ವಾಮೀ ವೆನ್ನೆತಾನೆ ಕಡಲಿನ ಹತ್ತಿರ ಆ ದಿ. ಎನ್. ಬಿ. ಅವರೇ ರಿಪಾರ್ ವರ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡುಹೊಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಹೊಡಿದಾಟವೇ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದರೆ ಈ ದಿವಸ ಅಲ್ಲಿ ಏನಾಯಿತು? ಸಾರ್ವಾಮೀ ನಾವು ಇದನ್ನು ಒಂದೇ ಮಾತನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿ ಮಾಗಿನ ಬೇಕೆಂದರೆ ಈ ದಿವಸ ಈ ಕಳ್ಳಭಟ್ಟ ಸಾರಾಯಿಯು ಒಂದು ಗಾತ್ರಾಮು ಕ್ಷೇತ್ರಗಾರಿಕೆಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಉಲ್ಲಿನ ಜನರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮಾಂಡರುಗಳು ಇದಕ್ಕೆ ಪರಿಕಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಎಲ್ಲವೂ ಮಾಮೂಲುಮೇಲೆ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಹೀಗಾಗೆ ಈ ದಿವಸ ದೇತದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಜನರ ಅರೋಗ್ಯ ಕಡುತ್ತಿದೆ. ಈ ಪಾನನಿರೋಧ ಇರಾಬೀಯ ಮೇಲ್ಪುಚಾರಣೆಯನ್ನು ಶೋಲಿನೋ ಇರಾಬೀಯಿಂದ ತಟ್ಟಿ ಇದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಜನರನ್ನು ನೇಮುಕ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—If the Hon'ble Member assures us of the Co-operation, he can give at his command, we will try and make it a success.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎನ್. ತಂಕರಪ್ಪ.—ಸಾರ್ವಾಮೀ, ಇನ್ನು ಹೊಸದುಗಳ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಎಂಟು-ಹತ್ತು ಮೇಕ್ಕನುಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಒಂದಕ್ಕೂ ಹೇಗೆಬರಲು ಸರಿಯಾದ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲ. ಕಮ್ಮುರಡಿ, ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಹಾರೋಹಳ್ಳಿ ಇತ್ತಾದಿ ಮೇಕ್ಕನುಗಳು ರಸ್ತೆ ಸಂಚಾರಕ್ಕೆ ನಾರಾಯಕಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಈ ಮೇಕ್ಕನುಗಳಿಂದ ಬೇಕಾದಪ್ಪು ರಾಯಲ್ಪು ಬರುತ್ತಿದೆ. ನಾನು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನೇ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಅದರೂ ಅದೇಕೋರ್ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಅಲಕ್ಷ್ಯ ಮನೋಭಾವದಿಂದಿದಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದರು. ಬಹುತಃ ನಾನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಾರ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿಲ್ಪಿವೆತ್ತೋ ಏನೋ!

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ತುನಾವಳಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ವಜ್ಜಾರ ಪಾರ್ಜೆಕ್ಟ್—ಗುಂಡಿಹಳ್ಳಿ ಪಾರ್ಜೆಕ್ಟ್ ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಲೋಕೋಲ್ಪಯೋಗಿ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇವುಗಳನ್ನು ಬಂಡಿತ ಮಾಡಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತೇನೆಂದು ಭರಪತೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ನಾನೂ ಮತ್ತು ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಒಂದು ದಿವಸ ಕಾರಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿರುವಾಗ ಈ ಪಾರ್ಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳ ವಿವರವಾಗಿ ಇವಾಗಳ್ಲಿ a drop in a Ocean ಎಂತ ಹೇಳಿದ್ದರು. ಎಹ್ತತ್ತೆಂಟು ಸಾರಿರದ್ದೆಲ್ಲ ಏನು ದೊಡ್ಡ ವಿವರ ಎಂತ ಹೇಳಿದ್ದರು:

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಕೆನ್ನು ಬನಪ್ಪ.—ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು ನಿಜ. ಅದರೆ ಆ ವಿಚಾರ ಯಾವುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಬದಲಾಯಿಸಿದಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದರೆ. ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದುದು ಈ ಪಾರ್ಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳ ಸರ್ವೇ ಮಾಡಿಸುತ್ತೇನೆ ಎಂತ ಹೇಳಿದ್ದೇ. ಈ ವಜ್ಜಾರ ಪಾರ್ಜೆಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಸೀರು ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಷ್ಕಾರ ಮಾಡಿಸಲಾಗುತ್ತಿದ್ದರೂ ನಿಜ ತಿಳಿಸಿದ್ದ ಅಷ್ಟೇ ಹೊರತು ಈ

[ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಕೆನ್ನಬನಪ್ಪ]

ಹಾಗು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಏಂಜೊಲು ಮಾಡೇ ಬಿಡುತ್ತೇನೆ ಎಂತ ಏನೂ ನಾನು ಹೇಳಿರಲ್ಲ. ಮೇಲಾಗಿ ಮೇಲೆ ಶ್ರೀರಾಮಪುರ ಕೇರಿಯಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಹೋಗತಕ್ಕ ನೀರನ್ನು ದೈವರ್ಪಾರಾದ ಚೆರ್ಕಾಗುತ್ತೆ. ಇದರಿಂದ ಆ ಕೇರಗೇನಾದರೂ ತೊಂದರೆ ಆಗುತ್ತೇಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಸಹ ಪರಿ ಶೀಲಸಚೇರಾಗುತ್ತದೆ ಎಂತ ಇಟ್ಟನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎನ್. ರಂಕರಪ್ಪ.—ಹೋಗಲ ನಾಯಿ, ಹಿರಿಯೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಗುಂಡಿಹಳ್ಳಿ ಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸೇತುವೇ ಹಾಕತಕ್ಕ ಕೆಲಸವೋ? ಅಲ್ಲಿ ಬಿಡು ಬೇಕಾದಪ್ಪ ತೊಂದರೆ ಆಗಿದೆ. ಈ ಸೇತುವೇ ಕಟ್ಟಲು 1957ರಲ್ಲಿ ಅಂದಾಜು ತಯಾರಾಯಿತು. ಮತ್ತೆ ಅದು 1959 ರಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಆಗಿ 1 ಲಕ್ಷ 80 ನಾಲ್ಕಿರಕ್ಕೆ ರಿ-ಅಪ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಅಯಿತು. ಮತ್ತೆ ಇದೂ ಸಹ ಆಗ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬದಲಾವಣೆ ವಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ನಿಲ್ಲಿಸಿದಾಗೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಅಂತೂ ಇಂತೂ ಕುಂತಿ ಮತ್ತು ಲಿಗ್ ರಾಜ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಹಾಗಾಗಿದೆ ನಮ್ಮ ಬಾಳು. ಇನ್ನಾದರೂ ರಾಜ್ಯ ನಕಾರದ ಅಡಳಿತ ಸೂತ್ರಹಿಡಿರುವ ಜನರು ದೇಶದ ಕೆಲದ್ದುಬ್ಬಿಯಿಂದ ನಿಪ್ಪಾಪೂತ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ವಾಡಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಈ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣ ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎ. ಕೆ. ದೊಡ್ಡಮೇಚಿ (ರೋಣ್).—ನಾಯಿ, ಈಗ ನಮ್ಮ ಅರ್ಥಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಸಭೆಯ ಎದುರಿಗೆ ಇರಿಸಿರತಕ್ಕ ಬದ್ದುನ್ನು ನಾಧಾರಣವಾಗಿ ನಾಘಗತಿನುತ್ತೆ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟೇ ವಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಅವೇಲೆ ಈಗ ಬದ್ದೆಚ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಲಾಗಿರತಕ್ಕ ಕರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ವಿವೇಚನೆ ಮಾಡುವುದು ನನ್ನ ಮೌದ್ದಣಿನೇ ಕರೆಯ್ದೆ. ಹೀಗೆ ಈಗ ಹೇಳಿರತಕ್ಕ ಕರಗಳ ಬಗ್ಗೆ, ಕಂದಾಯದ ಬಗ್ಗೆ ಅಧಿವಾ ಈ ಸರ್‌-ಭಾಜುಫಾಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅಗಲೀ, ಭೂಕಂದಾಯದ ಬಗ್ಗೆಯಾಗಲೀ ಇವು ಕೆಲವು ಮುಟ್ಟಿಗೆ ನನ್ನ ವಿವೇಚನೆಗೊಳಗಾಗಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಇವು ಯಾವ ರೀತಿಯಿವೆ ಎಂದರೆ—ಈಗ ಭೂಕಂದಾಯದವೇಲೆ ಸರ್‌ ಭಾಜುಫಾಕಾಕುವುದೆಂದರೆ ತತ್ವವುತ್ತಿಂದಿರುತ್ತಿದ್ದು ನಾನು ಇದಕ್ಕೆ ಬಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸಣ್ಣ ಕಿಂದಿಗೆ ಇದ್ದಾರರ ಮೇಲೆ ಇಡೀ ಕಂದಾಯವನ್ನೇ ಹಾಕದಿದ್ದರೂ ಅದಕ್ಕೂ ನನ್ನ ಅಭ್ಯಂತರವೇಲ್ಲಿಂದ ಅದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಕಾರವೇನಿದೆ ಎಂದರೆ ಈಗ ಏಧಿನತಕ್ಕ ಸರ್‌ ಭಾಜ್‌F ಏನಿದೆ ಇದು ಮುಂದೆ ಭೂಕಂದಾಯಗಳ ಪುನರ್-ಪರಿಶೀಲನೆ ಆದಾಗ ಹೂನ ಕಂದಾಯ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದವೇಲೆ ಈ ಸರ್‌ ಭಾಜುಫಾಗಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತೇವೆಂಬ ಒಂದು ಭರವಸೆಯನ್ನು ಅಶಾಫ್ತಾನಸವನ್ನು ನಮಗಿನ ನಕಾರದವರು ನೀಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮೇಲಾಗಿ ಈ ಏಜಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾನೂನು ಕೂಡ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುತ್ತಿಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ದಿವಸ ಈ ಸರ್‌-ಭಾಜುಫಾಗಳನ್ನು ನಿರೂಪಿಸುವಲ್ಲಿ ಹಳೆಯ ಜನರಿಗೆ ಒಂದು ವಿಹಿರೀತವಾಗಿರುತ್ತೆ. ಅದು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಎಂದರೆ ಈ ತೆರಿಗೆಗಳು ಏಕರೂಪತೆಯಾವ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಅನ್ಯಾಯನುತ್ತದೋ ಆರೀತಿ ನಿರ್ವಹಿ ಈ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಹೇರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿತ್ತುಗೂ ನರಾನರಿ ಏಕರೆಗೆಮ್ಮೆ ಕಂದಾಯ ಬೇಳುತ್ತೆ ಅನ್ನು ಪುದನ್ನು ನಕಾರದ ಪರಿಶೀಲನೆ ವಾಡಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಎರಡನಯದಾಗಿ ಮುಂಬೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ವಿಲೀನವಾದ ನುವಾರು 19 ಸಣ್ಣನಣ್ಣ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಿದ್ದಿವು. ಅಲ್ಲಿನ ಭೂಕಂದಾಯ ಭೂವರೆಯೆಲೆಗೆ ಗೇಣಿದಾರರು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದ ರೇವಣಯೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಅಪ್ಪೇ ಇರುತ್ತಿತ್ತು ಎಂದರೆ ಅದೇನೂ ಒಂದು ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯಲ್ಲ. ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಮುಂತಿಗಳು ಬಂದಿರುವ ಸಂಸಾರನ ಅದರೆ ಆ ಜಮಿಂದಿ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಏಕರೆಗೆ ಈ ಹಿಂದೆ ನಾಲ್ಕು-ಬಹು ರೂಪಾಯಿಗಳ ಭೂಕಂದಾಯವಿತ್ತು. ನಾಘತಂತ್ರ ಹೋರಾಟ ನಡೆದಿತ್ತೇಚೆಗೆ ಇದು 100ಕ್ಕೆ 25ರಷ್ಟು ಕಮ್ಮು ಮಾಡಲಾಯಿತು.

2-30 P.M.

ರಾಮಾದುಗ್ರ ನವಣಿಯ ಮುಂತಾದ ಹಿಂಡಕ್ಕೆ ಇದ್ದು 19 ನೇಣ ನೆಲ್ಲ ಸಂಸಾರಾನಗಳ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಭೂಕಂಡಾಯಿದ ಪ್ರಪಾಣ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ನಾಯಿ ದೊರಕಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಅದ್ದಿರಿಂದ ನರಭಾಜಣ ಕಾಕುವ ವಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಒಂದು ವಾತು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಭೂಕಂಡಾಯಿ ವನೂಲು ಮಾಡಿ ಬೆಂಗಳೂರು ತ್ರೈಪರಿಗಳ ಭಾರ್ತಿ ಮಾಡಬಾರದು. ನರಕಾಜಣ ರೂಪದಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಹಣವನ್ನು ಹಂಚಾಯಿತಿಗಳಿಗೆ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಬೋರ್ಡರ್‌ಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಬಿಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಈ ಹಣ ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅವಶ್ಯಕ. ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಹಣವನ್ನು ಹಳ್ಳಿಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕಾದು ನಾಯಿ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಲಾಗುವದಿಲ್ಲವೆಂದು ಅನೇಕ ದಿನಗಳಿಂದ ಕಾಗು ಇದೆ. ಇದು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ನುಳ್ಳು ಎಂದು ಹೇಳಬುದಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಾಕರ್ಯ ಬದಿಗಿನಿಕೊಡುತ್ತಿರುವದರಿಂದ ಅಂಥವರ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ತೆರಿಗೆ ಭಾರ ಹಾಕಬಹುದು. ತೆರಿಗೆ ಉತ್ತರಾತ್ಮಿಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನವುದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಮಾರ್ಗಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಯೋಜನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಕಾರ್ನಾಟಕರ್ ಆಫ್ ಪಾರಷಿಟ ಮೇಲೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ವಿಶಕ್ಕೆ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಬಾರದು? ಶ್ರೀಮಂತರ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಬಹುದು. ತೆರಿಗೆ ವಿಧಿನುವ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶ ಏನದೆಯೇಂದರೆ ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಬಡತನತ್ತೀರು ಮಂತಿಕೆ ನಡುವೆ ಇರತಕ್ಕ ಅಂತರ ಕಡಿಮೆಯಾಗಬೇಕು. ಅದ್ದಿರಿಂದ ತೆರಿಗೆಯ ಭಾರವನ್ನು ಶ್ರೀಮಂತರ ಮೇಲೆ ಹಾಕುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಇದನ್ನು ವಿಕಾರಮಾಡುವುದು ಅಗತ್ಯ. ಮೂರನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯು ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ 2½ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ. ಒಟ್ಟಿಗೆ ಇದು ವರ್ಚಗಳಲ್ಲಿ ಸುವಾರು 45 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಹಣ ಈ ಬಾಬಿನಿಂದ ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಷ್ಟು ಹಣ ಯಾವ ರೀತಿ ನಂಬಾದಿನುತ್ತೀರಿ? ಅದರ ರೂಪರೇಷ್ಯ ವಿನಾದರೂ ಹೇಳಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಅಗತ್ಯ. ಬಡತನ ಮಾತು ಶ್ರೀಮಂತರ ಮಧ್ಯ ಇರುವ ಅಂತರ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕಾದು ಅಗತ್ಯ ಎಂಬ ನಿರ್ಧಿಷ್ಟ ಗುರಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡು ಮುಂದೆ ಸಾಗಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಈ ನಂಬಭದ್ರಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಹೇಳುತ್ತೀನೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಒಂದೆರಡು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೀನೆ. ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಬಾತೆಯು ಸರಕಾರದ ಕಣ್ಣ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಇದೆ. ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳುತ್ತೇಕಾಗಿದೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಕ್ಷುಕೊಂಡ ಕೆಲನಗಳನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಸರಕಾರದ ಹಣ ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಮೂಲಕ ಅನೇಕ ಯೋಜನೆಗಳಿಗಾಗಿ ಖಚಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಏತಾವ್ಯಯಿಸಿದ್ದ ವಾದಿನಬೇಕು. ಯಾವದೇ ರೀತಿ ದುಂಡುಗಾರಿಕೆ ಆಗಬಾರದು. ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದೀನೆ. ಬಾದಿಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ಬಾದಿ ಬಿಟ್ಟು ಕೊಂಡು ಕೊಂಡರೆ ಮೂಲರು ಅಣಿ ರಿಬೇಳ್ಜ್ ಕ್ಷೌದರಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ರಿಬೇಳ್ಜ್ ಕೊಟ್ಟು ಇಂಥ ಉದ್ದ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಎಷ್ಟು ದಿವಸ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬರಲು ನಾಡ್ಯವಿದೆ? ಪಾರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಅದರೆ ಕೊನೆಯವರೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇಂಥ ಗಾರ್ಮ ಕೈಗಾರಿಕೆಗೂ ನಾಯವಲಂಬನವಾಗಿರಬೇಕು. ನನ್ನ ಅಭಿಪೂರ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಾದಿ ಉದ್ದಿಮೆಯು ನಾಯವಲಂಬನವಾಗಬೇಕು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತಿಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ? ಇದನ್ನು ಅರ್ಥಾತ್ ಯೋಜನೆ ಮಾಡುವುದು ಅಗತ್ಯ. ಇದರಲ್ಲಿ ಬಹಕ ಧೋಪಗಳಿವೆ. ಅವನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಹೇಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟೇ ಪಡುವರಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ತಾವು ವಿಕಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಏನೆಂದರೆ ನವ್ಯ ಖಚಿತ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದು ಮಾತ್ರ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಗಳಿಸುವುದು, ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ನಾವು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಸುವೈರಾಜ್ಯವನ್ನು ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬದಿಗಿನಿಬಲ್ಲಿನೆ.

ಕೇ. ಪಿ. ರೇವಣ ಸಿದ್ಧಪ್ಪ.—ಇನ್ನು ನಾಲ್ಕು ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದರೆ ನುಖೀ ರಾಜ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ!

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ದೊಡ್ಡಮೇಚಿ.—ನಾನು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರಂತೆ ಕೇವಲ ಪಾಕಿಸ್ತಾನಾಗಿ ಮಾತನಾಡ ಪುದ್ಭವೆಂದು ಈಗಿನ ತನಕ ನಡೆದ ನನ್ನ ಮಾತಿನ ಮೇಲಿಂದ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳು ಬಹುದು. ಇದ್ದುದನ್ನು ನ್ನಪ್ಪುವಾಗಿ ಹೇಳುವುದು ಮತ್ತು ಅವರನ್ನು ದಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡತಕ್ಕುದು ಮತ್ತು ಎಲ್ಲ ಒಳೆಯ ದಾರಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ ಅಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕೈಗೊಳಿಸಿದಿಲ್ಲ ಅವರ ಕ್ಷೇತ್ರ ಬಲಪಡಿಸಬೇಕು. ಈ ರೀತಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದವರೂ ಮಾಡಬೇಕು, ಏರೋಡಿ ಪಕ್ಷದವರೂ ಮಾಡಬೇಕು. ನುಮ್ಮನೆ ಏರೋಡಕಾಗುತ್ತಿರುವ ವಿರೋಧಕಾಗುತ್ತಿರುವ ಏರೋಡೊಳಿಸಿದಿಲ್ಲ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ನಿರಾವಾಗುತ್ತಿರುವ ಯೆನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಕೆಲವೊಂದು ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕು. ಶ್ರೀಮಾತ್ ಜನ್ನು ಬಿಸಪ್ ನವರು ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗು ನುವಾರಿಗೆ ಒಂದು ಒಂದೊವರೆ ವರ್ಷದ ಕಿಂದ ಕೆಲವು ಚಿಕ್ಕ ನೀರಾವರಿ ಕೆರಗಳಿಗೆ ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟು ಅವರಗಳನ್ನು ಅದಮ್ಮು ಬೇಗನೆ ಚಾಲಿ ಮಾಡಲಕ್ಕ ಅಭಯ ಕೊಟ್ಟು ಆ ರೀತಿ ಕಾಯ್ ನಡೆಸಲಕ್ಕೆ ಹೇಳಿದರು. ಅದರೆ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಕೆಲವು ಕೆರಗಳ ದಾಖಲೆಗಳು ನುವಾರಿಗೆ 10-15 ನಲ್ಲಿ ಹೇಳ್ಣೀಯಿರು ಅಫೀಸಿನಿಂದ ನೂಪರಿಂಟಿಂಗ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಅಫೀಸಿಗೆ, ಅಲ್ಲಿಂದ ಏಕೆಸ್ ಕ್ಲೂಟಿಂಗ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಅಫೀಸಿಗೆ ಪುರಳಿ ಮರಳಿ ಪ್ರಯಾಣ ಎಪ್ ವೆಚ್ಚೆದು, ಎಪ್ಪು ಕಟ್ಟಿಕರದು ಮತ್ತು ಎಪ್ಪು ಅಯನ್ನು ಬೇಕು ನುನ್ನುವುದನ್ನು ತಾವು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಬುರ್ಕೆ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಬರಗಾಲ ಪ್ರಸಂಗ ಒದಗಿದಾಗೆ ಲೋಕ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಪಾರ್ಫಾತಿ ಕೊಳ ಮತ್ತು ನಾಗೇಂದ್ರ ಗಡ, ಈ ಎರಡು ಕೆರಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಂದು ಅದೇತಿ ಕೊಟ್ಟಿರು. ಇವೊತ್ತಿನ ತನಕ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲ್ಲ. ಅಮೇರೆ ಬರಗಾಲ ಮುಗಿಯಲು ಎಂದುಬಿಟ್ಟು. ಇವು ಬರಗಾಲಕಾಗುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲ್ಲಿ ವಂಥ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಲ್ಲ. ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇರಾಜೆಯಿಂದ ಚಿಕ್ಕ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲ್ಲಿ ವಂಥಾದ್ದು. ಇದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಬರಗಾಲದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಎಂದು ಹೇಳುವಂಥಾದ್ದು. ಅದು ಇನ್ನೂ ವರೆಗೂ ಅಗಿಲ್ಲ. ನ್ಯಂತಃ ಹೇಳ್ಣೀ ಇಂಜಿನಿಯರನ್ನು ಭೇಟಿಯಾಗಿ ಅವರಿಂದ ನೂಪರಿಂಟಿಂಗ್ ಇಂಜಿನೀಯರಿಗೆ D.O. letter ಬಿರೆಸಿದೆ. ಇನ್ನೂ ಬಿದಾರು ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಕಾಗದ ಬರದರು. ಬಿದಾರು ತಿಂಗಳಾದರೂ ಇನ್ನೂ ಅಗಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಉದ್ದೇಶ ಇದನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಹಲವಾರು ಸೇತುವೆಗಳು ಮಂಜೂರಾದದ್ದು ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳಿಂದ. ಆ ಕಾಮಗಾರಿಗಳೂ ಪಾರಂಭವಾಗಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಯೋಗ್ಯ ಕಂಟಾರ್ಕ ರುಗಳ ಅಭಾವ. ಯೋಗ್ಯ ಕಂಟಾರ್ಕ ರುಗಳ ಪ್ರವರ್ತಗಳೂ, ಅವರನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೂ ನಕಾರ ಕೆಲವೊಂದು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧ ಮಾಡಿದಂತೆ ಕಾಣಲ್ಪಡೆ. ಅದರೆ ಅದು ನಾಕಟ್ಟು ನಮ್ಮ ಪರಿಸರವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತೇಲ್ಲ. ಆ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪುನರ್ವಿಮಾಫಿನಿಫರ್ಮೆಂಟ್ ಮತ್ತು ನಾಕಟ್ಟು ಕಂಟಾರ್ಕ ರುಗಳು ಮುಂದೆ ಬರುವಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಾವು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಅನೇಕ ಕಂಟಾರ್ಕ ರುಗಳಿಂದ ದೂರುಗಳು ಕೇಳಬರುತ್ತಿವೆ. ನಾನು ಕೆಲವಿಗೆ ಪುನರ್ಬಾಯಿಸಿ ಕಂಟಾರ್ಕೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಏಕೆ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ, ಕಂಟಾರ್ಕೆಗೆ ಹೇಳಿರಿ ಎಂಬ ಹೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ನಾವೇನೋ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅದರೆ ದುದ್ದು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಮಂಧ್ಯ ಏನೇನೋ ರೀತಿಯೋಗೆ ತೊಂದರೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈ ರೀತಿಯ ಕೆಲವು ದೂರುಗಳಿವೆ. ಆ ರೀತಿ ಅಗಧ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಕಂಟಾರ್ಕ ರುಗಳು ಮುಂದೆ

ಬರಬೇಕು. ಅವರಿಂದ ಒಟ್ಟು ಯಾ ಕೆಲಸವಾಗಬೇಕು. ಎಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ಅಫೀಸಿನಿಂದ ಕೆಟ್ಟನ ಅಡಚನೆ ಆಗಬಾರದು ಮತ್ತು ಅವರೂ ಪಾರಮಾಣಿಕತೆಯಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಾರೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂದೂ ನೋಡಬೇಕು. ಈ ರೀತಿ ಏಚಾರ ಮಾಡಿ ಲೋಕೋಧಯೋಗಿ ಶಾಖೆಯ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಮುಂದಿನ ಒಂದು ವರ್ಷದೊಳಗೆ ಮುಗಿನಚೆಕೆಂಬಿ ಚೆಗುಟುತನದಿಂದ, 1962ನೆಯ ಇನಿಯಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಬದ್ದುಟ್ಟು ಮಂದಿನುವುವರೊಳಗೆ ಮುಗಿನಚೆಕೆಂಬಿ ಎನ್ನುವ ಹತದಿಂದ ಕೆಲಸ ಪಾಡಬೇಕು. ಈಗ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಮಂದಿನುವುವರೊಳಗೆ ಮುಗಿನಚೆಕೆಂಬಿ ಎನ್ನುವ ಹತದಿಂದ ಕೆಲಸ ಪಾಡಬೇಕು. ಈಗ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಳೆ ಅಲೂರ ಹತ್ತಿರ ಮಾಲಪ್ರಭ ನಿರ್ದಿಗೆ ಒಂದು ಸೇತುವೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಆಘಾತನೆಯನ್ನು ಕೊಳ್ಳಲಿದ್ದು ಕಳೆದ ಬಡ್ಡಿಟ್ಟುನ್ನಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿರ ಸಾಮಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದರು. ಈ ಸಲದ ಬಡ್ಡಿಟ್ಟುನ್ನಲ್ಲಿಯೂ ಹತ್ತಿರ ಸಾಮಿರ ರೂಪಾಯಿ ಹಾಕಿದಾಗೆ. 14 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಎಸಿ ಮೇಳು ಅಂಧ ಸೇತುವೆಗೆ ವರ್ಷೇರ್ ವರ್ಷೇರ್ ಹತ್ತಿರ ಸಾಮಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ ಹೀಗೆ ಎಂದಿಗೆ ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ತಾಪ ಮಾಡಬ್ಲಾರಿ? ಇದರ ತಮಾತ್ಕರ ಸರಿಯಾಗಿ ಅಥವಾಗುವಿದಿಲ್ಲ.

ಪಾನ ಪ್ರತಿಬಂಧದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ, ಫೋರಿಜ್ ಮತ್ತು ತತ್ವದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಬಹುತ್ಯಾಗಿ ವಿರೋಧ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗೆ ಒಂದು ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರೆ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಕೆಲವರೂ, ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಕೆಲವರೂ ಹೇಳಬಹುದು. ಅದನ್ನು ಯಶಸ್ವಿ ಮಾಡಬೇಕು.

Sri C. M. ARUMUGHAM (K. G. F.).—Why not the Government introduce prohibition in Bangalore and see whether it would be successful or not? To see whether it is successful or not, they must introduce it in Bangalore where Ministers and big officers live. Sir, it appears to me that prohibition is not introduced in Bangalore because Ministers big officers live here. Because poor people live in K.G.F., prohibition is introduced there. It is like the doctor testing his surgery experiment on a poor man's body.

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ದೊಡ್ಡಮೇಚಿ.—ಕೇವಲ ನೀಡು ಹೀಗಳ ಎನ್ನರಣೆಯನ್ನು ಕೆಬ್ಬು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಗು ತ್ತಿದ್ದರೆ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ತೀಳಿದು ಕೊಂಡಿದ್ದಿರಾ? ನೀವು ಎಷ್ಟುಕ್ಕೆತ್ತಿರುವನ್ನು ವಾಡಿದರೂ ಅದರೊಳಗೆ ನಾರಕೆ ನಾರು ಭಾಗ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಾಪ ಅರೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗ ಸಿರು ವಾಡಿಲು ಅರೋಚನೆ ಸರಿಯಾದುದ್ದಾರಿ. ಇದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲು ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದಿರಿ ಈಗ ಕೈಗೊಂಡಿರುವ ಕ್ರಮ ಹೊಳೆಯುಕ್ಕಿದೆ ಮತ್ತು ತಪ್ಪಿತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಬಹುತ್ಯಾಗಿ ತಾಪಾ ಬಹಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿ ಮೂಲಭೂತವಾದ ಒಂದು ಹೋಪಿದೆ. ಈ ಪಾನ ಪ್ರತಿಬಂಧಕವನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಶಾಖೆಗೆ ಒಷ್ಟಿಸಿದರೆ ಈ ಪಾನ ಪ್ರತಿಬಂಧದರೂ ಶಾಖೆಗೆ ಒಷ್ಟಿಸಿದರೆ. ಈ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಶಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯದೆ ಇರುವ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆ ವಾಡಿದರೆ. ಇಂತಹದರ ಕಡೆಗೆ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸುವುದರಿಂದ ಇದರಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿ ಅಗುತ್ತಿಲ್ಲವೋ ಎನ್ನೋ ಎನ್ನಿಲ್ಲವುದನ್ನು ಅಳಿಯಬೇಕು. ಇದೂ ಆಲ್ಲದೆ ಕೆಲವರು ಇರಾಖೀಯಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯದೆ ಇರುವಂತಹ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನೂ ನೋಡಿ ಅರಿಸಿ ಅಂತಹದರನ್ನು ಇಲ್ಲ ಕೆಲಸಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಹಾಕುವುದು ಒಕ್ಕೆಯಾದು ಎಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಡೀ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಪಾನ ಪ್ರತಿಬಂಧಕವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಈಗಾಗಲೇ ಒಂದು ತೀವ್ರಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬಿಡುವುದು ಉತ್ತಮವೇ ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಿದೆ. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಏಕಾರವಾಡುವಾಗ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹಿಡಿಸಿನಷ್ಟರು ಹತ್ತೇಳಿಯಲ್ಲಿದುವಿದಕ್ಕೆ ಬದರಾಗಿ ಇದನ್ನು ಬೇರೆ ಅಡಳಿತದ ಯಂತ್ರಕ್ಕೆ ಇಡುವುದು ಒಕ್ಕೆಯಾದು.

ಶ್ರೀ ಈ. ಮರಿಯಪ್ಪ.—ಮೊದಲು ಬೇರೆ ಯಂತ್ರವಿತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಎ. ಜೆ. ದೊಡ್ಡಪ್ಪೆಚ್ಚಿ. —ಇದು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಆಗುವುದು ಹೇಗೆ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರೆ ನಾಕು. ಆಗ ನೂರಕ್ಕೆ ನೂರಂತಹ ಕೆಂಪುಜನೆ ಯಂತ್ರವಿತ್ತಿಯಾಗಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಖರೆ. ಇದನ್ನು ಹೇಗೆ ತಿದ್ದುವದಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಯೋಜನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಆದರೆ ಇದನ್ನು ಸರಿವಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮುಂದೆ ಕೆಲವು ದೇಶಭಕ್ತಿರುಗಳನ್ನು ಕೂಡಿದ ಕರ್ಮಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ? ಪ್ರಕ್ಕದ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗಂತಹ ದೇಶದ ಪ್ರಜೆಗಳು ದೊಡ್ಡವರು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವು ಮಾರ್ಯಾಬಾರದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಕೇವಲ ನೂರಕ್ಕೆ ನೂರಿರಮ್ಮು ಜಯ ಗಳಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುವವರೂ ಉಂಟು, ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವವರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು, ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿ ಬರೆದು ತಮ್ಮ ಕಡೆಗೇ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ

ವ್ಯವಸಾಯದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಗೈರೂಪೋರ್ ಖಾದ್ ಕ್ಯಾಂಪೇಟ್ ಎಂದು ನಮ್ಮ ಸರಕಾರದವರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೇಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ರೈತರ ವ್ಯತಿಯಿಂದ, ಇಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡಿದಂತಾಯಿತೇ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ರೈತರ ಹಿತವನ್ನು ನಾಧಿಸಲು ಏನು ಅಡಕವಾಗಿದೆ? ಗೈರೂಪೋರ್ ಪ್ರದ್ಯ ಕ್ಯಾಂಪೇಟ್ ಎನ್ನುವುದು ಬಿರೀ ಪ್ರಕಾರಕ್ಕಾಗಿ ಲೋಕವನ್ನು ಪೆಚ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿಯುತ್ತೇನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ವ್ಯವಸಾಯದ ಉಪಕರಣಗಳಿಗಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದು ಅವಶ್ಯಕವಲ್ಲವೇ. ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಏಕಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಮೇರಾಗಿ ಈ ವ್ಯವಸಾಯದಲ್ಲಿ ಬೆಳಗಳಿಗೆ ಕ್ರಮ ಕ್ಷಿಣಗಳಿಂದಾಗಿ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಬಿದರಾಗಿ ಕಡಿಮೆಯಾಯಿತು. ಈ ವರ್ಷದೊಳಗೆ ಮುಂದಿಗೆ ನಾಯಿಗಿ ಬಂದಧ್ಯಾರಿಂದ ಧಾರವಾಡ ಮತ್ತು ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಹತ್ತಿಮತ್ತು ಎಳ್ಳು ಬೀಜಗಳನ್ನು ಬಿತ್ತಲು ಅನುಕೂಲ ವಾಯಿತು. ಅದರೆ ಈ ತಿಂಗಳು ನುಮಾರು 25 ದಿವಸಗಳ ಹಿಂದೆ ಬಿಹಾ ಶೋಂದರೆಯಾಗಿ ಈ ಪಿಠ್ಕಾ ಘನಲನ ಮೇಲೆ ಬಂದು ತರಹಕೆಂಪ್ರಾಗಿಯು ಬರಿಸಿಕೊಂಡಿಗೆ ಘನಲು ಬರುವುದನ್ನು ನೇಡುವುದಾದರೆ ಬಂದು ರೂಪಾಯಿಗೆ ನಾಲ್ಕಾರ್ಥಿಯಮ್ಮೆ ಕೂಡ ಹತ್ತಿ ಬೆಳೆ ಬಿರುವುದಿಲ್ಲ ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿಯನ್ನು ಹತೋಳಿಸಿ ತರಲು ಹೇಗೆ ಅಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನು ಇಲ್ಲ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿರುವುದು ವಾರ್ಷಿಕವಾರಿಕಾದ ಬಿಡ್ಡಿಟ್ಟು ಆಗಿದೆಯೇ ಹೊರತು ಕ್ಯಾಂಪಿಕಾರಕವಾದ ಯಾವ ಬಂದು ಯೋಜನೆಯೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಇಂದು ವ್ಯವಸಾಗಾರರು ಬೆಳೆದ ಬೆಳೆಗೆ ರೈತರು ಮಾರಲಕ್ಕೆ ಇಂಟಾರ್ಮೆರು ಮಾಡುವುದಂತಹ ಕ್ಯಾಂಪಿಕಾರವಾದ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ನೀವು ಎನಾದರೂ ನೂಡಿಸಿದ್ದಿರಾ? ಹಾಗೆ ರೈತರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಉತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ಮಾಡಲು ಅವರಿಗೆ ತಕ್ಕ ಸಹಾಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದಿರಾ, ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವು ಇಲ್ಲ ಯೋಜನೆಮಾಡಿಲ್ಲ. ಬೆಳೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಬಿರುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಸರಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯ ಮತ್ತು ದೇಶದ ಹೊಣೆಯೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ನಾಮೂಕಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇವೊತ್ತು ನೂಡಿಸಿರುವ ಸಲಹಿತನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಅಲೋಚನೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅದಿಂತದಲ್ಲಿ ಬಂದು ಪಾರಿತುದ್ದತ್ತ, ಅದಿಂತದಲ್ಲಿ ಪವತ್ತತೆ, ಅದಿಂತದಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಥತೆ ಇಲ್ಲದೆ ಹೊದರೆ ಯಾವ ಯೋಜನೆಯೂ ಯಂತ್ರಿಸಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿತಕ್ಕ ಮಾತು. ಸರಕಾರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನ ಈ ರೈತ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತಹ ಏಂತಿಯನ್ನು ಎಪ್ಪುತ್ತಾ ಪಾರಿಶುದ್ಧಿತೆಯಿಂದ ನಮ್ಮ ನೂಡಿಸಿರುವ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಈ ವರ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಈ ರೈತವರ್ಗವನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೊಗುವಂತಹ ಜನ ನಮ್ಮ

ಹೈಕಿ ಕಡಿಮೆ ಇಲ್ಲ. ಅದರೂ ನಾಕರ್ಮ್ಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಮಾಡಲು ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಅಬಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತೇತ್ತು ಎಂದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ರೀತಿ ಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನವನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಂಬಿಯ ರಾಜ್ಯದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನ್ನಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಬೋಂಬಾಯಿನಿಂದ ಬಂದವರಿಗೆ ಅನುಭವಿದೆ ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿಂದ ಬಂದಿರುವವರೆಲ್ಲಾ ನತ್ಯ ಹರಿತ್ಯಂದ್ರರು, ಈ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿರುವ ಜನ ಹೊಲನುಜನ ಎಂದು ಅಥರ್ ಬಿರುವಂತಹೇಳಿದರೆ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರಿನಿಂದ ಜನಕ್ಕೆ ಅವಮಾನ ವಾಡಿದ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಮೈಸೂರಿನ ಜನ ನಿಮ್ಮ ಬೋಂಬಾಯಿನ ಜನಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಏನಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಣಿಷರ್ದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಜೆ. ದೊಡ್ಡಮೇಚಿ.—ಮೈಸೂರಿನ ಜನರನ್ನು ಕರ್ಮಿ ತರಗತಿಯವರು, ಮುಂಬಿಯಿನಿಂದ ಬಂದವರು ಉತ್ತಮ ಜಾತಿಯವರು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾನು ಮುಂದಿನ ಜನ್ಯದಲ್ಲಾದರೂ ನರಿಯೇ, ನಾನು ನತ್ಯಮೇರೆ ಮುಂದಿನ ಜನ್ಯದಲ್ಲಿ ಜನ್ಯ ಎತ್ತಿದರೂ ಈ ನನ್ನ ಜನ್ಯ ಈ ಕಣಾರ್ಫಿಕಲ್ಡರ್‌ಲೀ ಅಗಬೇಕೇ ಹೊರತು ಕನಾರ್ಫಿಕ ರಾಜ್ಯದೊಳಗೆ ಅಗಬೇಕು ಎಂದು ನಾನಿಲ್ಲ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಜನಾಂಗದ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಅಡಳಿತ ಯತ್ತದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇದೆ. ದಿನಂಪ್ರತಿ ಅಡಳಿತಲ್ಲ ನಾವು ನೋಡುತ್ತಿರುವಂತೆ ಒಕ್ಕಿಯವರೂ ಇರುತ್ತಾರೆ, ಒಕ್ಕಿಯವರಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲ ಯಾರನ್ನೂ ಕರ್ಮಿ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಕಣಾರ್ಫಿಕದೊಳಗೆ ಏಭಾಗವಾಗಿವಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಮುಂಬಿಯ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಏಫಿಚಿಯನ್ಸ್ ಅಡ್ಕಿನಿಸ್ಟ್‌ಎಸ್‌ಎಲ್‌ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವವರು ನಿಮ್ಮ ಭಾಗದವರನ್ಯಲ್ಲಾ ಸೇರಿಸಿ ನೀವೇ ಒಂದು ಭಾಗ ವಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಿತ್ತು. ಹಾಗೇಕೆ ವಾಡಿಕೊಳ್ಳಲ್ಲಿ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜೆ. ದೊಡ್ಡಮೇಚಿ:—ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ನಮ್ಮ ಬೋಂಬಾಯಿ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿನ ಸರಕಾರ ಸರ್ವ ಸಮುದ್ರ ಕವಾಗಿ ಮಾಡಲ್ಪಡು ಎಂದು ಹೇಳುವದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪೇನಿಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ತಪ್ಪೆ ಇಲ್ಲ. ಅಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಅಮ್ಮ ಬಿಗಿ ಇಲ್ಲ, ಸರಕಾರದವರಲ್ಲಿ ಹಾರ್ಮಾನಿಕತೆ ಅಪ್ಪಾಗಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಸರಕಾರದವರನ್ನು ಬೇರೆಯು ಪುದಿಲ್ಲ. ಅಡಳಿತ ಯಂತ್ರವನ್ನೂ ಸರಕಾರಿಕನುವಿನ ಸಮಾಜಕಾರ್ಯಕರ್ತರಾದ ನಾವು ಮೊದಲು ನಮ್ಮ ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ತಿದ್ದಿಕೊಂಡು ಅಮ್ಮಲೇ ಅಡಳಿತ ಯಂತ್ರವನ್ನೂ, ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನೂ ಸರಕಾರದವರನ್ನೂ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಬೇಕೇ ಹೊತ್ತು ಅತ್ಯ ವಂಚನೆ ಮಾಡುವುದು ನಿಯಿಲ್ಲ. ಇಂಥಾದ್ಕೆರಾಲ್ ನಾವು ಅತ್ಯ ನಿರ್ದಿಕಣಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಒಟ್ಟೊಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದವರು ಈ ವರ್ಷವ್ಯವಹಾರಿಕ ಬಡ್ಡಿಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಈ ಸರ್ವಭಾಗ ಮಾಡಿದೆ ಮಂಡಿಸಿದುದಕ್ಕಾಗಿ ನಮ್ಮ ಅರ್ಥಕ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮಾಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

MR. DEPUTY SPEAKER.—The House will now rise and meet after half-an-hour.

The House adjourned for recess at Three of the Clock and reassembled at Thirty Minutes past Three of the Clock.

[Mr. DEPUTY SPEAKER in the Chair]

†Sri B. SHAMSUNDAR (Bhalki).—Mr. Speaker Sir, the Mysore important Minister as far as this Session is concerned, who is supposed to deal with the figures, the figures which have been supplied to us in the books which are said to be Budget, is unfortunately absent now. I am so sorry.

Before dealing with this subject Sir, I will submit that we have as far as conventions are concerned, failed to establish good conventions. Last time, at the time of the No Confidence motion, we left this House not because we never wanted to hear the Hon'ble Ministers, but we wanted to know before we replied them, what are their replies. Healthy conventions are built upon historical events. It is not that one motion is just like another motion. No doubt all the motions in the legal language are one and the same, but certain motions carry in practice their own importance and in view of this fact, it was the duty of the Government or the Party in Power to have replied us first and given us a chance. It would have been a better convention, Sir.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—It is over. Why does he refer to it now?

Sri B. SHAMSUNDAR.—Yes Sir, everything is over. We need not worry about what is over ! I wanted to repeat it because it had appeared in some other way. When they replied here it was just like performing or acting the dramas of Shakespere, I was told. Every Minister without audience acted as an actor. Some acted like Portia some like Shylock, some like Antanio! but no audience ! The speech was just like the address of the lady. It should not be too long. It should be long enough to cover the subject and it should be short enough to arouse interest. But I am so surprised to see that without creating any interest, our Ministers acted as it looked in fact as if they acted the Drama of Hamlet without the Prince of Denmark ! They did everything in their power. It was a soliloquy they abused us, condemned us, they said, 'where are these cowards'. All this happened and it was so unfortunate. It was quite unexpected of our friends. They said that it was our election stunt ! I am so sorroy. It cannot be an election stunt. What we felt long ago—we were thinking that these friends will come to their senses. But instead, they planned in some other way. Therefore, we had to bring it. Otherwise, here was no necessity. We very well knew that there were 150 friends on thier side who would vote at their beck and call.

Sir, let us come to the real situation in this country. Before dealing with this subject of budget, I think I will be right if I give you the psychological set up of our Ministers who are now here shaping the destiny of more than two crores of people. Sir, I have written a small poem two days back, about the mentality of these Ministers—how they have failed. I will read it to you and I will give the translation of it also.

[Urdu poem]

What I feel is this : unless we know their mind, it is impossible to understand their actions. This poem is captioned as PRAYER OF A MINISTER-how he prays. Last time, when I read it, they said it was a song. I am not singing any song now.

“Let all the leader in the country die
oh’ Shambu, I will offer *Noral*.

Let 5 or 6 dissidents die and 20 or 25
of them suffer from high fever!

Let all these opposition people who always shout
something or the other—all die.

Let the back bone of Nijalingappa break because he
always feels about these Ministers

Let the big shot-Sowcar Channiah-his shop be burnt to
ashes, because through him, help to our enemies is often given.”

Mr. DEPUTY SPEAKER.—What is it that he is reading?

Sri B. SHAMSUNDAR.—This is a poem. I am giving a picture of how the framers of this budget think. This is all about budget and budget only. This shows the set-up of their mind. Let all the bricks and stones of Vidhana Soudha come down because it is due to this building that the name of Hanumanthaiah is known to each and every one.

Let the mouths of all the flowers which bloom be filled with mud because they speak the truth.

Let all the huts of the poor people be burnt to ashes because they always cry ‘justice, justice’ and ask for justice.

Let all the *basthis* or localities of the voters be burnt to ashes because they always accuse us of corruption and nepotism.

Let the hearts of all these officers fail, because they say that whatever orders the Ministers pass are wrong and so let their hearts fail.

Let all the files in the cabinet be eaten away by mice because the orders contained in them are not good.

Let the boat of the Central Government sink because it is from there that you always get new orders.

Let the entire Mysore State be destroyed and ruined and let only myself and my Leader Jatti live in it.

This is the prayers of a Minister. This shows the mentality of the people who run our Government and this is how administration is carried on in the State. If you see the administration throughout the State, nowhere are the orders of Ministers obeyed. The police never cares for the orders of the Ministers. The revenue officers never care for the orders of the Ministers. No Minister is obeyed anywhere. This is a

(Sri B. SHAMSUNDAR)

fact. I have brought it to the notice of the Minister once or twice that such and such an officer of my place said: "Who cares for these Ministers". This is the situation. I am so sorry. Why is all this going on? What is the matter? All this is going on simply because you are not serious about your own affairs.

Sri B. BASAVALINGAPPA.—Who is that officer?

Sri B. SHAMSUNDAR.—Sri Prabhakar Rao, Assistant Commissioner of Gulbarga.

I do not want to deal with police matters now. I will now come to revenue matters Revenue is the life-blood of the entire State and land is a place where people want to live in peace and tranquility. As my friend said here yesterday, we have been thinking about land reforms all these years. But those days have gone and no land reform will benefit any poor man. We have lost three continuous years in this talk of land reform. We have not implemented land reforms. Where was the hitch? I know the answer and my friends opposite also know. They are conversant with their own problems and so I do not want to mention it here. But one thing that breaks my heart is that we who are the sons of the soil are ignored and thrown to the sea; whereas outsiders are brought here for the sake of political and international propaganda and given all the facilities. Even in our own land we are treated as untouchables when Tibetans are brought here from outside and given all facilities. It was my friend Sri Devaraj Urs who spoke about this yesterday. There is a Department of Rehabilitation throughout the country. People who have come from outside as refugees are taken here and given all the facilities whereas we who have been refugees in our own land for centuries together are neglected and nobody cares for us. Even in your temples we are treated as untouchables. According to them your God is not our God, your Devatha is not our Devatha. When this is the thing, don't you think that it is only just to pacify the international forces that you have invited the Tibetans here? Think what will be the reaction here if some foreign power were to utilize the discontentment in this Country. If you use the discontented forces here against you, do you think it will not be a bad day for you? You have never cared for that. The officers never care even though Ministers pass orders. I have got all the files in this respect here. I have brought them here and I will quote if the Minister wants. Two days ago I gave three files to the Hon'ble Minister Kadidal Manjappa. He is very good man. He is a best friend of mine. I meet him often.

An HON'BLE MEMBER.—He is good to all.

Sri B. SHAMSUNDAR.—Good friends are not needed in a bad set-up. He issued certain orders. What a fall! If I may say so, the statue fell down. As Shakespeare has said in one place, "What a fall my Countryman? You fell, I fell and the Country fell." This is how he has fallen

down. The Minister was kind enough to pass orders two years ago instructing the Deputy Commissioner to allot ten, ten acres of land to 42 families in Bidar. The Deputy Commissioner passed orders and it is now two years that those orders have not been carried out. Why? Because the Tahsildar and the Guardawar refused to obey the orders. They say Harijans do not require lands. They have actually written in the file that the Harijans may be given one acre of land. One acre is not sufficient even for your graveyard unless you choose to be buried together. If you each want a respectable place for your graveyard, this one acre would not be sufficient. That has become the fate of the Revenue Minister. I am so sorry that with such an able and honest man at the helm of affairs of the Revenue Department, things should go such a rotten extent. With such a man at the helm of affairs in the Revenue Department, what should be the condition in the other Departments? I have no time, otherwise I would have told them here item-by-item. I have brought all records. I want the Minister to take note that we do not want any favour as such, but I want that there should be a provision in the Act itself that Government should acquire lands and give to Harijans. They should provide the money for it. They should acquire the lands for Harijans, and those lands should be given to Harijans as lands are given to Tibetans. If they do not do it, they will certainly lose our sympathy and our faith in their goodness.

Here is a telegram and letters which I received. According to this telegram, the same gentleman, that is, Sri Prabhakar Rao went and demolished the graveyard at Shahabad and Nan Mahagaon. He says 'I am entitled to do it.' Why does he do it? He wants to give that land to somebody else. I am only citing about one district; You will find so many cases in regard to other districts. The Honourable Revenue Minister is here. Without my bringing everything to his notice, I am sure he will be very serious in future and issue immediate orders that no hindrance should be created in the way of Harijans getting land. For the time being, he was kind enough to pass orders, but it has not been implemented. I have written a letter to the Divisional Commissioner of Gulbarga to let me know how many acres of land are distributed to Harijans. He has given a list: the names of all others are there in the list but no name of Harijan is mentioned. I found out there was none. In the name of Harijans, lands were distributed to others. There is one defect in the Land Distribution Rules. They say that if the land is more than ten acres, it should be divided and 50 per cent should go to Harijans and 50 per cent to non-Harijans. Non-Harijans already own thousands of acres of land. When we are to get our share, the non-Harijans also come to share with us. If that is the state of affairs, I do not know how you are going to safeguard our interests.

I shall now come to the most important thing education. I want to say that the so-called basic education has proved a failure. In the garb of basic education, it is a plan to keep us where we are. They

(Sri B. SHAMSUNDAR)

want to train us on vocational lines and keep us as dhobis, banias and so on. I am sure that the children of those who strongly advocate basic education are going to Convents here. We do not want basic education, at least for the Scheduled Castes. We want higher education for all of us.

I shall now say something about community development programmes. My friend has published a booklet called 'Community Project Development'. He has given all the details. There is the Balwantrai Mehta Committee which went in to the pros and cons of the development of community projects for which crores have been spent all over India. They came to the conclusion that though a spectacular work was done under this programme, yet the money was actually wasted as the real necessities of the people such as drinking water wells, agricultural facilities, hostels and other facilities were not made available to the poor people in the villages. It is my experience. Go to any village, you will find this situation. Yesterday, some Minister was saying that so many wells were sunk. I do not know where those wells were sunk.

Speaking about co-operative societies, I have no idea of the present-day co-operative societies though as a student of economics, I read something about these institutions. There was a move to get a housing co-operative society registered in Gulbarga; in spite of applications made, even to-day, it is not registered. My friend Sri Kollur Mallappa knows that these co-operative societies are being used for political propaganda. Wherever the societies are formed, they are manned only by the Congress friends. If non-congress people start a society, the congress people would remove them and it would be run by the congress people themselves. I will quote one example. In Gulbarga, some Muslim and Hindu friends started what is called Bone Fertilisers. Sri Mahomed Ali, ex-Minister for excise, I am sorry to say, tried to spoil that society. The Secretary of that society was removed without calling a general body meeting and Sri Mahomed Ali became the Chairman. Sri Kollur Mallappa might be knowing and Sri Veerendra Patil might be knowing that Sri Mahomed Ali was once a Rajakar.

Sri VEERENDRA PATIL.—Not at all. He is making a very incorrect statement. He is making an allegation, saying that one Honourable Member of this House was formerly a Razakar. That is not at all correct.

Sri B. SHAMSUNDER.—I know what he was, I know what you were. When I came to the platform to speak, he used to stand and salute me. That gentleman spoilt that co-operative society. I have got a big list of such instances in Chitaldrug and other places. This list has been brought to the notice of the Leader of the Congress Party also. One Honourable Member of this House who is present now—I do not want to mention his name brought all this in writing to the notice of the Leader of the Congress Party in the party meeting. I will not waste my time over it.

I shall refer to another matter, a very important thing. 18 Sub Inspectors have been transferred from one place to another place in Gulbarga Division. Sri Virendra Patil may take note of it. What is the cause? I am prepared to give all the relevant facts and all the names and I would request the Government to investigate into the matter.

4-00 P.M.

Sir, Sri Veerendra Patil is a very upright person but he gets excited very soon when I say anything about his friends. (*laughter*)

Sir, the most important department to which I want refer is the Social Welfare Department. It is very social no doubt. It follows what Shri Basaweshwara has said in his Vachanas, in its social welfare work. He has said that you should do a thing in one hand which would not be noticed by the other hand. Sir, what a nice department this is! The mal-administratration of this department has rooted itself so deep in this department, that unless a committee is set up to go into these things as to where the money has gone, to whom it is given, whether moneys are given where there is no hostel, it would not be possible to find out. Sir, in one case, Rs.6,000 has been paid to a gentleman for a hostel, but there was no hostel at all in that place. In another case, where there was already a hostel, another gentleman was called and given Rs. 8000 to start another hostel. Sir, this Deputy Minister for Home is here. Why not he try to become a Minister? His friend, who a Deputy Minister, is a Minister now. (*laughter*)

Sri VEERENDRA PATIL (Minister for Excise and Prohibition).—It has taken three years for me to become a Minister. (*laughter*)

Sri B. SHAMSUNDAR.—But, there are fortunate people who become Minister over-night. (*laughter*)

Sir, this Deputy Minister and the Minister in charge of Social Welfare portfolio, went to one place in Mandya district and laid a foundation stone of a Scheduled Castes hostel. One fine morning, the Minister in-charge forgot entirely about it. The foundation-stone is still there, standing all alone. He forgot about it and called another person, whose name is also Rachiah, and granted him Rs.8,000 for a hostel. Sir, in my district of Gulbarga, there is a hostel with nearly 300 students and they are struggling for money and writing to Government for funds to purchase that hostel building, but we are not able to succeed. Here in Magadi Road, Bangalore, two lakhs of rupees is spent for the hostel building. In Chitradurga, where there are very few students, they have spent one lakh. In Nelamangala, for a hostel building, they have spent more than one lakh where there are 32 students. Sir, what is this after all? I demand the Government to constitute a Committee to go into these matters. The members of the opposition as well as the Treasury Benches would be pleased to know the facts when they are placed before the House.

(Sri E. SHAMSUNDAR)

Sir, very recently, the Andhra Chief Minister, Shri Sanjeeviah, was kind enough to announce in the Andhra Assembly that as far as Scheduled Castes are concerned, there is no age limit for joining Government Service. There is no age limit even to get scholarships. Thirdly, that all the vacant posts should be kept upon for appointing Harijans in future—they should not be filled up, on the plea that Harijan candidates are not available. Even in the case of competitive examinations, that Government has announced that competitive examinations should be held only amongst the Scheduled Castes and not with the general candidates.

Sir, in this State, the exemption of fee has been taken off. There are two Ministers here; one says that it applies and another Minister says that it does not. Whenever there is any difference of opinion in the Cabinet, the Minister should resign. That is the rule everywhere.

Sir, I suggest that 15 per cent of the total allotment of each Department of the Government should be set apart for the welfare of the Scheduled Castes and Scheduled Tribes people. Unless this is done, there is no hope of uplifting these people.

Lastly, Sir, I have just one sentence which I have written here; I will read it and conclude my speech.

"We will speak out, we will be heard,
though all earth's systems crack:
We will not take a single word,
Nor take a letter back;
Let liars fear, let cowards shrink,
Let traitors turn away;
Whatever we have dared to think,
That dare we also say".

Sir, I referred to the constitution of a committee to enquiry the mal-practices in the Social Welfare Department. Suppose, it is not done; I have found out a remedy for that. If they do not take action, I will go to the Court and then I will go to the Governor and to the President and place these things before them.

Thank you, Sir.

శ్రీ ఎస్. ఎం. శముందర్ (బిందులేబిరపర):—చాన్సిలరీ, ఆ దివసి మాన్య అధినయిదారు నమ్మి ముందే మండిసరతకంట కణకాసిన అయిద్దయు పుష్టయున్న నాను అనుమదిసుతేనే. ఆ బగ్గె ఒండెరదు నపహేగణన్న కేఱొకెనే. సాయామి, నమ్మి సైకితరు ఎదురు పక్కదల్ల కులతు హేతుక్క టిక్కగాలు ఎల్లపో సుఖు ఏందు హేతులు నాను ఇచ్చేపడుచదిల్ల. అదరు బహి లుక్కుర్కుమాది హేతుతూరి. కేళుగి జీదరల్ల సత్యాత్మపదయే ఇప్పటి ఏన్ను చ రీతియుల్ల అప్పు ఉత్సాహమాది హేతుతూర ఎంబుదు నిజ. వాడ చూడువాగ్గె నత్యార్థమన్న

గ్రంతి నరకారకే, రజనాత్కు సలకమాదేరైతు. తెలుక్కు ఉంఘాద్వన్యు నరకార గమునచల్పుణ్ణు కోండు కెలన వచాదక్కుచుద్ద అగత్య. ఈ వక్కుదల్చియీ ఇరపి, ఎదురు వక్కుదల్చియీ ఇరపి, రజనాత్కు సలకిగణన్యుమాది, నరకారదల్చరువ అల్పస్వల్ప దేశిష్టవన్యు చుంపిశబ్దికాచు దుల్పర కతచ్చ. క్రేతి మాదువాగ ఈ అంతమన్యు గమునచల్పుచబీశాధుదు అగత్య ఆదరి ఊగ తానే మాతనాదిద తీర్మాను నుందరో అవరు మార్మతనాదుతా. హిందులిద వగ్గిదవర బగ్గె అనుసూచిత పంగదగిచ బగ్గె బహచ - అనాయిలువాగిదే, అవరో నాయిలువాగి దోరెయిబేచాద నాయిలభ్య దోరెయుత్తుల్ల ఎందు కటువాగి కికే మాదిదరు. అవర కికేయల్ల అష్టు నతాయితె ఎల్ల. కోది 13 వషట్కగిల్ల సాప్తంత్రు. బిందమేలే హిందులివ జనాంగద అభివృద్ధిలు బగ్గె కాంగేర్సో నరకార అనేక కెలనకాయిగిలన్నుమాదిదే. ఏనూమాదిల్ల ఎందు హేళువుదు నరియల్ల.

నముగే సాప్తంత్రు బిందు కెదిములరు వఫ్ఫగిలాదువు. సాప్తంత్రు బిందమేలే మాత్తు సాప్తంత్రు బురువుదక్కే ముంచేయుల సక కాంగేర్సో నున్నే హిందులిదిరకక్క కోమినపరిగే, అదరిల్లయులో అనుసూచిత పంగదద జనగాగిగే సమాజదల్ల న్యామాన చన్యు దోరకిసికోదబేకు ఎన్నుపుదన్యు ముఖ్య ధైయివాగిష్టు కోండు కెలనమాది కోండు ఒందిదే. తల్లిగాల్లరువ ఈ జన సమాజదల్ల ఇతరర జోతియల్ల సేరేవంధ పరిస్థితి ఒందిదే. నాపు ధైయిఫచాగి అవరోదసోడగిలిది కెలనమాదబేకు ఎన్యువ మానస్సుంకాగిరువుదు దోష్టుదు ఎందు భావిపుత్తేనే. నమ్మిల్ల ఈ జనరన్ను దూర ఛల్ల నోందిదరు ముప్పులుగే అయితు ఎందు న్యాన మాదువాథ ఫద్దతి ఇదుము హేగి, జోతియల్ల కులతు నాచెల్లరూ బిష్టుగే కెలనమాదువంధ భాగ్యవాదరూ బంచాగితియల్ల ఎందు సంతోషపదబేకు. అవర ఏచారదల్ల మాదబేచాద కెలన ఇన్ను బహచిదే. అదరిల్ల భిన్నాభిప్రాయిల్ల. అవర మాక్షులుగే విద్యాభ్యాస కోదువుదక్కే, అవర బదతన చన్యు హేగిలుగాదినుపుదక్కే బేకాద కాయుక్కరుమగిలన్యు క్రైకోల్చుభేకాదుల్ల బహచ ఏదే. ఏన్యు దిన త్రీమాళ దేవరాజ అరసోరవరు హేలిదహానే అపరిగే సుమ్మనే జమ్మిను కోష్టులే నాకాగు ఇదిల్ల, అవరు ఒందుకడే నెలనువహాగే చూడి, అవర జీవనకే నంపాదనేయ మాగివన్యు కల్పిసికోదబేకు. ఆ రీతియ కెలనకాయిగిలన్యు మాదిదరి మాత్ర ఆ జన అభివృద్ధుగే బురువుదక్కే న్యాధ్య. జమ్మినెన్యు మాత్ర కోష్టరే, అదర వ్యవసాయుక్కే బేకాద సలకరణిగిలన్ను దిగిసికోల్చులు నాలమాది, ఆ సాలవన్యు తీరినలు జమ్మినెన్యు మారచేకాగుత్తదే. అవరు నిజితాగియుల భాషాయున్యు నంబికోండు జీవెన మాదువుదక్కే మాగిమాదబేచాదరే అవరిగేఎత్తు, గాది మత్తు ఇతర సౌలభ్యగిలన్యు కోట్టు అదరు నేరిగోల్చుచంతే మాదబేకు. న్యావిర జనగాగిగే రింగు జమ్మినెన్యు కొదువుదక్కే బదరాగి ఎల్ల సౌకయిగిలన్ను కల్పిసి నొరు జన నేరిగోల్చుచంతే మాదల. ఆ కేంపనెన్యు న్యాను బిష్టుత్తేనే. త్రీమాళకామనుందరో అదర కేళిదికాగే నంపుణ్ణిచుండి పనస్సు మాదిల్ల, అవరిగే బహచ కోండరియాగిదే ఎన్యుష్టుదన్యు నాను బిష్టురారే.

ముఖ్యివాగి ఒందు ఏపటువన్యు ప్రన్తుచ్చ మాదబేకేందు న్యు మన్నినల్లచే. మేపునూరు దేశితదల్ల లేకడ 75 రష్టు జన వ్యవసాయివన్యు నంబికోండిదాఫ్రే. ఇవర అభివృద్ధిలుగాగే దేశితద అభివృద్ధిలుగువిల్లచెన్యుపుదన్యు మనగాణబేకు. సౌకాయిదపరి మారనేయ యోజనేయల్ల బిష్టగిసబేకేందువ 250 కోణ రాబాయిగిలల్ల

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಹುಕ್ಕಿಪಾಸ್ತಿಗೌಡ)

ಅರ್ಥಭಾಗ ಹ್ಯಾ.ಗಳಿಗೆ ಖಚಾರ್ಗಾಸ್ತುದೆಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲೇಬೇಕು. ವ್ಯವಸಾಯ ಭಿವ್ಯದಿಗೆ, ಸೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ, ವಿದ್ಯುತ್ಕೃತ್ಯಾನ್ನು ಒಬದಗಿನುವದಕ್ಕೆ, social welfare activities, ಇವೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ಸೆರಿ ಮುಹಾರು ಅರ್ಥಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಂದಾಗಿ ಹಣ ಹ್ಯಾ.ಗಾಡಿ ನಿಲ್ಲಿ ಖಚಾರ್ಗಾಸ್ತುದೆ. ಅದರೂ ವ್ಯವಸಾಯ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತಕ್ಕ ಕೆಲವು ಹಿಂತಯಿಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ. ವ್ಯವಸಾಯ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಆಗಬೇಕಾಗಿರುವ ಅಂತಹ್ಯಾದಿ ಕಾಯಿಗಳಿಗೆ ಹಳ್ಳಿ ಶ್ರೀಮಾಣ ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ ನವರು ನಿನ್ನೆಯ ದಿನ ನಲವೆ ಮಾಡಿರು. ಅವರು ಬಿಟ್ಟಿರುವ ಒಂದರೆಡು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ನಾನು ಸೂಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇವ್ಯಾಪದುತ್ತೇನೆ.

ವ್ಯವಸಾಯದ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಬಹುಭಾಗ ವ್ಯವಸಾಯದ ಅಭಿವ್ಯಾದಿಗೆ ಬೆಕ್ಕಾದುದು ಸಂಶೋಧನೆಯ ಇಲಾಖೆ ಎನ್ನಿವುದನ್ನು ನಾವು ಮಾರೆಯಬಾರದು. ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಸನ್ನಾರು ದೇತದಲ್ಲಿ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಶಾಖೆಯನ್ನು ಕಡೆಗಳ್ಳಿನಿಂದ ನೋಡಿರತಕ್ಕ ಅಂಶವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಂತರೋಧನೆಯ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ Agricultural Chemist, Economic Botanist, Government Entomologist, plant Pathologist ಎಂದು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸೈಕ್ಲಾಗಲಿಗೆ ಕೆಲಸಮಾಡುವ ಮುಖ್ಯಾದಿಕಾರಿಗಳಿದಾರೆ. ಅವರನ್ನು technical section ಎಂದು ಬ್ರೆಕ್ಸೆಪಾಡಿ Extension ಎಂದು ಬೇರೆಮಾಡಿ ಅವರವರಿಗೆ ಕೆಲಸಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪೂರ್ಯ ಬರುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದಾರೆ. ಅದರೆ 1-1-1457 ರಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟೆಂಥ scales of pay ಮತ್ತು 1-1-61 ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಂಗಿಸುತ್ತಿರುವ ಮಾಡಿರುವ scales of pay ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಸಂಶೋಧನಾ ಶಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ದೇಪ್ಯಾಟ ದೈತ್ಯರಕ್ತರವರಿಗೂ ಬಳಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದಾರೆ. ಸಂಶೋಧನಾ ಶಾಖೆಯವರಿಗೆ 1-1-57 ರಲ್ಲಿ 550-820 ಸ್ಟೇಲು ಇತ್ತು, ದೇಪ್ಯಾಟ ದೈತ್ಯರಕ್ತರಿಗೆ 550-860 ಇತ್ತು. ಇದನ್ನು ಪ್ರಸಂಗಿಸುತ್ತಿರುವ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂಶೋಧನಾ ಶಾಖೆಯವರಿಗೆ 400-900 ಸ್ಟೇಲನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ದೇಪ್ಯಾಟ ದೈತ್ಯರಕ್ತರಿಗೆ 600-1000 ಸ್ಟೇಲನ್ನು ಗೊತ್ತಾಗಿ ಮಾಡಿದಾರೆ. Scientific section ನಲ್ಲಿರೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೇ state jurisdiction ಇದೆ. Extension section ನಲ್ಲಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ಇಲಾಖಾ ಮುಖ್ಯಾದಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಹಿಡಿದು ವ್ಯವಸಾಯದ ಇಂಫ್ರಾಸ್ಟ್ರಾಕ್ಚರವರಿಗೂ ಸಂಶೋಧನಾ ಶಾಖೆಯಲ್ಲಿ ನಿನ್ನನು ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ ಅದರಂತೆ ಅವಲಂಬಿಸಿ ಬಾರಿಗೆ ತರತಕ್ಕದ್ದು ಮಾತ್ರ ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯ. ದೇಪ್ಯಾಟ ದೈತ್ಯರಕ್ತರಿಗೆ State jurisdiction ಕೂಡ ಇಲ್ಲ. ಸಿದ್ದೇಶ್ವನೆಯ ಇಸಿಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ದೇಪ್ಯಾಟ ದೈತ್ಯರಕ್ತರಿದಾಗಿ ಮಾತ್ರ ಅವರಿಗೆ state jurisdiction ಇತ್ತು. ಈಗ ಮೂರು-ನಾಲ್ಕು ದಿಸ್ತಿಕ್ಟುಗಳಿಗೆ ಒಬ್ಬಾಬ್ಬಿಬ್ಬ ದೇಪ್ಯಾಟ ದೈತ್ಯರಕ್ತರಾಗಿದಾರ್ಬರೆ. ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಂಶೋಧನಾ ಶಾಖೆಯನ್ನು ಇವ್ಯಾಪರುಪಡಿಗೆ ಕಡೆಗಳ್ಳಿನಿಂದ ಕಂಡಿರುವುದು ವ್ಯವಸಾಯದ ಇಲಾಖೆಯ ಅಭಿವ್ಯಾದಿಗೆ ಕಂಳಿಕರಾಗಿದೆಯಂದು ನಾನು ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು.

(Sri L. S. VENKAJI Rao in the Chair)

ಮೂರನೆಯ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಲಾಭದುವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ ಸಂಶೋಧನೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರ ಏತಕೆಂದು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರೆ ನಿನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಪಕ್ಷ Extension ಎಂದು ಬೇರೆ ಮಾಡಿ ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ವ್ರವೇಲೆಪ್ರೆ ಕೊಡುವ ಲದ್ದೀತಿದ್ದರೆ ಅದು ತಪ್ಪು ಎಂದು ಭಾವನು ತ್ತಿನೆ. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಬಾರದಾಗಿತ್ತು. Extension ನಲ್ಲಿ ಇರಲ, Scientific section ನಲ್ಲಿ, ಇರಲ, ಯಾರು ಯಾರು ಕೆಲವನ್ನು ಎಷ್ಟುರುಪಟ್ಟಿಗೆ ಮಾಡಿದಾರೆ, ಅದರಿಂದ ದೇತಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ವಿವಾಹದಾರರಿಗೆ ನಾದರೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತಿದೆಯೇ ಹೇಗೆ ನಿನ್ನುವುದನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧ-ಸಾರಿಗೆಗಳ ಪ್ರಸಂಗಿಸುತ್ತಿರುವ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಕೆಲವು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು

ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಕೊಂಡು ಮಾಡಿರುವುದು ತತ್ವ. ನಾನು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಸೂಚನೆ ಕೊಡು ಮಾಡು ಆಗಿರಾದರೂ Scientific section ಗೆ ಹೇಳುವ ಪಾರ್ಮಾಣಿಕೀಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅವರು ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ಪಾಹದಿಂದ ಕೆಲಸಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಸಲಹಿಸಿದ್ದೆನೆ. ನಾನು ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದರ ಉದ್ದೇಶವಾದರೂ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ scientific section ನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವವರ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ. ಅನೇಕ ವೇರೆ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಬರತಕ್ಕ ರೋಗರುಬಿನಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಿದ್ದುದು, ಈಮೀ ಈಜಿಗಳ ಹಾವಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದು ಬಹಳ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಅದರಿಂದ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ವ್ಯವಸಾಯ ಉತ್ಪನ್ನದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 15 ರಿಂದ 20 ರವರೆಗೂ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆಯೆಂದು ತಡ್ಡಿರು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಡಿ. ನರಸಿಂಹೇಗೌಡ.—ಹಾಯಿಂಟ್ ಅಥ ಅರ್ಡರ್ ಸ್ವಾಮಿ? ಮಾನ್ಯ ನದ್ಯೇರು ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅವರು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಯಾರಾ ಗುರುತು ಕಾಕಕೊಳ್ಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿರುವುದೇ ಅಭಿವಾಹಿಗಿದೆ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಚನೆ ಕೊಡಬೇಕು.

Mr. CHAERMAN.—The point of order does not arise. ಇಲ್ಲಿರುವ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಗುರುತು ಕಾಕಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮೆಲ್ಲುನೇಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಮಾತ್ರ ಇದ್ದಾರೆ.

Sri M. C. NARASIMHAN.—Yesterday, the Finance Minister had given a ruling and the Finance Minister had definitely agreed to collect all the Ministers. This reminds me of the British Parliament where when India was to be discussed before 1957, there would be a think house.. Budget discussions should not degenerate into such a state of affair.

Mr. CHAIRMAN.—There are more than half a dozen Ministers present.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಹುಕ್ಕೆಪಾನ್ತಿಗಾಡ.—ರೀಸಚೆಂ ತೆಕ್ಕೆನಲ್ಲಿ ರೋಗರುಬಿನಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಿಲ್ಲ ತಕ್ಕ ಕಾಯ್ರಕ್ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹತ್ತಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಇತರ ಅನೇಕ ಮುಖ್ಯ ಬೆಳೆಗಳು ಎಂದರೆ ಭತ್ತೆ, ರಾಗಿ, ಜ್ವೇ ಮುಂತಾದ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ತೊಂದರೆ ರೈತನಿಗೆ ಬರುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಿಲ್ಲ ರೈತನಿಗೆ ತಕ್ಕ ನಹಾಯ ಮಾಡಲು ನಾಕಮ್ಮು ಗಮನವನ್ನು ಅಡಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು Agricultural Implements ಎಂದರೆ, ವ್ಯವಸಾಯದ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ, ಏರದನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಸದಾದ ವ್ಯವಸಾಯದ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ರೈತನಿಗೆ ಎರಾಲ್ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನೂ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಇತ್ತು. ಹೊಸದಾಗಿ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲ್ಲಿ ಉಪಕರಣಗಳು ರೈತನಿಗೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ನಿಗುವಂತೆ ಏಷಾರ್ಡು ಮಾಡಬೇಕು. ಹೊಸದಾಗಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಪ್ರೊತ್ತಾ ಹ ಕೊಡುವ ವ್ಯವಹೈಯನ್ನು ಏರದನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಲಿಲ್ಲ. ಮೇರುಸೂರಿನಲ್ಲಿ, ಹಾಸನದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಇಂಫ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಫಾರ್ಮಕ್ಸ್‌ರಿ ಇದೆ ಮತ್ತು ಉಳಿದ ಕಡೆ ಅಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಬಾಸಗ್ರೀ ಉದ್ದ್ಯಮಗಳೂ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಸರಕಾರ ಈ ಕಡೆಗೆ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಎಂದು ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ವ್ಯವಸಾಯದ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕಾರ್ಬಾರನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಕಾಯ್ರಸಾಧನೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ವ್ಯವಸಾಯ ಉಪಕರಣ

(ಶ್ರೀ ಎ. ಹುಕ್ಕೆಪಾಸ್ತ್ರಗಿಡ):

ಗಳನ್ನು ಸಹಕಾರ ತತ್ವದ ಮೇಲೆ ಸಹಕಾರ ಪಂಥಗಳ ಮೂಲಕ ಅಥವಾ ಖಾಸಗಿ ಉದ್ದೇಶ ಗಳಿಗೆ ಜಾವಾಬುದಾರಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಶೋತ್ರಾವನನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಅಗತ್ಯ: ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕಾಬಾರ್ನೇಗಳಿಂದ ಕೆಲಸವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಅದು ನಫಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪೂರ್ಯ. ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿ ಕೇಳುವಾಗ ಜಾಸನದ ಇಂಟಿಮೇಚು ಫಾರ್ಕ್‌ರಿಯಲ್ ಮಾಡಿದ ಒಂದು ಕಬ್ಜಿದ ನೇರಿಗೆ 40 ರೂಪಾಯಿಗಳಾದರೆ, ಖಾಸಗಿಯಾಗಿ ಆಗಲೇ, ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ಮೂಲಕವಾಗಲೇ ತಯಾರಾಗಿರತಕ್ಕ ಒಂದು ಕಬ್ಜಿದ ನೇರಿಗೆ 27-00 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಚೆರಿ ಇದೆ. ಇಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ ಇದನ್ನೇ ಇಷ್ಟುಕೊಂಡು ನೋಡಿದರೆ ವ್ಯವಸಾಯದ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕಾಬಾರ್ನೇಗಳಿಲ್ಲ ಮಾಡಿ ರೈತನಿಗೆ ನುಲಭ ದರದಿಲ್ಲ ಬದಗಿನುವುದಕ್ಕೆ ಅಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಮನಗಾಂಬಹುದು. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಮೂಲಕ ಒಂದೊಂದು ಡಿವಿಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಆಗಲೇ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕ್ರೋಗಾರಿಕೆಗಳ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಸರಕಾರ ಕ್ರಿಗೋಧಿಭೇಕು ಎಂದು ನಾನಿಲ್ಲಿ ನಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ವ್ಯವಸಾಯದ ಜೊತೆಗೆ ಹಾಸುಕೊಕಾಗ್ಗಿ ಹೊಂಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಪತ್ರಾನಂಬತ್ತಿನ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಕೆಬ್ರು ಏಪ್ರಿಲ್‌ಗಳನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಇಷ್ಟುಕುಡುತ್ತೇನೆ. ವ್ಯವಸಾಯಗಾರ ಸಾಮಾನ್ಯ ಬದವನೇ ಆಗಲ, ದೊಡ್ಡವನೇ ಆಗಲ, ಪಶುನಂಪತ್ತಿಲ್ಲದೆ ಅವನು ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪಂಪುಗಳು ಮತ್ತು ಇನ್ನು ತರ ಯಂತ್ರಗಳನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಎಲ್ಲರೂ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಕೆಲವರಿಗೆ ಒಂದು ಕಡೆ ಹತ್ತು ಎಕರೆ ಇರಬಹುದು, ನಾಲ್ಕು ಎಕರೆ ಇರಬಹುದು, ಅಥವಾ ಎರಡೇ ಎಕರೆ ಗಳಷ್ಟು ಇರಬಹುದು. ಎಲ್ಲರೂ ಯಂತ್ರಗಳನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ವ್ಯವಸಾಯವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ದನಕರು ಗಳನ್ನೇ ನಾವು ನಂಬಿಕೊಂಡಿರಬೇಕು. ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಹೋಲ್ಡಿಂಗ್‌ನ ಗಳನ್ನು ಒಂದು ಕಡೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಜೊತೆಗೆ ನಮಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ಹಾಲಿಗಾಗಿ ದನಗಳನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಪಶುನಂಪತ್ತಿನ್ನು ಕೆಟ್ಟು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದರ ಬೇಗ್ಗೆ ಕೇಳುವಾಗ ನಮ್ಮೆಲ್ಲ ಅನೇಕ ತರಹದ ತಳಿಗಳಿವೆ. ಅಮ್ಮೆತಮಹರ್, ಹಳ್ಳಿಕಾರ್, ಕೃಷ್ಣಾವಾರ್ಯಲ್, ಬ್ರಿಂಡಾ, ಮತ್ತು ಮರ್ಲನಾಡು ಗಿಡ್ಡ ಎಂದು ಇರುವ ಅನೇಕ ತರಹ ಹಾತಿಯ ದನಗಳು, ಬೆಂಗಳೂರು, ಮೈಸೂರು ಮತ್ತು ಇದರ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಇದೆ.

ಇಷ್ಟು ಜಾತಿಯ ದನಗಳು ನಮ್ಮೆ ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿಯೇ ಇದೆ. ತಳಿಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸರಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಕೆಲಸವಾದರೂ ಏನು? ಅಮೃತ ಮತರ್ ಜಾತಿ ದನಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಜ್ಞಂಪುರದಲ್ಲಿ ಒಂದು cattle farm ನ್ನು ಮಾಡಿದಾಗ್ದೆ. ಅದರಲ್ಲಿನ ದನಗಳ ತಳಿಗಳು ದಿನೇ ದಿನೇ ಕ್ಷೇತ್ರದೆನಿಗೆ ಬಿರುತ್ತಿದೆಯಿದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದಕ್ಕೇನು ಕಾರಣ? ಈಗೆ ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹಿಂದಿನಿಂದ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಈ ತಳಿಗಳು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರ ಸಾಕಷ್ಟು ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಹಳ್ಳಿಕಾರ್ ಜಾತಿ ಎನ್ನುವುದು ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಉತ್ತಮ ಜಾತಿಯಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಮಾಡಬಾಡ ಜಾತಿಯಿದು. ಇಲ್ಲಿಂದ ಎಲ್ಲಾಗಳು ಧಾರಾಬಾಡ, ಬಳಾರಿ, ಮಾಡಾನಿಸಿ. ಸೇಲಂ ಜೀನ್ ಗಳಿಗೆ, ದಕ್ಷಿಣಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಉತ್ತರಕನ್ನಡ ಜೀನ್ ಗಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟುಂದು ಎತ್ತಿಗಳನ್ನೂ ಬದಗಿನಬೇಕಾದರೆ, ಸರಕಾರ ಏನು ಮಾಡುತ್ತದೆ ಎಂದು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ರೈತನಿಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ದನಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಹಳ್ಳಿಕಾರ ದನಗಳ ತಳಿಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಿ

ಉತ್ತರವಾಗಿ ಮಾಡಲು ಮೇರನ್ನು ಬದಗಿಸುವುದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ. ಈ ತಳಿಗಳನ್ನು ಅಭವ್ಯದ್ದಿ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ರೈತನ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯೂ ಇದೆ. ಹಾಗಿದ್ದರೂ ಅವನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಕೆಲಸ ಸಾಲದು. ನಾನು ಆಗಾಗರೇ ಮಾಡಲು ಹೇಳಿದ ನಾಲ್ಕೊಮ್ಮೆ ತರಹದ ತಳಿಗಳ ಅಭವ್ಯದ್ದಿಗಾಗಿ ಒಂದೊಂದು ಫಾರಂಗಣನಾಗ್ಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಸಲಹೆ.

ಇಲ್ಲಿ ಹೃಷಿಕಾರ್ ರಾನುಗಳು ಹೆಚ್‌ಟಾಗ್ಗಿ ಬೆಬ್ರಿಕಾದರೆ ಪರಿಗ್ರಿ ಯೋನ್ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್‌ಟಾಗಿ ದೇಶದ ಇತರ ಭಾಗಗಳಿಗೆ ಬದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿರುವ ತಳಿಗಳಲ್ಲಿ ದೋಷವಿದೆ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆಮ್ಮತಮಹರ್ ಕಾವಲಿನ ತಳಿಗಳನ್ನು ಕೃಷ್ಣವಾಯಲಿ ಬ್ರಿರ್ಡ್ ತಳಿಗಳನ್ನು ಅಭವ್ಯದ್ದಿ ಮಾಡುವುದಕಾಗ್ಗಿ ಒಂದೊಂದು ಫಾರಮನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಸರಕಾರದವರು ಈಚೆಗೆ ಕೆಲವು ಕೃತಕರ್ಯೋಗ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ತೆರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇವು ಸಾಲದು. ಇಲ್ಲಿ ಅಭವ್ಯದ್ದಿ ಪದನಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೋರಿಗಳು ಸಾಕಷ್ಟು ಸಂಜ್ಯೇಯಲ್ಲಿ. ಇಂತಹ ಕ್ಷತಿಕ ಏರ್ಯಾದ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್‌ಟಾಗ್ಗಿ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಈ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೃಷಿಗಾಡಿನ ಜನಕ್ಕೆ ತಿಳಿಂಬಿಕೆ ಕೊಟ್ಟು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೇ ಇನ್ನೂ ರಾಷ್ಟ್ರನಾಗಳನ್ನು ಬದಗಿಸಿ ಕೊಡದೇಹೋದರೆ ಈ ಕೆಲಸವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸರಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತ ಕೆಲಸ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಎಂದು ನಾನು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇದರ ಹಾಗೇನೇ ಕುರಿಗಳನ್ನು, ಹಂಡಿಗಳನ್ನು ಅಭವ್ಯದ್ದಿ ವಾಡಲು ಮತ್ತು ಇದರ ಉತ್ತರವಾದ ತಳಿಗಳನ್ನು ಬದಗಿಸುವುದಕಾಗ್ಗಳಿಗೆ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್‌ಟಾಗ್ಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಆಗಾಗರೇ 24 key village farms ಎಂದು ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ನಮುಕ್ಕೆ ವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ವಿಷಾದದಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಸರಕಾರ ದವರು ವ್ಯವಸಾಯಕಾಗ್ಗಿ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಪಶುನಂತರ ಇನ್ನೂ ಅಭವ್ಯದ್ದಿ ಮಾಡುವುದಕಾಗ್ಗಿ ಮುಖ್ಯ ಸೂಚನೆಯೊಂದನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿನು ಹೇಳಿದಾಗ್ಗಿ ರೆಂದರೆ—

“The main aim is to increase the quality and quantity of live-stock production by remedying the existing deficiencies like poor feeding, defective breeding prevalence of diseases, absence of profitable market for live stock products.....”

ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಎಟ್ಟವಾದ ನೂತನೆ ಇದೆ. ಆದರೆ Defective Breeding ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನನ್ನ ಅನುಭವದಿಂದ ನಾನು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡಿರುವುದನ್ನು ಈ ನಭೇಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನೂ Defective feeding ಎಂದರೆ ದನಗಳಿಗೆ ಅಗ್ರಹಿತವಾಗಿ ಚೇರ್ಕಾಗಿರತಕ್ಕ ಮೇರಿನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರ ಕೈಗೊಂಡಿ ರೂಪ ಕಾಯಿಕರ್ಮ ಸಾಲದು.

4-30 P.M.

ಇನ್ನು ಈ-ವೀರೇಡ್ ಫಾರಂಗಳಲ್ಲಿ a fodder development organization has been set up for planning, supervision and control of measures for the improvement of feed and fodder resources in Key Village areas ಎಂದು ಹೇಳಿದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ವಿಧ್ಯಾಮಾನಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಒಂದು ಕಂದುರಾಗಿದ್ದಿಲ್ಲ. ನಾನಾ ಜಾತಿಯ ಹುಟ್ಟನ್ನು ಬೀಳಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಯಾರಾದರೂ ಬಂದು ನೋಡುವವರೆ ಆ ರೋಡ್ ಹೋರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಎನ್ನೇನೂ ಸಾಲದು.

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ಹುಕ್ಕಮಾಸ್ತಿಗಾಡ)

ಎಕ್ಕೆನ್ನಬೇರೆಂದರೆ ಭಾರತ್ವೀ, ದೊಮ್ಮಾನೆತ್ತೀಟಿದ್ದೋ ಭಾರತ್ವೀನ ಎಂದು ನಾನಾ ಭಾತಿಯ ಹುಲ್ಲನ್ನು ಬೆಳೆಸಿ ದನಗಳನ್ನು ಸಾಕಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೂನ್ನಿಸ್ತೀರ ಸರ್ಕಾರದವರು ರೈತರಿಗೆ ಗಾಂಜನ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಹಣ ನಿಹಾಯಿಸಬಾದಿ ಅವರಿಗೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬೇಕು.

ಮೂರನೆಯದಾಗಿ, ಪಶುಗಳ ರೋಗ, ರುಚಿಸಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಕೈಗೊಂಡಿರುವ ಕ್ರಮ ನರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೊನದಾಗಿ ಅನ್ನತೇಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದು ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ. ತೀರೆ ತೊಂದರೆಗಳಿರುವ ಕಡೆ ತೆಗೆದರೆ ಒಳೆಯಿದು. ಈಗ ಹೇಡ್ಯು ಬೆಳಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕಾದುದು ಅವಶ್ಯಕಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಮ್ಮೆ ಕುರಿ, ದನಗಳಿಗೆ ಉಪರೆ ಕಾರ್ಯರೂಲೋಗೆ ಇರುವುದು ಕಚ್ಚಿಂಗ್‌ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಗಾರ್ಮಾನಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದು ಎಮ್ಮೆಯಲ್ಲಿಯಾದ್ದಿಲ್ಲ, ಕೆಲವು ಕಡೆ ಗಾರ್ಮಾನಗಳಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ. ತಕ್ಕು ಬೆಷ್ಟಿ ದೊರೆಯುವುದು ಕಷ್ಟ. ಅದ್ವಿರಿಂದ ದನ, ಎಮ್ಮೆ ಮುಂತಾದ ನಾಧು ಪಾರ್ಶ್ವಗಳು ನಾಯಿದ ಹಾಗೆ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ರೈತರಿಗೆ ಇದೇ ದೊಡ್ಡ ಅನ್ನಿ. ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇಲಾಜೀಯ ಅಧಿಕಾರಗಳಿಗೆ ನಾನು ಎಪ್ಪೋಷ್ಟನಾರಿ ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶಗಳ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಅದರೂ ಕಾಡ ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಇನ್ನೂ ಒದಗಿಸಿಕೂ ಗಲಿಲ್ಲ. ಬೆಳಿಗಳೇನ್ನೂ ಇವೆ. ಅದರೆ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ನಾಲದು. ಅದ್ವಿರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ಕಚ್ಚಿನ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳ ಮೂಲಕ ಬೆಷ್ಟಿಗಳನ್ನು ಗಾರ್ಮಾನಗಳಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿ ದನ, ಎಮ್ಮೆಗಳು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಈ ರೋಗದಿಂದ ನಾಯಿತಾತ್ತ್ವ ಇರುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ವಿನಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಪಾರ್ಥಿವನುತ್ತೇನೆ.

Sri KADIDAL MANJAPPA.—Is it a contagious disease ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಕ್ಕಮಾಸ್ತಿ ಗಾಡ.—ಆ ಕಾಯಿಲೆ ದನಗಳು ಹುಲ್ಲು ಮೇಯುವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಬನವನಹುಳು ಹೊಚ್ಚಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದು ಹೊಕ್ಕಿಯಿಂದ ಯಾವ ರೀತಿ ಫೆರೊಸ್ಯೋಇ ಕಾಯಿಲೆ ವಂಟಕಾಗುತ್ತದೋ ಈ ರೀತಿ ದನಗಳ ಆಲಯಾಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಹುಳು ಸೇರಿತಿದು ಹಾಕುತ್ತದೆ. ಇಂಥಾದ್ದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಮಾನ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಪಶುನಂತರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಜನಿಸ್ತೀನ್ನು ಮೇಂಟೇನ್ ಮಾಡುವುದು ಒಳೆಯಿದು. ಇಂಗ್ಲಾಂಡಿನಲ್ಲಿ ಅಂತಹಗಳ ಮೇಲೆ ಕಾರ್ನ್‌ ಬ್ರೇಡ್ ಮಾಡಿದರೆ ಖಾಯೋಗಿವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಕಾರ್ನ್‌ ಬ್ರೇಡ್ ಮಾಡುವುದರಿಂದಲೇ ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಉಗಳುತ್ತದೆ ಅನೇಕ ಪ್ರಯೋಗಿಗಳನ್ನು ಬಂಗಾರ, ಅರಿಯಾನ ಮುಂತಾದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತರುವುದು ಅದು ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಬಂಜಾರ್ ಕಾರ್ನ್‌ ಬ್ರೇಡ್ ಮಾಡಿ ಎಷ್ಟುರಮಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರಯೋಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ. ಅದ್ವಿರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನಿಸ್ತೀನ್ ಮೇಂಟೇನ್ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಕಾರ್ನ್‌ ಬ್ರೇಡ್‌ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಿದೆ. ಅದ್ವಿರಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ಗಮನದಲ್ಲಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅರಿತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಪಶುನಂತರ ನ್ನು ನಾವು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಕೂ ಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಶೆಲನವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಬಡರೈತನ ಮೇರೆ ಹಂತಿನಲ್ಲಿ ನಾವು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದರಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಿರಬಹುದು ಎಂದು ನಾನು ಘಂಟಾಫೋಬಿಯ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಯೋಗಳನ್ನು ವಿಂಡಿತವಾಗಿ ಈಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಸ. ಡಿ. ಮುಕ್ತಾಪ್ರಸಾದ್—ಅಗ ಗೋಪನಿಯರು ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಸಾದೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿರಿ. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಭಾರತೀಯ ಜ್ಞಾನಿಯರಾಗಾಗಿ ಅನೇಕ ಜೀವನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ವ್ಯವಸಾಯಕೊಂಡು ಹಾಳೆಯಾಗಿ ! What is your suggestion ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಣ್ಣಪಾಸಿ—ಗೌಡ.—ನನ್ನ ಹೈಕಿತರು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿಗೊಳಿಸಲಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ವ್ಯವಸ್ಥಿತಿಯ ಕೇಳಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಹಣಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಗೋಪನಿಯರು ನೂಡುವವರಿಗೆ ಇದರಿಂದ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ನ್ನುಪ್ಪಾದಾದ ಏಷಿಯ. ಹಂದೆ 100 ರಾಸುಗಳಿಗೆ 30 ಎಕರೆ ಗೋಪನಿಯರ ಬೇಕಂದು ಇತ್ತು. ಅಂತಿಗೆ ದ್ವಾರಾನಾಯಿ ಮಾಡತಕ್ಕಂತಹಿಗೆ ಗೋಪನಿಯಕ್ಕೆಂದು ಕೆಲವು ಜೀವನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ನಕಾರಾ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಭಾವಿಸುವ ರೀತೆ ಅವಕಾಶವೇ ಇಲ್ಲ. ಗೋಪನಿಯಕ್ಕಿಲ್ಲದೆ ನಮಗೆ ರಾಸುಗಳನ್ನು ನಾಕುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಯಾವ ಪ್ರಯೋಜನವೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂತಿಗೆ ಜೀವನ್ಯಾಸ ಕಾಲಿ ಯಾಗುತ್ತಿರುವದರಿಂದ ಜನಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹೆಚ್ಚಿಗಿ ಜೀವನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಉದಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ರಾಸುಗಳನ್ನು ನಾಕಬೆಕಾದರೆ ನಾನಾ ಬಾತಿಯು ಹುಳ್ಳನ್ನು ಬೇಕಿದ್ದು ಅವುಗಳನ್ನು ನಾಕಬೇಕು. ಗೋಪನಿಯಕ್ಕಾಗಿ ಅನೇಕ ಕಾಧುಗಳನ್ನು ನಾನಾ ತರಹ ಹುಳ್ಳನ್ನು ಬೇಕಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಈ ಏಷಿಯು ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಹೊಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ರೋಕೆಸ್‌ಪರ್ಮೋಗಿ ಶಾಬೇಷು ವಿಕಾರವಾಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಚಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಶಾಬೇಷು ಕೊಳ್ಳಬಾಗ್ಯಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ನಕಾರಾದವರು ಈ ಏಷಿಯದ್ವಾರಾ ಒಬ್ಬ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನವನ್ನು ಕೊಳಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮುಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಗಳಿಗೆ ಕಾಂತಿರಿ ವಾಯಲಿ, ಕುಷಾಂತರಾಯಲಿ, ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಯಾವಾಯವ ನಿರ್ವಿಕಾರ ಹಾತರದ್ವಾರಾ ಎಷ್ಟೇಷ್ಟು ನೀರನ್ನು ತಡೆಗಳಿಸುವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಇನ್ನು ಎಷ್ಟು ಭಾಗ ಉಳಿದಿದೆ ಎಬುದನ್ನು ಮೊದಲು ಕಂಡು ಕಿಡಿಯಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಾಯಲುನ್ನ ಸರ್ವೇಮಾಡಿ ಕೆಲಸ ಹಾರಂಧ ಘಾಡು ವುದು ಅನುಕೂಲ. ಅದನ್ನು ಬಿಂಬಿ ಇರೇತಕ್ಕ ಕರೆಯನ್ನು ಕಡಿಸಿ ಅಧಕ್ಕೆ ಕುಂಡಕ ಘಾಡಿ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಕರೆ ಕಟ್ಟಿಸುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಯಾವ ನಾಯಿ ?

Sri C. M. ARUMUGHAM.—Is there no Master Plan in the P. W. D. the Minister announced some years ago that he would prepare a Master Plan. Where is the Master Plan ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಣ್ಣಪಾಸಿ—ಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಸ್ವೇಹಿತರು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟು ಅತುರವಾಗಿದ್ದರೂ ಅವೈ ಅತುರವಾಗಿ ಈ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತೆನಾಗ್ನಿ ಜಾಗರ್ತಿಯಾಗಿ ನೆರವೇರಿಲ ಎಂದು ನಾನೂ ಇಡ್ದೇನೆ. ನಕಾರಾದವರು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸ್ವೀಮನ್ನು ಮಾನ್ಯರೋ ಪಾಲನಾಗಿ ಘಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ಈಹೆಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನಿಜವಾಗಿ ನಕಾರಾದವರು ವಾಯಲ್ವೇಜ್ ಸರ್ವೇ ಘಾಡದಿದ್ದರೆ, ಇದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಒಬ್ಬ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ನಕಾರಾದವರು ಈ ಏಷಿಯದ್ವಾರಾ ನಿಧಾನವಾಡದೆ ತಕ್ಕ ಕ್ರಮವನ್ನು ಈ ಕಾಧದೆ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಪರವಾಗಿಯೂ, ನನ್ನ ಪರವಾಗಿಯೂ ಪಾರಾಫ್ರನೆ ಘರದುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನಿನ್ನ ಕೆರೆಗಳ ಬೇಳೋಗ್ಯಾದಾರದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಬೆ ಕೆಲಸನ್ನೂ ಪಿ. ದಬ್ಬಾಗ್. ಡಿ. ಕೆಲವನ್ನು ಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಕೆರೆಗಳ ಬೇಳೋಗ್ಯಾದಾರದ ಕೆಲಸ ಚೆನಾಗ್ನಿಗೆ ಅಗದೇಕೊಗಿದೆ. ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಬೇಷು ನಾನು ಕಣಾಗ್ಗಾರ ನೆನ್ನೆಡಿದ್ದೇನೆ. ರೈತರು ತಾವು ಘಾಡುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಘಾಡದೆ ಎಷ್ಟೂ ಕೆರೆಗಳು ಒದೆಯಬೇಗಿದೆ. ಯಾರ

(ಕ್ರೀ. ಎಸ್. ಕುಟ್ಟಮಾಸ್ತುಗಳ)

ವಿಶದಲ್ಲಿ ಅವು ಇದ್ದರೂ ಕರೆಗಳು ವನಾದರೂ ಒಂದರೆ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಂಡಿತವಾಗಿ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆಯುದನ್ನು ಯಾರೂ ಮರೆಯಬಾರದು. ಅದ್ದಿಂದ ಏರಾ ಕರೆಗಳ ಮೇಲ್ಪುಕಾರಣ ಯನ್ನೂ ಹಿ. ದಿಯಲ್ಲಿ. ಇ ಯವರೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈಚೆಗೆ ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಬೆಂದರ್ಥ ಮುಂಚೋ ರೆವಿಬರ್ ಪಾನಾದ ಮೇಲೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದ್ದು ಒಕ್ಕೆಯಾದು. ಒಟ್ಟನ್ನಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನ್ನಳಿಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ವಹಿಸುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕು ಚೋರ್ಡೆಗಳನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಮೈಸ್ಟರ್ ಜರ್ಗೆಷನ್ ಅವರಿಗೆ ವಹಿಸಿಕೊಂಡಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕಿದೆ. ತಮ್ಮನ್ನು ನಾನು ಅತಿ ವಿನಯ ದಿಂದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮೂಲಕ ಪಾರ್ಫ್ರನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಆ ಕೆಲಸ ಮಾತ್ರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ರೀವಿನ್ಸ್ ಅಡಳಿತದಲ್ಲಿದ್ದ ಉಗಾಗಲೇ ಎಷ್ಟೇ ಕರೆಗಳು ಒಡೆದುಹೋಗಿ ಈ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದಿರುವಾಗ, ಈ ಮೂನ್ಯೇಜ್‌ಮುಂಚೆನ್ನು ಅವರ ಆಡುತ್ತಕ್ಕ ವಹಿಸುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಸಮುದ್ರಕ್ಕಾರಿ ಕೆಲಸ ಅಲ್ಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಅಗಲಪ್ಪಿ. ಹೊನ್ವಾಗಿ ಡುನಾವಣಿ ಮಾಡಿದ ಮೂರೀ ಈ ತಾಲ್ಲೂಕು ಚೋರ್ಡೆನವರು ಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಣಿಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ನಡೆಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಬಹಳ ಅನುಮಾನದ ಸಂಗಿಯಾಗಿದೆ. ಇವರು ಒಬ್ಬಂಗಿಬಬ್ರಾ ವಾಯ್ಸ್‌ವಾದುವುದಕ್ಕೆ ಹೊನ್ ಪ್ರಯೋಗಾಗಳನ್ನು ಇಂತಹ ಏಷ್ಟುದಲ್ಲಿ ಉಗಲೇ ಅವರಿಗೆ ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ವಂಬಿದಾಗಿ ನಾನು ಸೂಧನೆಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ದೇಶದ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಹೋಗರಾಡಿಸತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಪಾಂಡಬಾರಧು. ದೇಶಾಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗತಕ್ಕ ಇಂತಹ ದೋದ್ದು ದೋದ್ದು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಹಿ. ದಿಯಲ್ಲಿ. ಇ ಯವರೇ ಇತ್ತುಕೊಂಡು ಏರಾ ಕರೆಗಳ ಜೀಎಸ್‌ಎಡಾರ್ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಸಹ ಅವರೇ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸಲಹಿಸಾಡುತ್ತೇನೆ. ಹಿ. ದಿಯಲ್ಲಿ. ಇ. ಯವರಿಗೇನೇ ಪಾರ್ಫ್ರಮಿಕ ಸೂಕ್ತಲು ರಿಪೇರಿ, ಮುಂತಾದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ವಹಿಸಬೇಕು. ನ್ನಳಿಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ವಹಿಸಬಾರದು. ಏಕೆಂದರೆ ಇವರು ಹೋಗಿ ಮೊದಲು ಅಂದಾಜು ಮಾಡುವುದು. ಏದಾಗ್ಯ ಇಲಾಖೆಯವರು ಕೊಂಟರ್ ಸ್ವೀಕಾರಾದುವುದು, ಹೀಗಾಗಿ ಕಾರ್ಯಗಳು ಏವರಿತ ನಿರಾನವಾಗುತ್ತವೆ. ಅದ್ದಿಂದ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಂದು ಸೂಕ್ತರ್ ರಿಪೇರಿಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಏದಾಗ್ಯ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಯಾವುದಕ್ಕೂ ನಿರ್ದೇಖಿಸಬಾದದೆ ಅದನ್ನು ಹಿ. ದಿಯಲ್ಲಿ, ಇ. ಯವರಿಗೇನೇ ವಹಿಸಬೇಕು.

ಸೂಕ್ತಲುಗಳ ರಿಪೇರಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹಿ. ದಿಯಲ್ಲಿ. ಇ ಯವರಿಗೇ ವಹಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಕರೆ ಮತ್ತು ಸೀರಾಪರಿ ಕಾಂಗಾರಿ ಕೆಲಸಗಳ ಸಂಪೂರ್ಣ ಜವಾಬಾಡಿಯನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವಂತೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ ಹಿ. ದಿಯಲ್ಲಿ. ಇ ಯವರು, ಅವರು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಅಂದಾಜುಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಬಿಕೆ ಇಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಏದಾಗ್ಯ ಇಲಾಖೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಕೊಂಟರ್ ಸ್ವೀಕರ್ ನಿರ್ದೇಖ ಮಾಡುವುದನ್ನು ನೀಡಿ, ಸಂಪೂರ್ಣ ಜವಾಬಾಡಿಯನ್ನು ಹಿ. ದಿಯಲ್ಲಿ. ಇ. ಗೆ ಕೊಟ್ಟಿ ಅವರ ಮುಖ್ಯಾತ್ಮರವೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಬೇಕು.

ಏದಾಗ್ಯಭಾಗ್ಯನಿಂದ ಏಷಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದರೆ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರೈಮುರಿ ಎಬುಕ್ಕೆಷನ್ನು ಜವಾಬಾಡಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದು. ಅರರಿಂದೆ 11 ವರ್ಷದವರಿಗೆ ಮಾತ್ರಾಗಿ ಕಡಾಳುವಾಗಿ ಏದಾಗ್ಯಭಾಗ್ಯನ ಮಾಡಿಸುವಂಥ ಕೆಲಸ ರಾಜ್ಯಾಂಗದತ್ವವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದ ಜವಾಬಾಡಿ. ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕು ಚೋರ್ಡೆಗಳಿಗೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಯಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಕೊಟ್ಟಿರುವಂತೆ ರೋಕಲ್ ಚೋರ್ಡೆಗಳಿಗೆ ಬಂದುವುದು

ತೀಕ್ಷ್ಣವ್ಯಾಪ್ತಿ. ಈ ಎದ್ದಾರ್ಥಭಾಗವನದೆ ಏಷಿಯುದ್ದಿಂದ ನಾವು ರಾಜಕೀಯವನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶನುವುದಕ್ಕು ಶ್ರಯಿತ್ತು ಮಾಡಬಾರದು. ರಾಜಕೀಯ ಬಂದರೆ ಇವತ್ತು ಬಂದು ಕಡೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಹಾರ್ಟ್ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರಬಹುದು, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಹಿ.ಎಸ್.ಹಿ. ಇರಬಹುದು ಅಥವ ಕಮಲ್‌ನಿಸ್ ಹಾರ್ಟ್ ಇರಬಹುದು. ಅವರದರ ರಾಜಕೀಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಮ್ಮ ಮುಕ್ತ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಭಾಗವನಕ್ಕೆ ತೀಂದರೆಖಾಗಬಹುದು ಎನ್ನುವ ಶಂಕೆ ನನಗಿದೆ. ಅದ್ದಿಂದ ಇದನ್ನು ಯಾರಿಗೂ ವರ್ಣಿಸಬಾರದು

ಅಡಳಿತದ ಏಷಿಯುದ್ದಿಂದ ಬಂದು ಮಾತು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಅಡಳಿತ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಡಿಲವಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಬಹಳ ವಿವಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಸ. ಜೀ. ಮುಕ್ತಾಂಶ್ವಪ್ತ.—ನಾವು ಹೇಳಿದ್ದೂ ಅದೇ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಹುಣ್ಣಮಾಸಿಗೌಡ.—ನೀವು ಹೇಳಿತಕ್ಕಂಥ ವಾದ ಬೇರೆ. ರೈನೋ ಇಲಾಬೆಯೀ ಅಗಲ, ಹಿ.ಡಯುಲ್‌ಡಿ. ಇಲಾಬೆಯೀ ಅಗಲ, ಪ್ರೇಲಿನು ಇಲಾಬೆಯೀ ಅಗಲ, ಈ 3-4 ಇಲಾಬೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಡಳಿತ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಡಿಲವಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವನ್ನು ನನ್ನ ಮೇಲೆ, ನನ್ನ ದೇಶವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಲು ತೀದೆನೇ; ನಮ್ಮ ನಮ್ಮ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳು ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಎಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಈ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹೇಗೆಂದೆ ಎನ್ನುವ ನಂಬಿಕೆ ನನಗೆ ಇದೆ. ಅದರೂ ಅವನಂಬಿಕೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಮ್ಮಿಣಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ತರುವುದಕ್ಕೆ ನೀವು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬಾರದು.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಕೆ. ಪುಟ್ಟರಾಮಯ್ಯ.—ಇದುವರೆಗೆ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರು: ನಮ್ಮ ನಮ್ಮ ವ್ಯತ್ಯಾಸದಿಂದ ಅನೇಕೆ ಇಲಾಬೆಗಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೆಂದು. ಇವರು ಒಂದಾಗಿದೆ ದೇಶಕ್ಕೆ ಏತಕ್ಕೆ ಅನಾಯಾ ಮಾಡಿದರು? ಒಂದಾಗಿದ್ದಿಲ್ಲರೇ ಒಳೆಯುದು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಿರಿ ಎಂದು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನು? ಇದುವರೆಗೆ ಒಂದಾಗುವತನಕ ಅನಾಯಾ ಮಾಡಿದ್ದು ನಾವು ನೊ-ಕಾನ್‌ಫಿಡೆನ್ಸ್ ಮೋಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಒಳಿಸಿಂದ ಕಾಗಾಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಹುಣ್ಣಮಾಸಿಗೌಡ.—ಎರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷದಿಂದ ಕೇರೆ ಸಡಿದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರ್ಲಿಂಬುದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಯಾವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಸಡಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಈಗ ಕೇರೆ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ನಮಗೆ ತಕ್ಕುವಾಗಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಅಡಳಿತ ಕೇರೆ ಸಡಿಯಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಉಪದೇಶ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಡಿ. ನರಸಿಂಹೇಗೌಡ.—I rise to a point of order. ಹುಣ್ಣಮಾಸಿಗೌಡರೂ ಅರ್ಥಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಮುಂಬರುಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ್ಲದೇನೇ ಸಮಗೆ ಅಧಿಕಾರ ನಡೆಸುವ ಅಧಿಕಾರಾರಧಯೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದನ್ನು ವಾವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು 208 ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬಿರಿಗೂ ಸಲಹೆ ಕೊಂಡ ಹಕ್ಕಿದೆ. ರಾಲಿಂಗ್‌ಕೊಡದೆಕ್ಕು.

Mr. CHAIRMAN.—There is no point of order.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಹುಣ್ಣಮಾಸಿಗೌಡ.—ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ರಚನಾತ್ಮಕವಾದ ಕ್ರೀಕೆಗಳನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೊದರೇ ಹೇಳಿದೆ. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ನಮಗೆ ಉಪದೇಶ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಬರೆ ಅಡಕ್ಕೆ ಎಪ್ಪುರಮಟ್ಟನ ಮಹತ್ವ ಕೊಡಬೇಕೆನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಿದೆ. ನೀವು ಉಪದೇಶಕೊಡುವ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿತ್ತೇನೆ.

ಅಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು—ಅರ್ಲಿಂಬ್ರಿ—ರಾಜಕೂರಣಿಗಳ ಹೊಯಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಸಡೆನುವುದಕ್ಕೆ ಹೊದುದು ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಅದು ನಿಷ್ಪಾತ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿ ಭದ್ರವಾದ ಅಡಳಿತ ನಡೆಸಲು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪಾತ್ರಾನ್ವಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು, ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಇಮ್ಮು ಅವಕಾಶ ಕೂಟಿದ್ದಿಕ್ಕಾಗಿ ಅವರನ್ನು ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜಿ. ಮುಕ್ತಾಪ್ರಾ—ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷ ನಡೆದು ಕೊಂಡಿರುತ್ತಿರುತ್ತಿಂಥ ಏಷಿಯಾಗಿ ಹೇಗೆ ಹೇಳಬಿಟ್ಟು, ಅವರ ಮೇಲೆ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಪರಿಣಾಮ, ಸಂದರ್ಭವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲ ಶ್ರೀ ಮಾಸಿಗಾರು ಹೇಳಿರುವುದನ್ನು ತಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ನೇರಿರುತ್ತಿರುತ್ತಿಂದು ಏನಯಾಗಿ ಪಾರ್ಥಕವೇ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಸಭಾಪತಿಯರು—ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಇಲ್ಲಿಯೇ ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

† ಶ್ರೀ ಸಿ. ಕೆ. ರಾಜಯ್ ಶೆಟ್ಟಿ (ಚಕ್ಕನಾಯಕರನಹಳ್ಳಿ) ನಾವು ಮಿಳಿ ಮಂದಿಸಿರುವ ಬಿಜೆಟ್ ನಮ್ಮ ಕೈಗೆ ನಿಕ್ಕಿದಾಗ ಏಜವಾಗಲೂ ಅದರ ಗಾರ್ತ ಮತ್ತು ಅನೇಕ ಹೊಸ ಪುನ್ರಕರ್ಗಣನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ, ಇದು ಏನೋ ಒಂದು ಮಾತ್ರದ ಬಿಜೆಟ್, ಸರ್ಕಾರ ರಾಜ್ಯದ ಮುಂದಿನ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ಆಶಾದಾಯಿಕವಾಗಿ ರಾಜೀನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿರತಕ್ಕಿಂಥ ಬಿಜೆಟ್ ಎಂದು ಅಳಿಸಿದ್ದೆ. ನಮ್ಮ ಅಧಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಭಾವಜಳ ಮಾಡುವಾಗ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಭವಿಷ್ಯ ಈ ಬಿಜೆಟ್ನಿಂದ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದುತ್ತದೆ ಎಂದು ತೀಳಿದುಕೊಂಡಿದೆ. ಅದರೆ ಈ ಬಿಜೆಟ್ನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾ ನೋಡುತ್ತಾ, ಬರೀ ತೊಳ್ಳಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಾ ಇದೆ. ಇದರಿಂದ ಒಂದು ಧಿರು ಏನ್ನೋ ಮೈಪರ್ ಸಿಗುವುದಕ್ಕು ಉಪಯೋಗಿನ ಬಹುದೇ ಏನನುತ್ತದೆ.

6.31 ಕೋಡಿ ರೂಪಾಯಿ ಚಿಲ್ಲರೆ ಬೋತಾ ಬಿಜೆಟ್ನ್ನು ಮಂದಿಸಿದಾಗ, ಇದರೊಳಗೆ ಅದಾಯ-ಖರ್ಚನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕುವಾಗ ಒಂದು ಅರಿಧಿಯಿಟಕಲ್ ಕಾರ್ಯಲೈಫೋನ್‌ನಲ್ಲಿ, ಒಂದು ವಾರ್ತಾಮಾರ್ಪಿಕಲ್ ಪ್ರಸಿದ್ಧನ್ ಅದರಾ ಇದೆಯೇ ಎಂದು ನೋಡಿದರೆ, ಅದೂ ಕಾಡ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಬಹಳ ದುಃಖಿದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ರೋಡ್ ಟಾರ್ನ್‌ಸ್ಟೋಲ್ಜಿಎಂಬ್ ಕೆಲವ ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಯ ರೂಪಾಯಿ ಅದಾಯ ಕಾಣಿತ್ತತ್ತು; ಹೋದ ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ 45 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಕಡೆಯ ಬರುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದಾರ್ದಾರೆ. ಬಿಟ್ಟು ಎಲ್ಲಾ ಅಂತ ಅಂತ ನೋಡಿದರೆ 70 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಅದಾಯ ಬರುತ್ತದೆ. ಅಪ್ಪಾರ್ ಹೋನ್‌ನಲ್ಲಿ ಈ ತಪ್ಪನ್ನು ತೋರಿಸಿದ ಮೇಲೆ, ಚೋಣಿಲನಲ್ಲಿ 100 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ತಪ್ಪಾ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಬಿಬೀಕೊಂಡು ಒಂದು ಏರಾಟ್ ಹೊರಿಸಿದರು. ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಹೇಳಿಲಿ: 100 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಚೋಣಿಲ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಸ್ನೇಡನಲ್ಲಿ ವ್ಯತಾರ್ಪಿಸಬಾಗುವ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ, 100 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಬೋತಾದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿತ್ತು ಅಲ್ಲವೇ? ಏರಾಟ್‌ದಲ್ಲಿ, ಇದರಿಂದ ಬಾಕಿ ಅಂತ ಅಂತಗಳು ಬಿದಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಇದು ಸರಿಯಾಗಿ ಇದೆ, 40 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ನಾರ್ಯಾಯವಾಗಿ ಬರುವ ಅದಾಯವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ತಪ್ಪಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು 100 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಚೋಣಿಲನಲ್ಲಿ ಕಮಿಟಿ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ, ಲುಕಾಪ್ನಿನಲ್ಲಿ ಜಾಸ್ತಿ ತೋರಿಸಿದ್ದತಾಗಲಿಲ್ಲವೇ? ಇಷ್ಟೊಂದು ಸಿಬ್ಬಂದಿ, ಪೆಕ್ಕೆರಿಯುಚ್ಚೆ, ಇಬ್ಬರು ಝೂನಾನ್‌ನ ಮಿಸಿನ್ಸ್‌ರುಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು, ನಿಷ್ಪತ್ತಿ ಇಂಥ ಅವಕ್ಷೇತ್ರ ಬಿಜೆಟ್ನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಅವವಾನಕರವಾದ ನಂಗಿ ಇಲ್ಲ.

ಯಾವ ದೇಶಪಲ್ಲಿ ಬಿಜೆಟ್ನೆನ್ನು ಇಚ್ಛಿಸುವುದ್ದಾರ್ಶನಿರಿರಾರುದು. ಅದರೆ ಅವರೆಲ್ಲ ಅದಾಯ ಮತ್ತು ಖರ್ಚುಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಡೆಯೆ ತೋರಿಸಿದರೂ ತೋರಿಸಬಹುದು. ಅದರೆ ಹೇಗೆ ಜೆಚ್ಚು ಕಡೆಯೆ ಮಾತ್ರ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಗುಣನುವುದು, ಕೂಡಾ ಪುದರಲ್ಲೇ ವ್ಯತಾರ್ಪಿಸಿರುವಾಗಿ 431 ಲಕ್ಷ, 531 ಲಕ್ಷ, 631 ಲಕ್ಷ ಬೋತಾ ಅಗಿದೆ ಎಂತ ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಲ್ಲಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದರೆ ಈ ಹಿಂದೆಯೇ ಮಾತನಾಡಿದೆಂಥ ಕಾಂಗ್ನೋವಾಟ್ ಯಿ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ದೇವರಾಜ ಅರನ್ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಹುಣ್ಡಿ ಮಾಸಿಗ್ನೋರು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದಂಥ ಕೆಲವು ಏಷಿಯಾಗಳನ್ನು ವಾತಾ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ನಮಗೆ ಅನುಕೂಲವೆಂದು ಕಂಡುಬಂದಾಗ್ಯೂ ಕೆಲವು ದಾಬುಗಳನ್ನು ಹಾಗೆ ಕೈಬಿಟ್ಟು ಅಡಳಿತಪಕ್ಷದನ್ನು ಈಕೆಷಾಧಾದುತ್ತೇವೇ ಎಂತ ಹೇಳಿಸು. ಅವರು ಇನ್ನೂ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ ಏನು ಹೇಳಿರುತ್ತಾ

ಎಂದರೆ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು ಬಡ್ಡಳ್ಳಿಪನ್ನು ಕವನ್ನು ತೆಗೆದು ಒಂದಿಂದ ತಾನೇ ಇವರಿಗೆ ಈ ದೇಶಾಭ್ಯಾಸದ್ಯ ಬಾಬುಗಳು ಅವರ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬೀಳುತ್ತಿದ್ದುದು, ಹಾಗೆ ಪನ್ನು ಕವನ್ನು ತರಿಯಿಲ್ಲ ಇರುವುದರಿಂದಲೇ ನಾವು ಈ ದಿವಸ ಬಡ್ಡಳ್ಳಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅನುಕೂಲವಾದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೇಲ್ಲಾ ಕೆಂಪಬುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಹಾಗೆ ಆದಳಿತ ಪಕ್ಷದವರು ಬಡ್ಡಳ್ಳಿಪನ್ನು ಕವನ್ನು ತೆಗೆದು ಒಂದಿಂದಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ವಿತಕ್ಕೆ ಅವರು ಈ ರೋಪದೊಂಬಗಳನ್ನೇಲ್ಲ ಹೆಚ್ಚಬಾರದಾಗಿತ್ತು! ಈ ಒಂದು ಅಂಶವೇನಾಮುದಾವ ಯಾವ ಪಕ್ಷದವರು ಬಡ್ಡಳ್ಳಿನ್ನು ಒಂದಿದ್ದಾರೆ, ಯಾವ ಪಕ್ಷದವರು ಒಂದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸುತ್ತಿದೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಉದ್ದಿತ ಪಕ್ಷದವರ ಪರಿಸರ ಹೇಗೆದೆಯಂದರೆ “ಮಾರಿ ಕಣ್ಣಿ ಹೋತನ ಮೇಲೆ” ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಹಾಗಿದೆ. ಕಾರಣ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರ ನಂಬಿ ಕಡವೆ ಇದೆ, ಅದಿತವಪಕ್ಷದವರ ನಂಬಿ ಜಾಸ್ತಿ ಇದೆ. ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮು ನಕಾರರದವರು ನಿಷವಾಗಿಯೂ ಕೇಂದ್ರ ನಕಾರರದಿಂದ ಬಿರತಕ್ಕ ಸರ್ಬಾಂಗಿ ಹಜ್ಜೆನಿಂದ ಅದನಿನ್ನಿಂದಿಂದ ಡಾಸಿ ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮು ನಕಾರರದವರು ನಮ್ಮು ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಹಚ್ಚಿನ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಲು ಸತತವಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂತ ನಮ್ಮು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಾಯಿನಲ್ಲಿ ಉದ್ದೇಶವಾದ ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೀ ಹಾಗೆ ಇವರಿಗೆ ನಮ್ಮು ಜನರ ಯೋಗಕ್ಕೇಮುದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ-ನಮ್ಮು ದೇಶಾಭ್ಯಾಸದ್ದಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ, ಅಷ್ಟು ಅಭಿಮಾನವಿದ್ದಿದ್ದರೆ ಇವರು ನಮಗೆ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಬಿರುತ್ತಿದ್ದ ಹಣವನ್ನೇಲ್ಲ ಈಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಖಚುವುದಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ? ಇದಕ್ಕೆ ನಕಾರರದವರೇನು ಉತ್ತರ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ? ಈ ಒಂದು ಕೇಂದ್ರ ನಕಾರರದವರು ನಮ್ಮು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ 181 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ್ದಿಗಾಗಿ ಸರ್ಬಾಂಗ ಕೆಂಪಿನಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಅದರೆ ಈ ವರ್ಷ ವಿತಕ್ಕೆ ನಮ್ಮು ನಕಾರರ ಅಷ್ಟೇ ಹಣವನ್ನು ಈ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಪಡೆದು ಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ? ಇದಕ್ಕೆ ನಕಾರರದವರೇನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಂದರೆ ಇವರು ಕೇಂದ್ರನಕಾರರದವರು ನಿಷಿಸಿದ್ದ ಕೆಲವು ವರ್ವಾದುಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಈ ನಾತೀರ ಅಷ್ಟು ಹಣ ಬರಲಿಲ್ಲ ಎಂತ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ನುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯಂ.—ಆ ಹಣ, ಆ ಗಾರಂಟ್, ರಾಜ್ಯಪ್ರಾಗ್ ಗುವ್ದಿಲ್.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಕೆ. ರಾಜಯ್ ಸೇಟ್ಟ್—ಈಮು ವರ್ಷಗ್ಗಿಗೊಮ್ಮೆ ಮಾಡೇ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಹೀಗೆ ಈ ಸ್ವೀಕ್ಷಣೆಯರ್ಥನ್ನಾಗಿ 81 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಗಾರ್ಂಟಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಬರುತ್ತತ್ತು, ಈ ಹಳವನ್ನು ನಹ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಖಚುವಾದಲು ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾದ ಮಾರ್ಗ ಗ್ರಹಿಸುವುದು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಈ ವರ್ಷ ಈ ಗಾರ್ಂಟ್ ನಮಗೆ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಬಿರಿಲ್ಲ. ಎಂಗೆಯಾದ ಬಾಬನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ ಇವರು ಅಲ್ಲಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಗಾರ್ಂಟನ್ನು ವಿನಿಯೋಗ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಶಕ್ತಿರಾಗಿರುವಾಗ ಇವರು ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ನಮಗೆ ಹೆಚ್ಚುಹಣ ಕೊಡಿ ಎಂತ ಕೇಳುಫುದಕ್ಕೆ ಇವರಿಗೆ ಮುಖವಾದರೂ ಎಲ್ಲಿದೆ! ಇವರು ತಂಡವಾರ್ಮಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರಲ್ಲ. ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಇವರು ಆ ಸಿರಿಕರ್ ಜರ್ರೋ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಅವರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ಗಾರ್ಂಟನಲ್ಲಿ ಏತಕ್ಕ ಒಂದುವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖಚುವಾದದೆ ಹಾಗೇ ರಾಜ್ಯಪಾನಗುವುದಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟುರು! ನ್ಯಾಯಿ, ನಾವು ಎಂಗೆಯಾಧನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿ, ನಮಗೆ ಯಾವ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ನಾವೆನ್ನು ಹಣ ಪಡೆಯುತ್ತೇನೋ, ಎಪ್ಪುನ್ನು ಪಡೆಯಲು ನಮಗೆ ಅವಕಾಶವಿದೆಯೋ ಅಪ್ಪುನ್ನು ನಾವು ಈ ದಿವಸ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದು. ಇದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನಮ್ಮ ಮೇನುಗಳಿಗೆ ದೇಶದ ದುರಾದ್ವಪ್ಪವೆಂದು ನಾನಾದರೂ ಹೇಳಿರೆಬೇಕು. ಪ್ರಾರ್ಥಕಾಲಿದಳಿ ರಾಜುವಾಹಾರಾಜರ ಆಡಳಿತವಿದ್ವಾಗಿ “ರಾಜು ಕಾಲನ್ಯ ಕಾರಣ” ಎಂತ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದ್ದರು, ಆದರೆ ಅಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಅಡಳಿತ ಮಾತ್ರ, ರಾಜ ಇವರಿಬ್ದಿ ರೂ ಸರಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ಅಂಥ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವೂ ನರಿಯಾಗಿರುತ್ತು, ಎಂ

(ಶ್ರೀ ಸ. ಕೆ. ರಾಜಯ್ಯ ಸೇಟ್)

ನಮ್ಮುದ್ದಿಗಳೂ ಇರುತ್ತವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದರೆ ಈ ದಿವಸ ಆ “ರಾಜಾ ಕಾಲನ್ಯ ಕಾರಣಂ” ಎಂದು ಹೇಳತಕ್ಕ ಇಂಥ ಹೇಳಿ “ತ್ವಿಜಾ ಕಾಲನ್ಯ ಕಾರಣಂ” ಎಂದು ಹೇಳುವ ಕಾಲ ಈಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಅದರೆ ಈ ಕಾಲ ಪೂರ್ವ ದುಃಖರವಾದ ಕಾಲವಾಗಿದೆ. ನಾನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಈ ದಿವಸ ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಪ್ರತಿಯೋಧ್ಯ ಚ್ಯಾಕ್ಟ್‌ಗೂ ಉನ್ನತಿ ಕಾಲ—ಸಾರಕ್ಯಾರ್ಗಳು ಉಭಯನೆಂಬೆಕಾದ್ದು ಯುಕ್ತವಾಗಿದ್ದರೂ ಕಾಲ ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲ. ಈ ದಿವಸ ಈ ಅನುಕೂಲತಿಗಳಿಲ್ಲ ಕೆಲವು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮುಖ್ಯಾದರುಗಳಿಗೆ ಮನಾಪಲ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದೇ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನವರು ಈ ದಿವಸ ದೇಶಕ್ಕೆ ಮೂಡುತ್ತಿರುವ ಸೇವೆ ಮತ್ತು ನೂರಾರಾ! ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದಿಲ್ಲ—ಎರಡಿಲ್ಲ, ನೂರಾರಾ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದರೆ ಈಗ ಸಭ್ಯರು ಗಮನವನ್ನು ಸೇರಿಯಲು ಬಂದೆರು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿನಲಿಟ್ಟಿನ್ನುತ್ತೇನೆ. ಫಿರಿಯಾಪಟ್ಟು ತಾಲ್ಲೂಕಿನನ್ನಿಂದ ಒಂದು ಕೋ-ಆರ್ಥಿಕವ್ಯವಹಾರಂ ಇದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಎಂಟುಜನ ಮೆಂಬರುಗಳಿವ್ವಾರೆ. ಆ ಎಂಟುಜನ ಮೆಂಬರುಗಳು ಯಾರ್ಥ ರೆಂದರೆ ಅಳ್ಳ, ತಮ್ಮ ಭಾವ, ಭಾವೇಯನು ಮತ್ತು ಅ ಅಳ್ಳ, ತಮ್ಮ, ಭಾವ, ಭಾವಾಯೇಯನು ನಾಲ್ಕು ಜನ ಹೆಂಡಕಿಯರು ಹೀಗೆ ಎಂಟುಜನ ನಡನ್ಯಾರ್ಥಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸಂಘದವರು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಕಾಲವಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಬೇರೆ ಪಡೆದು ಅಲ್ಲ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಿಗೆ ಅಲ್ಲ ನೂರಾರು ಎಕೆ ಜಮಿನ್ನನ್ನು ಬೇರೆ ಕೊಟ್ಟಿರ್ಹಾರೆ. ಅಲ್ಲದ್ದು ಕಾಡೆಲ್ಲ ಹಾಳಾಗಿ ಕೋಗಿದೆ. ಮತ್ತೆ ಇದೇ ಸಂಸ್ಥೆಯವರಿಗೆ ಜಮಿನ್ನ ಆ ಬಾಗಿಗಾಗಿ 12 ನಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ನಾಲವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದರೆ ಈ ದಿವಸ ಅಲ್ಲ ಆ ಹಾರಮೂಕ್ತ ಇಲ್ಲ, ಆ ನಡನ್ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ.

ಹೀಗೆ ಅರಸ್ಕಿರೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಯುರ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿ ನಡೆನುತ್ತಿದ್ದ ಬಳಿ ನಾಹುಕಾರ ಇದ್ದು. ಅತನಿಗೆ ಆ ಕ್ರೊಗಾರಿಕೆ ಸೇರಿತ್ತೆ. ಅತ 15-20 ನಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ನಾಲ ತೆಗೆವೆಕೊಂಡಿದ್ದನು.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ತಾವು ಆ ಕೋ ಅಪರೇಷ್ಯೇವ್ ಫಾರ್ಮಿಂಗ್ ಹೇಳಿದ್ದು ಯಾವ ಜಾಗದ್ದಾರಿ?

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಕೆ. ರಾಜಯ್ಯ ಸೇಟ್.—ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಹಾಗೆ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ನಂತರ ಅತ ಹಣವನ್ನು ವಾಹನಪ್ರಯೋಧಿತಾ ಲಗಲಿಸ್ತು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅತನ ಮೇಲೆ ದಾವಾ—ದಿಕ್ಕ ಇಲ್ಲಾ ಅಯಿತು. ಈಗ ಆ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಾಗಿ ನಿಂತುಹೋಗಿದೆ. ಅತ ಈ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯನ್ನು ಯಾರಿಗಾದರೂ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿಸಿದ್ದಿ, ನಾನು ವಾರಾಬಿಡುತ್ತೇನೆ, 10-12 ನಾವಿರಕ್ಕೆ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತೇನೆ ಎಂತ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದು. ಆ ವರ್ಷಗೆ ನುಷ್ಯಾಗಿ ಅಲ್ಲ ಕೆಲವು ರಾಜಕಾರಣಗಳು ಒಂದು ನೂಪ್ರೇಯನ್ನು ವಾರುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಅನಂತರ ಆ ರಾಜಕಾರಣಗಳು ಆ ಕಾಯುರ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯನ್ನು ನರ್ಕಾರ ಕೊಂಡುಕೊಟ್ಟಿಕ್ಕು, ಅದನ್ನು ನಾವು ಈ ನೂಪ್ರೇಯ ಮೂಲಕ ನಡೆಸುತ್ತೇವೆಂತ ಒಂದು ತೆಪ್ಪಿತ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ದೇವಾರ್ಥಿಪ್ರಯೋಧಿತಾ ಮಾಡಿದರು. ಅದರು 41 ನಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ನರ್ಕಾರದಿಂದ ಪಡೆಯಲು ದೇವಾರ್ಥಿಪ್ರಯೋಧಿತಾ ಮಾಡಿದರು, ಆ ಹಣವನ್ನು ಪಡೆದರು. ಅದರೆ ಆ ಹಣದಲ್ಲಿ 32 ನಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ Working Capital ಎಂತ ಇಂವೆಸ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ ಅ ಮನುಷ್ಯಾಗಿಗೆ 9 ನಾವಿರ ಉಳಿಯುವಂತೆ ಮಾಡಿದರು. ಅದರೆ ಅತನಿಗೆ 21 ನಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಮತ್ತೆ ಆ Working Capital ನ್ನು 12½ ನಾವಿರಕ್ಕೆ ಇಂಸಿಡರು. ಮತ್ತೆ ಆ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯನ್ನು 50 ನಾವಿರಕ್ಕೆ ಮಾರಾಟಮಾಡಿದರು. ಆಗ ಇವರಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಒಂಬತ್ತುನಾವಿರ ಉಳಿಯುತ್ತಿ. ಆ ಒಂಬತ್ತುನಾವಿರರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಈ ರಾಜಕಾರಣಗಳು ಹಣಿಸಿಕೊಂಡರು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ನರ್ಕಾರ ಹೆಗೆಲ್ಲ ಅವರ ಪಾಟೆ ಜನರಿಗೆ ಉದಾ೦ರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಆ ಚಿಕ್ಕನಾಯ್ಕು ಹೆಚ್ಚಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಪಾಟೆಗೆ ನೇರಿದ ಜನರು ಕೆಲವರಿದ್ದಾರೆ. ಯಾರಾದರೂ ನೀವು ಕೆಲವನ್ನುವೀರಿ ಎಂತ ಅವರನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಕೆಲವರು

I am the husband of my wife ಎಂತ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಇನ್ನು ಕೆಲರಂಗೆ ನೀವೇನು ಕೆಲಸ ದಿಳ್ಳಿದ್ದೀರ ಎಂದರೆ I am the President of Mandal Congress ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲರಂಗೆ ನೀವೇನು ಕೆಲಸದಿಳ್ಳಿದ್ದೀರ ಎಂತ ಕೇಳಿದರೆ I am the Hon : Secretary of some Co-operative Society ಎಂತ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತಹ ಒಟ್ಟನ್ನು ಈ ಗುಂಪಿನ ಜನಗಳು / ಯಾರಿವಾಡ್‌ರೋ ಅವರಿಗೊಬ್ಬಿರೂ ಯಾವ ಸ್ವಂತ ಉದ್ಯೋಗವೂ ಇರಬೇಕಿಲ್ಲ. Full politicians plus Social Congress workers !

ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಇದೇ ರೀತಿ ಇನ್ನೊಂದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಾರ್ಟಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಮೂರಾರೆ ನಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬೆರಿಯಾಗತಕ್ಕ ರ್ಯಾಂಡನ್ಸು ಒಂದು ಇಂಬಿಯರಿಂಗ್ ಕ್ಷೇತ್ರಗಾಗಿ R. I. C. S. ವುಲಕ ಸ್ಕಾರ್‌ರದವರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅತನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರು. ಅದರೆ ಕೆಲವೇ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಅತನ ದ್ವಾರೆ ಹರಾಚಿಂ ಬಂತು. ಅಂಥ ಬಿಬ್ಬಿದೊಡ್ಡ ಕ್ಷೇತ್ರಗಾರನ್ನು ನೀವೇ ಸ್ಕಾರ್‌ರದವರು ಈಗ ಮತ್ತೆ ರಾಜಾಜಿನಿಗರದಲ್ಲಿ 13-14 ನಾವಿರೂಪಾಯಿಗಳ ಬೆರಿಯಾಗತಕ್ಕ ಸ್ವಚೀಲಂದನ್ನು ಕಟ್ಟಿರುತ್ತೇ ರೀಟಿನಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ, ರೆಡ್‌ಕಾರ್‌ಸ್ ಸೋಸೈಟಿಯವರು ಗಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಬಿಡುವಕ್ಕಾಗಿ ಹಾಲನಪುಡಿಯನ್ನು ಹಂಡಿಸಿಕೊಂಡು ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕ್ಷೇತ್ರದವನ್ನು ತರಯಾರಾಯಿತು. ಆ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಆ ರೆಡ್‌ಕಾರ್‌ಸ್ ಸೋಸೈಟಿಯವರು 11,082 ಪೌಂಡು ಹಾಲನಪುಡಿಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿರು. ಆ ಪ್ರೈಸಿಕೆ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಮೂರು ನಾವಿರ ಪಾಂಡು ಕಾಲ್‌ನ ಪುಡಿಯನ್ನು ಅಲ್ಲಿಲ್ಲೇ ಕೆಲವು ಮುಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಂಚಿ ಇನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಪುಡಿಯನ್ನು ಮಾರಿ ಬಂದ ಹಳಬನ್ನು ಆ 13 ನಾವಿರದ ಸ್ವಚೀಕೆ ಕೊಟ್ಟಿರು, ಆ ಹಳ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಜರ್ಮನ್ ಅಯಿತು. ಸ್ಕಾರ್‌ರದವರು ಯಾವ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನಿಗಾಗಲ ವಿನಾದರಿಂದ ಒಂದು ನಕಾಯಿ ಸ್ವೀಕೃತಿಕಾಗಿದ್ದರೆ-ಅತನ ಅರ್ಥತೆ ಏನು, ಅತನ ಅಂತಸ್ತೆನ್ನು, ಎಂಬುದನ್ನೀಲ್ಲಾ ಏಷ ತೇವಾದಿ ನೋಡಿಕ್ಕೆದೆ? ಸ್ಕಾರ್‌ರದವರಿಗೆ ಅವರ ಪಕ್ಕದ ಜನಗಳಾದರೆ ಅಯಿತು, ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ಅರ್ಥತೆಯಿಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಸ್ಕಾರ್‌ರ ಅಂಥವಂಗೆ ಎಲ್ಲ ಸಾಕರ್ಯಗಳನ್ನೂ ನಿರ್ದುತ್ತದೆ.

5-00 P.M.

ಅಮೇರಿಕಾ ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಹಾಗೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪರಸ್ಪರಿಂತ ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿಯ ಪದ್ದತಿಯನ್ನು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಏಕೆ ಅನುಸರಿಸಬಾರದು? ಆ ಬುದ್ಧಿ ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಏಕೆ ಬಿಂದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಇನ್ನೋಂದು ವಿಚಾರ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಚಿಕ್ಕನಾಯಿ ಕನ್ಹಾಯಲ್ಲಿ 1947ನೇ ಇನವಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಜಮಿನ್‌ನು ಅಕ್ವೈಯರ್ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಮುಂದೆ ಈ ಜಮಿನ್‌ನು ಅಕ್ವೈಯರ್ ಮಾಡುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪ್ರವೇಶಿ ಮಾಡಿ ತಡೆ ಹಿಡಿದಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿಗಳ ಹಿತಕ್ಕಿಂತ ಇವರಿಗೆ ಅಳಿಕಾರದ ದರ್ಶಕ ಹೆಚ್‌ಗ್ರಾಂಡ್. ಆ ನಂತರ ಅಕ್ವೈಯರ್ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಅರ್ಥರ್ ಬಂದಿದೆ. ಈ ವಿಷಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿನ ಬೇಕಂದಿದ್ದೆ. ತಿಪಳಿದಿನಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ನಾನು ಮತ್ತು ಅವರ ಕಾರಿ ಸಲ್ಲಯೇ ಬರುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅವನ ಜಮಿನ್‌ನು ಅಕ್ವೈಯರ್ ಮಾಡುವುದು ಒಳೆಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಗ್ಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನನಗೆ ಹೇಳಿದರು. ಈ ಮಾತು ನುಭೂ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿ, ನಾನು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಇದು ನತ್ತಾವಾದರೆ ಅವರು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಚಿ. ನುಬುತ್ತುಂಗ್—ನಾವುಮಿ,

Sri C. K. RAJAIH SHETTY.—I do not yield.

Sri T. SUBRAMANYA.—It is not a fact. He is uttering a lie.

Sri C. K. RAJAIH SHETTY.—I am telling the truth.

Mr. CHAIRMAN.—When an Hon'ble Member throws a challenge, he must give an opportunity to the other side to meet the challenge.

ಶ್ರೀ ಚಿ. ನುಬುಕ್ಕೆಂಪ್ಯಾ.—ಅಂದು ನಾನು ಚೀಫ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ರು ಮತ್ತು ಅವರು—ಹೇಳಿ ಮೂರು ಜನ ಕಾರಿನಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅಂದಿನ ಏಂಟಿಗಿಗೆ ಅವರೇ ಪ್ರಸಿದ್ಧೆಂಟರಾಗಿದ್ದರೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಸೋಷಿಯಲ್ ಗ್ರಾಫರಿಂಗಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗೆ ಇವರು ಒಂದೆನ್ನ ನನಗೆ ಡೌಪಕಟೀಲ್. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಆ ಅನೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲ ಅಪಪ್ರಕಾರ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯೋಜನಾದಾರೆ. ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು ಇಷ್ಟೇ. I am interested in the man. I know him for a long time. ಅವರು ನತ್ಯವಾದದನ್ನು ಹೇಳಿದೆ ಸುಳ್ಳು ಹೇಳಿ ಘನಃಪನಃ ಅಪಪ್ರಕಾರ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಪದುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಹೇಳುವುದು ಅನತ್ಯವಾಗಿದೆ.

Sri C. K. RAJAIAH SHETTY.—You have admitted ‘I know him from a long time’.

Sri T. SUBRAMANYA.—I am interested in the man even to-day. That is not what he said. You please have it read. He must accept the challenge. I have only said ‘I am interested in the man’. That is why I put the interpellation in the Legislature, not now, but in 1949. This gentleman being a Member of the Legislative Assembly utters a lie.

Sri C. K. RAJAIAH SHETTY.—He has said that he is interested in the man. Being an young man, I can remember it better.

Sri T. SUBRAMANYA.—He says he is young and that I am old.

ನತ್ಯವಾದದನ್ನು ಹೇಳಿದೆ ಸುಳ್ಳು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವರ ನಾಲಗೆ ಒಣಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ನಾಲಗೆ ನಡುಗುತ್ತದೆ.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—How can the Chair tolerate such things, Sir?

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಕೆ. ರಾಜಯ್ಯ ಶೆಟ್ಟಿ.—ಅವರು ನನಗೆ ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ನಾನು ಈಗ ಹೇಳಿಡೆ.

Mr. CHAIRMAN.—The Chair cannot enlighten or interfere in this unless it is a point of order. Sri Rajaiah Shetty will resume his speech.

Sri KADIDAL MANJAPPA.—May I submit that we can carry on the deliberations without bitterness?

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಕೆ. ರಾಜಯ್ಯ ಶೆಟ್ಟಿ.—ಈ ಕೇಸ್‌ನೊಳೈನ್‌ರ 4 ನೇ ಸಾಮಿರ ದೂಪಾಯ ಖಚಾರಿಗಿದೆ. ಈದು ಎಕಲ್ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಮನೆ ಕೆಟ್ಟಿ ಸಿಕೆಂದು ಬಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ತಪ್ಪ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದು. ಅವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ. ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಕರ್ತವ್ಯ ಲೋಜ ಚಾಡಿದಾರೆ ಎಂದು ಇಷ್ಟು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಅಂತಳಂತಗಳು ಬಹಳ ಪ್ರಗತಿಪಾಯಕವಾಗಿವೆ ಎಂದು ಇವರು ಹೇಳಿದರು. ಏನು ಪ್ರಗತಿ ಅಗಿದೆ? ಮೊದಲನೇ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ನೂರು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಒಟ್ಟು ಆದಾಯ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಅದು ಎಪ್ಪುರ ಮಣಿಗೆ ಅಗಿದೆ ಎಂಬುದು ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. 1962ನೇ ದಿನೆಂಬರದೊಳಗಾಗಿ ಶರಾವತಿ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಪರ್ವ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈ ಶರಾವತಿ ಯೋಜನೆಗೆ 700 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಮಂಜೂರಾಗಿದೆ. ಒಟ್ಟು 38 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಖಚಾರಿಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ಕೆಲವ ನಡೆದಿರುವುದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಯೋಜನೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಬೆಕಾಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ಪ್ರಗತಿ ಆಗುವದಾದರೆ 1962ನೇ ದಿನೆಂಬರದೊಳಗಾಗಿ ಪರ್ವ ಪೂರ್ವೇಸುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಎಪ್ಪುರ ಮಣಿಗೆ ಸಂಬಿಕ್ತ ಇಟ್ಟು

ಕೋಳಬಹುದು ಎಂಬಾದನ್ನು ಅವರು ಹೇಳಬೇಕು. 700 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ದಿನಿಂದಾಗ್ಗೆ. ಇದು ಏನು ಪ್ರಗತಿ ಎನ್ನುವುದು ಅರ್ಥವಾಗುವಲ್ಲ.

ನಾನ್ಯಾದಿ, ಹೊನ್ನೆತಾನೇ ಮಂತ್ರಿಗಳ ನಂಭ್ಯ 16 ರಿಂದ 20ಕ್ಕೆ ಏರಿತು. ಎರಡನೇಯ ಯೋಜನೆಯ ಕೌನಸಿಯ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ tempo ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರೆ, ಅದಿತದ ಗಾತ್ರ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ, ಮೂರನೇಯ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಜಾಸ್ತಿ ಬಹುರ್ವ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ, ಅದಕ್ಕೂ ಸ್ವರ್ವ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅಂತಲ್ಲಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಎರಡನೇಯ ಯೋಜನೆಯ ಕೌನಸಿ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ 47-48. ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಬಹುರ್ವ ಮಾಡಿದ್ದೀರೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾಗೆ. ಮೂರನೇಯ ಯೋಜನೆಯ ಹೊರತಿಲ್ಲ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ 36 ಕೋಟಿ ಬಹುರ್ವ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾಗೆ. Tempo ಏಕದಂ ಇಲ್ಲನಬಹುದು ಎನ್ನುವುದು ಇದರ ಅರ್ಥವೇ! ಮುಂದಿನ ಬಾದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ 250 ಕೋಟಿ ಬಹುರ್ವ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾಗಾಗ ಆಗ ಕೇವಲ 40 ಕೋಟಿ ಬಹುರ್ವ ಮಾಡಿ ಒಂದೇ ಸಲ್ಲ ಜನತೆಯ ಮೇಲೆ ತಿಂಗೆ ಏಧಿನಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ನಕಾರಾರದ ಇಚ್ಛೆಯೇ. ಏಕದಂದೆ 43 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ತಿಂಗೆ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದು ನಕಾರಾರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿತತ್ವ ತು. ಈ 43 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡನೇ ಕರೆ ಕೋಟಿಯಷ್ಟು ಆ ವರ್ಷ ತಿಂಗೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಉಳಿದ 41½ ಕೋಟಿಯನ್ನು ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಕಬೇಕೆಂಬ ಮನಸ್ಸನ್ನು ನಕಾರಾರಕ್ಕೆ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಬಡ್ಡಿಟ್ಟನ್ನು ಯಾವ ಒಂದು ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ತಯಾರಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಗಾದೆ ಹೇಳುವ ಹಾಗೆ ಮನಸ್ಸೇಕಂ, ವಚನ್ಯೇಕಂ, ಕರ್ಮಣ್ಯೇಕಂ ಎಂದರೆ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರುವುದು ಒಂದು, ಬಾಯಿಲ್ಲ ಹೇಳುವುದೇ ಒಂದು, ಕೃತಿಯಲ್ಲ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತೊಂದು ಎನ್ನುವೆಂತಾಗಿದೆ ಎಂಬಾದಾಗಿ ನಾವು ಧಾರಾಳಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದಾಗಿದೆ.

Sri D. DEVARAJ URUS.—Sir, the Hon'ble Member seems to have wrongly quoted. With regard to the Hydro-Electric Works, it is not five lakhs, it is 750 lakhs.

Sri C. K. RAJAIH SHETTY.—Even assuming that it is 750 lakhs, you have to spend 29 crores and out of that you have provided for 750 lakhs this year. You have promised power by the end of December 1962.

ತರಾವತ ಯೋಜನೆಯುಂದ ಪರ್ವ ಕೌಡುತ್ತೇವೆಂದು ಅನೇಕ ನಾರಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಮತ್ತು ಒಮ್ಮೆಕೊಂಡೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಹೊನ್ನೆ ಒಂದು ಇಂಟರ್ವೆಷನ್‌ಗೆ ಉತ್ತರ ಕೌಡುವಾಗ ಕ್ರಿಡ ಹೇಳಿದರು. 29 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬಹುರ್ವ ಮಾಡುವ ಜಾಗದಲ್ಲಿ...

Sri D. DEVARAJ URUS.—The Hon'ble Member knows that so far, about 13 crores have been spent already and this year, there is a provision of 7½ crores. That means about 21 crores is already spent. The balance will be spent during the next year.

Sri C. K. RAJAIH SHETTY.—The balance will be nearly 18 crores. Within the next nine months in the next year, do you believe that you will be able to spend that much?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಡಿ. ಜತಿ—ಅ ಕೆಲಸವನ್ನು outside the plan ತಿಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಪರಾಣು ಮಾಡಿದೆ. ಅನ್ನು ಬಡ್ಡಿಟ್ಟನ್ನಲ್ಲ ಹೇಳುವುದಕಾಗುವರಿಲ್ಲ. ಹಣ ನಿಕ್ಕುವದಿಲ್ಲವೆನ್ನುವುದು ನರಿಯಲ್ಲ.

(Interruptions).

What the Hon'ble Member says is correct. The idea is to make use of other sources to finance that project. But it is not mentioned in the Finance Minister's speech.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಕೆ. ರಾಜಯ್ಯ ಶೆಟ್ಟೆ.—ನಾವುಬಿ, ನಿಷಿವಾಗಿಯೂ ನೇರೋದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಾರ್ಯದ ಅನೇಕ ಬಾಬುಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ನಾನಾದರೂ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿನ ಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ಸರ್ಕಾರ ಜನತೆಯ ಮೇಲೆ ಜಾಸ್ತಿ ತೆಗೆಗೊಂಡು ಹೇರಬೇಕಾದಿಲ್ಲ. ಈ ದೇಶದ್ವಾರಾ ನಾಥನ-ನಂತಹ ಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ tap ಮಾಡಿ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಜನತೆಯ ಮೇಲೆ ತೆಗೆಗೊಳಿಸು ಹೇರದೆ ಅಡಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸಬಹುದು.

ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೊಸ ಕೃಗಾರಿಕೆಗಳು ನಾಾಫಿತವಾಗಲ ಎಂದು ಅನೇಕರಿಗೆ ಅನೇಕ ರೀತಿಯ ರಿಯಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಜನ ಮೇರುಸಾರಿನವರಲ್ಲ, ಹೊರಿಗಿನವರು. ಹೊರಿಗಿನವರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದೆಂದು ಹೇಳಿಪುಡಿಲ್ಲ. ಬಂದವಾಳ ಕಾಕವು ದಕ್ಕಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಜನರಿಂದ ಅಷಾಗ್ಗಿ ನಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಹೊರಿಗಿನವರು ಬುಧರೆ ಅವರಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡಬೇಕು. ಇವರು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದರೆ ತಮ್ಮ ಕಾಖಾರಿಗಳನ್ನು ಮೇರುಸಾರುನಿಲ್ಲಿಸು ನಾಾಫಿನ ಮಾಡಿ, ಮುಖ್ಯ ಕಢೀರಿಗಳನ್ನು ಬೊಂಬಾಯಿ, ಕಲ್ಪತ್ರಿ ಇಂಥ ಕಡೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವೇತ್ತಿನ ದಿವಸ ಹೆನ್ನೊಕೆನ್ನೇ ಪ್ರೆರೋ ಮಿಲ್ನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅವರು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಅರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬೆಲೆಬಾಳುವ ಕಾಗದವನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡಿ ಬೊಂಬಾಯಿನಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಅರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಏಪ್ಪು ಮಾರಾಟ ತೆಗೆಗೆ ಅಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದರೆ ಇದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ದೊರ್ಕೆಹೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಬಹಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. 25 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಬಂದವಾಳ ಹಾಕಿರುವ ಭದ್ರಾಚತಿ ಕಾಗದದ ಕಾಖಾರಿಗೆಯಿಂದ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಎಂಟು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ನಮಗೆ ಮಾರಾಟ ತೆಗೆಗೆ ಮಂದಿರಿನಲ್ಲಿ, ನುಮಾರು 15 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ನೆಂಟು ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೋ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೋ ಬಿರುತ್ತದೆ. ಇದರ ಮೂಲಕ ರೂಪಾಯಿ ನಮ್ಮ ಕಾಖಾರಿಗೆ ಬೊಂಬಾಯಿನಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸೇಲ್‌ನ ಹಾರ್ಟ್‌ಕೋಸ್ ರೂಪದಲ್ಲಿ ನುಮಾರು 15-20 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿನ ಮೇಲು ಬಂದ ಕಾಖಾರಿಗೆಯಿಂದ ನಷ್ಟಪಾಗುತ್ತದೆ. ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಕಾಗದದ ಕಾಖಾರಿಗೆ ನಾಾಫಿನ ಮಾಡಲು ಬೊಂಬಾಯಿನವರಿಗೆಬ್ಬಿರುತ್ತಿರುತ್ತಿದೆ. ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಕಾಗದದ ಕಾಖಾರಿಗೆ ನಾಾಫಿನ ಮಾಡಲು ಬೊಂಬಾಯಿನವರಿಗೆಬ್ಬಿರುತ್ತಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಲುಕ್ಷಾನಾಗಾತ್ಮಿಕೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೃಗೊಳ್ಳಲು ಇಂಥ ಅನೇಕ ಕಾಖಾರಿಗೆಗಳನ್ನು ನಾಾಫಿನಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಯಾವುದೇ ರಿಯಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ವಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಾಗಿ ಮಾರಾಟದ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಎಲ್ಲಿರಬೇಕು, ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಿಯೇ ಪದಾರ್ಥಗಳು ತಯಾರಾಗಲ, ಇಂಥ ಕೇಂದ್ರದಿಂದಲೇ ಹೊರಡಬೇಕು, ಅಲ್ಲಿಂದಲೇ ಮಾರಾಟವಾಗಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಬಂದು ನಿಯಮವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಹಾಕಿದ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಬಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಅದಾಯ ಜಾಸ್ತಿ ಬಿರುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನೊಂದೇನೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅವಾರ ಬಿಸಿಜನಿಸುತ್ತಿದೆ. ಇವೊತ್ತ ಸರ್ಕಾರ ಮಾರ್ಗಾಗಸ್‌ ಮತ್ತು ಕಟ್ಟಣ ಇವೆರಡಕ್ಕೂ ಮಾತ್ರ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಳ್ಳಲ್ಲಿ Board of Mineral Development ಮೂಲಕ exploit ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂದು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಏನು ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿದೆ, ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಏನು ಬುಂಜನಿಸುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲಿದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕು, ಅಲ್ಲಿಂದಲೇ ಮಾರಾಟವಾಗಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಬಂದು ನಿಯಮವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಹಾಕಿದ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಬಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಚಲೆಯ insecticide

ತಯारಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಮೂಲು ತೋಟ ರಾಪಾಯಿಗಳ ಬಳಬದ ಕಲ್ಪನ ಪ್ರತಿ (steotyte powder) ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಯು ಸೈಟ್ ಟ್ರೇಡಿಂಗ್ ಕಾರ್ಫೆರೆಂಬೆನವರು ಕೇಳಿ ದುರು. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನಾದರೂ ಸರ್ವ ಮಾಡಿ ನಮ್ಮುಗ್ಗಿ ಈ ಕಚ್ಚಾ ಪದಾರ್ಥ ನಿಕ್ಕತ್ತದೆಯೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ, ಕೇಂದ್ರದವರು ಈ insecticide ತಯಾರು ಮಾಡಿದ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ನಾವು ಮೂಲು ತೋಟ ರಾಪಾಯಿ ಬಳಬದ ಕಲ್ಪನ ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದಾಗಿತ್ತು.

ಇದಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನುಜ್ಜ ಹೇರಣಾಗಿ ನಿಕ್ಕತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲ paper quality, sugar quality, flex quality, chemical quality ಎಂದು ನಾಲ್ಕಾರು ತರಹ ಇದೆ ಇವುತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ನಂಬಾನಕ್ಕೆ ಹತ್ತು ಸಾರಿರ ಇಂ ಸುಳ್ಳ ಮೌಲಿಕಾಚಲಂ ಮತ್ತು ಇತರ ಕಡೆಗಳಿಂದ ಬರುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿಯೇ ಈ ನಂಬತ್ತು ಇದಾಗ್ಗೂ ಎಷ್ಟು ನಿಕ್ಕತ್ತದೆ, ಯಾವ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನಿಕ್ಕತ್ತದೆ, ಯಾವ quality ನಿಕ್ಕತ್ತದೆ, ಅದನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಏಮುಕ್ಕೆ ಮಾಡುವೆಡಕ್ಕು ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡೆಯಿಲ್ಲ.

ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ವಿವರಿತವಾಗಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಕ್ರಾಗಾರಿಕೆಗಳಾದ H.A.L. ಮತ್ತು H. M. T. ಕ್ರಾಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾಗುವ Dalnite and Graphite ಗಳು ಇಲ್ಲಿಯೇ ನಿಗುತ್ತದೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಇದನ್ನು ಸರ್ವೇಮಾಡಿ, ಪಾಲ್ಸಿಂಗ್ ಸೆಕ್ಟನ್ನಿನವರು ಯೋಜನೆ ತಯಾರುಮಾಡಿ ಪೂರ್ವವಾದ ವಿವರಗಳನ್ನು ಪಡೆವರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶನ್ನು ಅಭವ್ಯದಿ ಮಾಡಿದ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಎರಡು-ಮೂಲು ತೋಟಯುಮ್ಮೆ ಬೆಲೆಯ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು.

ಉಳಿಕಯ ಏಕಾರಗಳನ್ನು ನಾನು ದಿವ್ಯಾಂದುಗಳನ್ನು ಏಕಾರಮಾಡುವಾಗ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ,

ತೀರ್ಥಿ ಬಿ. ತಿವತ್ತ (ಚಿತ್ರದುಗ್).—ಮಾನ್ಯಲಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಶ್ರೀಮಾರ್ತ ಮರಿಯಿತ್ವನವರು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇತ್ತಿರುವ ಆದಾಯ ಚೈಯಿದ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಸಾಗ್ಗಾತಿಸುತ್ತ ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಒಂಬೆರದು ಮಾತ್ರಾಗಳನ್ನು ಹೇಳಲಿಟ್ಟುನ್ನತ್ತೇನೆ.

ಎರಡು ಮೂಲು ದಿವಸಗಳಿಂದ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಮಾಡಿದ ನಮ್ಮ ವಿರೋಧಪಕ್ಕದ ನಾಯಕರುಗಳು ಮತ್ತು ಇನ್ನೂತರರೂ ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಇರ್ಕೆ ಮಾಡಿದಾಗ್ಗೆ. ಇರ್ಕೆ ಮಾಡುವುದು ತಪ್ಪೇನಿಲ್ಲ. ಡೆಮಾಕ್ರೆಟ್ ಕಂಟ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾಲ್ಲಿ ವಿರೋಧಪಕ್ಕಗಳು ಇವೆಯೋ ಅಲ್ಲಿರಾಲ್ಲ. ಇರ್ಕೆ ಮಾಡುವುದು ಸಾಯಭಾಪಿಕ. ಮಾಡತಕ್ಕ ಸನ್ನಿಹಿತಗಳಾಗಿ ಅವರು ಹೆಚ್ಚಾಗ್ಗೆ ಅಮರಿಕಾ, ಇಂಗ್ಲೆಂಡು ಇಂಗ್ಲಿಷನ್ನು ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತಿದಾಗ್ಗೆ. ಅಲ್ಲಿ ಇರ್ಕೆ ಮಾಡಿದರೆ ರೂಲಂಗ್ ಪಕ್ಕಕ್ಕೆ ರಚನಾತ್ಮಕದಾರ ನಲಕೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವಾದರೂ ನಿಜವಾದ ಅಂಶಗಳು ಇವೆ. ಅದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಇವರು ಹೇಳುವುದು.

(*Interruption in Marathi by Sri N. O. Samaji and Sri V. S. Patil*).

ನಮ್ಮ ಪಾಟಯು ಸದಸ್ಯರುಗಳೂ ಇರ್ಕೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ನಾನೂ ಕೂಡ ಇರ್ಕೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅನೇಕ ಸಂಭರ್ಜಗಳಲ್ಲಿ ನಾನೇ ಇರ್ಕೆ. ಮಾಡುತ್ತೇನೆ, ಏಕೆಂದರೆ, ಸರಕಾರ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ನಾವು ಸಲಪಕೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ತಮಗೂ (ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ) ಗೊತ್ತಿರದ ಹಾಗೆ ಪ್ರತಿಯೋಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಗೂ ಎರಡು ವಿಧದಾದ ಅರ್ಥಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ವಿರೋಧಪಕ್ಕದ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಸತ್ಯವಿದ್ವರೂ ಅದನ್ನು ಅನತ್ಯವೆಂದೇ ಎನ್ನುವರು. ಈ ಅಪೆಂಬ್ಯಾಯಲ್ಲಿ ಸದೇಯುವ ಚರ್ಚೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ವಾವ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿವಾದಿಗಳಿಗೆ ಸಜ್ಜೀಯತ್ವರುವ ವಾದದಂತೆ ಇದೆ. After all we are not lawyers. ನಿಜವಾದ

(ಶ್ರೀ ಡಿ. ತಿಪ್ಪನ್)

ತರಿಸ್ತಿತವನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಅಳಿಸಬೇಕು. ಏಡಾರ್ಜಲಾ ಯ್ಯಾಂಗಲೀ ಹಿ. ದೆಬ್ಲ್ಯಾ.ಡಿ. ಅಥವಾ ಶೈಲಿನು ಶಾಖೆಯ್ಯಾಗಲೀ, ಏರಾವರ್ ಕೆಲಕೆಶನ್ನು ನಾಯಾವಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಎಷ್ಟು ಭಾರಿಭಾರಿಯಾದ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಾಗಿ ನಮ್ಮ ಮುನ್ಹರೂ ಸೂಸಾಂನದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಖರಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು 1947ನೇ ಇನವಿಯಂದ ನೋಡಿದರೆ, ಆಗಿದ್ದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೂ ಅಗಿರತಕ್ಕ ಅಂತವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ನೋಡಬೇಕು. ಎಲ್ಲ ನೋಡಿದರೂ ಕುಡಿಯುವ ಜಾಹಿರಾ ಎಲ್ಲ ನೋಡಿದರೂ ಕೆರಗಳೂ ಆಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮಕ್ಕಳಿಪ್ಪ.—ಅವರ ಉರಿನೀಲ್ಲೇ ಒಂದು ಬಾಬಿ ಇಲ್ಲ (ನಗು).

ಶ್ರೀ ಜಿ. ತಿಪ್ಪನ್.—ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ಹಾಗೆ ಬೇಕಾದಮ್ಮೆ ಹಣ ಮನ್ನು ಈ ಬಡ್ಡಿಟ್ಟನ್ನು ಬದಿನಿದ್ದರೂ, ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಬಿ. ಕ. ಪುಷ್ಟರಾಮಯ್ಯನವರು ಹೋದ ಪರ್ಫ್ರ ಸರ್ವತ್ವನ್ನು ಬಡ್ಡಿಟ್ಟನ್ನು ಇಟ್ಟಾಗೆ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಮರಿಯಹ್ಯನವರು ಟಿಕ್ಕೆ ಮಾಡಿದಾರ್ಥಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈ ಪರ್ಫ್ರ ತೆಫ್ಫಿಣಿಟ್ಟು ಬಡ್ಡಿಟ್ಟನ್ನು ಇಟ್ಟರೆ, ತಿಳಿಯ ಈ ರೀತಿ ಈ ಇಟ್ಟಿರು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಬಡ್ಡಿಟ್ಟು ಮನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಅವರು ಇನ್ನೂ ತೆನಾಗ್ಗಿ ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು.

ಒಬ್ಬ ಒಂದು ಸೂಸಾರವಲ್ಲಿಯಜವಾನನಾದವನು ಅವನ ಅದಾಯವೇನು ವ್ಯಯವೇನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತೋರಿಸುವ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅದಾಯಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಬಹುರ್ವ ಮಾಡಬೇಕಂದು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾನೆ. ಅದಾಯವೇನು ಬೇಕೆನ್ನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಅಧರಂತೆ ಅವನು ತೋರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ನಿರಿತದಿನುತ್ತಾನೆ. ಅಧರಂತೆ ಇಲ್ಲಿರುವ ಬಡ್ಡಿಟ್ಟನ್ನು ಬರತಕ್ಕ ಉತ್ತರ್ತಿಯು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದ್ದರೆ ಅದಾಯ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ನರಿದಾಗಿನಿವಂತೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ದೊಡ್ಡ ಟಿಕ್ಕೆ ನಿನೊ ಇಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಅವರು ಅಥರ್ವ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅವರು ನಿಜವಾಗಿರುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಒಂದೇ ವಾದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಒಂದು ಗೌಡಿದರೆ ಇದರೇನ್ನು ಒಂದಪಾಶ ಹಾಕಬೇಕಾಗಿತ್ತೇ. ನಾವು ಒಂದು ಸಲ ಉಗ್ರವಾಗಿ ಕಂಡಾಡುತ್ತೇವೆ. ಒಂದು ಸಲ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಂದು ಗೂಡುತ್ತೇವೆ. ಇದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನ ದುರಿತ ಮನ್ಮ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನ ನಂತಹ ಹುಟ್ಟಿದಾಗಿನಿಂದ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಬಂದೆಬಿರುತ್ತಿದೆ. ಅನ್ನೆಲ್ಲ ತರ್ಕೆಮಾಡಿ ನಿರಿತದಿನಿಕೊಂಡು ಹೇಳಿಗೆತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಇಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡಿದ್ದಾಗಿ ಹೇಳುವುದು ಏಕೆ? ಇನ್ನೊಬ್ಬಿರ ದೊಂಕನ್ನು ಹೇಳುವವರು ವೋದಲು ತಮ್ಮ ದೊಂಕನ್ನು ನರಿತದಿನಿಕೊಂಡು ಇನ್ನೊಬ್ಬಿರನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು ಬಹಳ ಬಳ್ಳಿಯಾದು. ಅವರು ಯಾವಾಗಲಿ ಅಮೇರಿಕಾ, ಇಂಗ್ಲೆಂಡು, ಈ ದೇಶಗಳು ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ.

(*Interruption*)

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಪಾಟಿಯ ಏಕಾರ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ವೋದಲನೆ ಪರ್ಫ್ರ ಶ್ರೀ ಕೆಂಡ್ಲ್ಯಾ ಅವರು ನಾಯಕರಾಗಿದ್ದರು, ಏರದನೆಯು ನಾರ್ಗೋ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ತೆಟ್ಟಿರು ನಾಯಕರಾದರು ಮಿರನೆ ಪರ್ಫ್ರ ಶ್ರೀ ಪುಷ್ಟರಾಮಯ್ಯನವರಾದರೂ ಇವರನ್ನೇನಾದರೂ ನಾವು ಕೇಳುತ್ತೇವೆಯೇ? ನಿಷ್ಪತ್ತಿ ಏಕೆ ಹೀಗೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ನಾವು ಕೇಳಿಲ್ಲ.

ಒಬ್ಬರು ಸದನ್ಯರು.—ಹೇಳರುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಚಿ. ತಿಪ್ಪನ್.—ಹೇಳರುಗಳಲ್ಲಿ ನಾಬಿರ ಬರೆಯಬಹುದು. ಯಾರಾ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಘರಿಗೆ ಒಂದು ಸಂಭರ್ ಸಿಕ್ಕಿದೆ ನಾವು 150 ಜನ ಇವ್ವರೂ ಏರೋಡ್, ಪ್ರಸ್ತರ ನೆ ಕಡಿಮೆ ಇವ್ವರೂ. ಅವರೇ ಒಂದು ಸಾರಿ ಸರಕಾರ ಮಾಡಿಬರು ಎಂದು ಇಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳಿ. ಅವರ್ಲಿರುಬರಿತ್ತು 14 ಜನರಾಗಲಿ, 16 ಜನರಾಗಲಿ, ಅಂದು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ

ಬರುತ್ತಿರಲ್ಪವೇ ಎಂದು ನಾನೂ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅಗಲೂ ಪೋಕೋಲ್ಯೋಲಿಯಿಲೀಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ ನಮ್ಮ ಶ್ರೀಮಾಡ ಪಟ್ಟರಾಮಯ್ಯನವರು ನನಗೆ ಬಹಳ ಕೆಲಸ ತುಂಬಾ ಇದೆ, ಎಲ್ಲ ನನಗೇಬೇಕು ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. (ನಗು) ಶ್ರೀಮಾಡ ಪಟ್ಟಣ ನವರು ಪೋಲೀಸು ಶಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಸೂಪರಿಂಚೆಂಪಾಗಿದ್ದೆ, ಅಮೇರೆ ಜಮಾಬಂದಿ ಕೂಡ ಮಾಡಿದ್ದೆ ಎಂದು ಅವರಿಗೆ ರೆಹಿನ್ಯೂ, ಗೃಹಶಾಖೆ ಮತ್ತು ಸೈಇಟ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೆಸ್ ಅವರು ನೋಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನೂ ನಮ್ಮ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀಸಿವಾನ ಶೆಟ್ಟರು ಗಳಿ ಶಾಖೆ ಗೊತ್ತಿದೆ ಅದನ್ನು ನನಗೆ ಕೂಡಲ ಎನ್ನು ಏಹುದು. ನಮ್ಮ ಶ್ರೀಮಾಡ ರಾಮಪ್ಪನವರು ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಶ್ರೀ ಮಾಡಪ್ಪನವರು ನಮ್ಮತಿ ಹೊಂದಿ ಏನಾದರೂ ಕೂಡಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

5-30 P.M.

ಶ್ರೀಸಾಂ ರೇಣ್ಣು ಶಿಥಿಪ್ಪನವರು ನಾನು ಗಾರ್ಜಾಯ್ಡೆ ಅಗದಿದ್ದರೂ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ ನಾನು ಅಗ್ರಿಕರ ಡರ್ಲಿ ಏನಿಸು ರೋ ಆಗುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಕೇವಲ ಏ ದಿನಗಳೂ ಸಹ ಆ ಸರ್ಕಾರವಿನ ಶುರುವಾದ್ಯಾ ಅಗ ಶ್ರೀ ಮುಕ್ಕುಳ್ಳಪ್ಪನವರು ಗತಿ ದೇವರಿಗೇ ಗೊತ್ತಾಗಬೇಕು. ಶ್ರೀಮಾಡ ಮುಕ್ಕುಳ್ಳಪ್ಪನವರು ಒಳಿಬಿಂದು ಶಿವಪಾತ್ರ ದಾಗ್ವಾತ್ಮಾ ನಾವು ಕೆಡ್ಡಿವೇಲ್ಲೇ ಎಂದು ಬಿಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಪರ್ ಗತಿ ಅಣ್ಣಮುನ ಗತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ತರಿಸ್ತಿತಿ ಬಂತುತ್ತದೆ. ಅನ್ನರಿಂದ ವಿಶೇಧಪಕ್ಷದವರು ಈಕೆ ವಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಒಂದು ಮಿತಿ ಬೇಕು. ನಾನು ಅವನು ಒಣಿ ಪೂರ್ಣಾರ್ಥ ಏಂದು ನಾಮು ಕೇಳುವಾಗ್ನಿ. ನನ್ನ ಹಿತರಾದ ಶ್ರೀಮಾಡ ಕರುಂಬಿಯುವರು ಪಿಕೆಗಳನ್ನು ಚಾಡಿದರೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಶೇ. 50 ಭಾಗ ನಿಜವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅ ರೀತಿ ಹೇಳುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕುರ್ತಯೋಂಡಕ್ಕೂ ಏರೋಡ್ ವಾಕೆ ವಾದ ವಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ನಾನು ಅನೇಕ ಸಾರಿ ದೇಶ ರಾಜೀವರ ಪಾಡಿದ್ದೇನೆ. ನಿಜವಾಗಿಯಾಗ ದೇಶ ಶ್ರಗತಿ ಪರವಾದ ಪಥವಲ್ಲಿ ಕೋಗ್ನುತ್ತಿದೆ. ಅದು ಒಂದು ನಮಗೆ ಹೆಮ್ಮೆಯಾಗಿದೆ. ರಾಜ್ಯಾಡಳಿತ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಕ್ರಮವನ್ನು ನೇನೀಡಿದರೆ ನನಗೆ ಬಹಳ ಸಂಶೋಧವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಹೆಮ್ಮೆಯಾಗಾತ್ತಿದೆ. ಅದರೆ ಕೇವಲ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಶಾತ್ಮಕ ವಾಡುವುದು ಅನಾವಶ್ಯಕ.

ಇನ್ನು ಏಧಾರ್ಥಾನದ ಏಚಾರಾಲ್ಲಿ ದ್ವರ್ತದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹಾಳಾಗಿಹೋಯಿತು. ಈ ವರ್ಷ ಬ್ರೋಡ್ ಬಿಡ್ಡುಕ್ಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ನಾನಾದಿದ್ದಾರೆ. ಹೊಂದಿದ ವರ್ಷ ಮಾತ್ರ ಸರ್ವಾಸ್ತಾ ಬಿಡ್ಡುಕ್ಕನ್ನು ತೊಲಿಸಿದರು ಎಂದು ಕ್ಷೇತ್ರ ಮಾಡಿದರು. ನಾನು ಪಟ್ಟಣ್ಣು ಅಕರಂಟ್ ಕರುಂಬಿಯು ಮೆಂಬರನಾಗ್ನಿ ಅವಣ್ಣನ್ನಾಗಿ 7-8 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಕೆಲವ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಯಾವ್ಯಾವ ಇಲಾಜೆಗಾಗು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲವ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ತೆನಾಗು ಮನಗಂಡಿದ್ದೇನೆ. That is a good budgeting. ಶೇ. 10, ಶೇ. 20ರಳೆ ವೇರಿಯೇಷಣ ಇರಬಹುದು. ನಾನು ಆ ವಿಷಯಾದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಾರಿ ವಾದ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಅದೇ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಒಂದು ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಸ್ತುಕೊಂಡು... Except a few; of course there may be defects which are beyond their control. ಅದು ಹೇಗೆಂದರೆ ಕೆಲವು ಸಂಭರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಮೆಂಬರಿಗಳು ಒರುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಡ್ಡಿಕಲ್ ಜನಗಳು ನಿತ್ಯವುದಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಸಂಭರ್ಗದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಷ್ಟೇ ಒಂದು ದಾಗಿ ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಯಾತನಿಯಾಗಿ ವಾಡಿರುವುದನ್ನು ನೇನೀಡಿ ಏರೋಡಪಕ್ಷದವರು ನಮಗೆ ಶಹದಾನಗಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಂದು ಈಕೆ ವಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿರುತ್ತಾರೆ. ದ್ವಿತೀಯ ಪಾ ಚಾರ್ಚೆಫ ಯೋಜನೆಯು ಮಾಟ್ಟ ಇಲ್ಲಿಗೆ 140 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಗಳಿಗೆ ಹೊಗುತ್ತಿದ್ದೇ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ. ಹೇಳಿದರೆ ಬಂಡ ಕವಾಗಿ ಪಾತ್ರ ಕೆಚ್ಚುಪಡಬೇಕೇ ಇಲ್ಲದೇ ಎಂದು ನಾನು ಅದು ನ್ನು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸುಮಾರು 3-4 ವರ್ಷಗಳ ಮುಂಚೆ ಬಿಡ್ಡುಕ್ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. 30 ಅಥವಾ ಶೇ. 40ರಷ್ಟು ರಾಘವ್ ಆಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದರೆ ಈ ವರ್ಷ ರಾಘವ್ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವೇ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡಿದಾರೆ.

(ಶ್ರೀ ಜಿ. ತಿಪ್ಪನ್)

ಬಡ್ಡಾಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಯಾವುದೂ ಹಳ ಪೂರ್ವದೇ ಅಗಿರುತ್ತದೋ ಅಷ್ಟು ಹಳ ಪೂರ್ವ ಖಾದರೇನೇ ಅಪ್ಪಾ ಅಸುಕೂಲಗಳು ಜನತೆಗೆ ವಾಚ್ಯವಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ವೇళೆ ಆಹಾರಾರ್ಥಿನ ಅಗುತ್ತದೆರೆ, ಯಾವ ಅಸುಕೂಲಗಳನ್ನು ಜನತೆಗೆ ಉದಿಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಉದ್ದೇಶ ಮಾಡಿತ್ತೂ ಆ ನಾಕರ್ಯಗಳನ್ನೂ ದಗ್ದಾಧುವುದಕ್ಕೆ ನಾಧ ವಾಗುವಿಲ್ಲ. ಇಂಥಾದ್ದನೇ ಬಡ್ಡಾಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪೊದಲನೇಯಾದಾಗಿ ಪೆಟೀಲಿನ ಮಾಡತಕ್ಕ ಮುಖ್ಯಾತ. ಅಕ್ಕಣಂಟೆ ಜಾರ್ತಿ ಅವರು ಏನೋಂದು ಅಭಿಭಾರ್ಯ ಏನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೋ ಅದರಂತೆ ಇವರು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಇಂಟಿಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಂತೋಂಪದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ರಿಂಬೋನ್ಸ್‌ ಬಗ್ಗೆ ಆರ್ಥಿಕ ಸಚಿವರು ಯಾವುದ್ದು ಶ್ರಯತ್ತ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದರ ವೇಲೆ ಎಲ್ಲ ಇಲಾಖೆಗೆ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳುವುದು ಆನಾದಶಕ್ತಿ. ಶೇ. 10, 15, 20ರಂತೆ ಸೇಲ್ಸ್ ಪಿಟ್ಟ್‌ ನ್ನು, ಪಿಟ್ಟ್‌ ನ್ನು ಅನೋವೆಕೆಕೆಲ್ಲೋ ಇಂಟರ್ ಸ್ಟ್ರೀಟ್ ಪಿಟ್ಟ್‌ ನ್ನು, ಏಡ್ ಷೆಕ್ಸ್‌ ತರಿಗೆ, ಇವಗಳಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೀಗೆ ತರಿಗೆಗಳನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟು ತರಿಗೆಗಳನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಅವನ್ನು ವನ್ನಾಲು ವಾದುವುದಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷಾಗಿ ಶ್ರಮಾಪದುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಭಾರ್ಯ. ಇನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಶ್ರಮಾಪದ್ದರೆ ಸೇಲ್ಸ್ ಪಿಟ್ಟ್‌ ನ್ನು ಒಂದರಿಂದೆ ರೆಸಿಟ್‌ 10 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುಬಹುದು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಂತೋಂದನೆ ವಾದುವರಿಗೆ ಹಂತಿನ ಖಚಿತ ಅಗಬಹುದು. ಆದರೂ ಬರುವ ವರ್ಷ ಈ ಡಾಬಿನಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಹಂತಿನ ಆದಾಯವನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ಅಭಿಭಾರ್ಯ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಎಂಬುದಿಂದಿರ್ದೆ ಸ್ವೀಕಿನಲ್ಲಿ ಈಗ ಸುಪಾರು 14 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವಿವಾಧಾರ್ಥಕ ಬಾತೆಯೋಂದಕ್ಕೆ ನಾವು ಖಚಿತ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಮೈಸೂರಿನ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಪ್ರಸ್ತಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರಿ ವಿಚಾರಿಸಿದರೂ ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಿ.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—He is giving a false information. Government have agreed to provide thousands of Primary Schools. Now he says that every village has got a Primary School. ಸರ್ಕಾರವನ್ನೇನೇನೋ ತಯಿಬ್ಬಿಯ್ಯಾ ಮಾಡುತ್ತಾರ್ಥಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಮುಂದೆ ಆ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬೇಡಿ. ಆಮೇರ್ ಚೀಕಾದರ ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ತಿಪ್ಪನ್.—ಪ್ರತಿಯೋಂದು ಹಕ್ಕಾಯಿಲ್ಲಾ ಪ್ರತಿಮಾರಿ ನ್ನೂಲನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರ್ಥ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜಿ. ಮಾತ್ತುಳಿತ್ತಪ್ಪ.—ನ್ನುಳ್ಳು.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ತಿಪ್ಪನ್—ನಾವು ಬಿಲ್ಲಿಗಿಗೇ ಪೂರ್ವ ಹಳವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾಧ್ಯಿಲ್ಲ. ಅವರು ಸ್ವಲ್ಪ ಹಳ ಕೊಡಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೂನ್ನೇರ ಕೆಲವು ತರಿಗೆಗಳನ್ನು ಕಾಂತಿದರೂ ಅವರು ಒಪ್ಪಿತಾರೆ. ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಿದರೆ ಇದೆಲ್ಲಾ ಎರ್ಕೆ ಸ್ವೀಕಾರ್ಯ ಏಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

Sri G. VENKATAI GOWDA.—The Percentage of expenditure has come down.

Sri G. SIVAPPA.—If has not come down.

ಇನ್ನು ಅಗ್ಗಿಕ್ಕಾರ್ಡ್‌ಗಾಗಿ ನಮ್ಮ ಖಚಿತ ಒಂದೆ ಇಂಟಗ್ರೇಷನ್ ಆದಾಗ್ಗೆ 113 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಇತ್ತು. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಂಡಿಟರ್ ದಬ್ಬುಲ್ ಅಗಿದೆ ಅಂದರೆ 226 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗಿವೆ. ಅನಿಮಲ್ ಹಿತ್ತೆಂದಾಗೆ 49 ಲಕ್ಷ ಹಂಡೆ ಇದ್ದುದು ಈಗ 123 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖಚಿತ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಮೆಡಿಕಲ್ ದಿಪಾಕ್ರೋ ಮೆಂಟ್‌ಗೆ

ಇಂಟಿಗ್ರೆಷನ್ ಆನಾಗೆ 2021ಲಕ್ಷ ರಾಜ್ಯಾಯಿಗರನು ಬಹುರೂಪತ್ವದ್ವಾರೆ ಇವತ್ತನ ದಿನವೆ 332 ಲಕ್ಷ ರಾಜ್ಯಾಯಿಗಳನ್ನು ಬಹುರೂಪತ್ವದ್ವಾರೆ ಅಂದ್ರೀ ಅಲ್ಲಿ ಈಗ ಒಳಿದು ಮಾನ್ಯರೂಪಾಗ್ಗೆ ಎಂದು ಮಾಡಿದಾಗ್ಗೆ ಆ ಪ್ರಕಾರ 15 ಸಂವಿರ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಎಲ್ಲಿದೆಯೇ ಅಲ್ಲಿಂದಿಂಥು ಅನ್ವಯತ್ವ ಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದಾಗ್ಗೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಹಿ. ನರಸಿಂಹ್ರಾಜಾರೆ.—ಅ ಮಾನ್ಯರೂಪಾಗ್ಗೆ ಪ್ರಕಾರ ಈಗ ಎಷ್ಟು ಅನ್ವಯತ್ವ ಗೂಗಿಬೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಹಿ. ನರಸಿಂಹ್ರಾಜಾರೆ.—ನಿಷ್ಠಾ ಕಣ್ಣುಮುಚ್ಚಿ ಕೊಂಡು ಕೂಡಿದ್ದರೆ ನಿಮಗೆ ಹೇಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಮಾರ್ತಿ ನುಬುತ್ತುಣಿ ಅವರು ವ್ಯಾಧಾರಾಜ್ಯವನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಹೊರಣಿದ್ದಾರೆ. ಅಧಕಾರ್ಯಿಗಳಂತಹ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕರೆ ಬೋರ್ಡ್‌ಎಂಬ ಜನಾವಳಿಯನ್ನು ಪಕ್ತ ಮಾಡಿ ಆ ಸಂಸ್ಕೃತಾಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಹಣವನ್ನು ನಹ ಮಂಜೂರಿ ಮಾಡಿದಾಗ್ಗೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ಹಿಂಬಯ. ಕೋ-ಆರೆಇಂಫ್ರೋ ದಿಪಾರ್ಕ್‌ಫ್ರೆಂಚ್‌ನಿಂದ ರಾಜಕೀಯ ವಿಜೆಂಟುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಕೆಲವರು ಹೇಳಿದ್ದು. ಸುವಾರು 9-10 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಾನು ಎಷ್ಟೋ ಕೋ-ಆರೆಇಂಫ್ರೋ ಸೋಸೈಟಿಗಳ ಪ್ರಸಿದ್ಧೆನಾಗಿ, ದೈರೆಕ್ಟರ್ ಅಗಿ ಕೆಲವು ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ನಾಲ್ಕಾರ್ಥು ದಿನಿನ್ನಕ್ಕೂ ಬ್ರಾಹ್ಮಕ್ರಿಯೆ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಸೋಸೈಟಿಗಳನ್ನು ಇವತ್ತನ್ತು ಕಳೆದ ಆರ್‌ನ್ಯೂಬ್ ನಾದುತ್ತಾತ್ತ್ವ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ನನಗೆ ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಗೆ ಕೋ-ಆರೆಇಂಫ್ರೋ ಸೋಸೈಟಿಗೆಲ್ಲಿ ಕೆಲವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅಂಥಾದ್ದರಿಂದ ಏರೋಧಾರ್ಕದ ಸದಸ್ಯರು ಬಾಯಿಗೆ ಬಂದರೂಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದಂತಹಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಭಾವಣೆ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ನಾವೆಲ್ಲಾರೂ ಸೋಸೈಟಿಗಳನ್ನು ನಹಕರಿಸಿ ಜನತೆಗೆ ಬೆಳ್ಳಿಯಿದ್ದು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯುತ್ತಾಪದಬೇಕ್ಕಾಗಿ. ಎರೋಧಾರ್ಕದವರಾಗಲೇ ಅಥವಾ ಅಡಿಲತಾಪಕ್ಕದವರಾಗಲೇ ಈಗಿರತಕ್ಕ ಹಂಡವಾಷ್ಟು ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೆ ಇರಂತಹ ಕೆಲವಾರು ಯೋಜನೆಗಳ ಮುಖ್ಯತ್ವವನ್ನು ಒಂತಿಗೆ ತಿಳಿಯಿ. ಮತ್ತೆ ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತು ಆ ರೂಪ್‌ಗಳ ಉದ್ದೇಶಗಳು ಅವರಿಗೆ ತೆನ್ನಾಗಿ ಮನವರಿಕೆಯಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಆ ಸೋಸೈಟಿಗಳನ್ನು ತೆನ್ನಾಗಿ ಆರ್‌ನ್ಯೂಬ್ ಮಾಡುವುದು ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯ.

ಆ ಹಾನುಸುಗಳನ್ನು ಕಾಖುಗತ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಐಸ್‌ಎಸ್‌ ಸದಸ್ಯರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯೂ ಇದೆ ಹೀಂದೂ ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ನಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ಬಂದಮೇಲೆ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಸೋಸೈಟಿಗಳನ್ನು ಕನ್ಯಾಕುಮಾರಿಯಂದ ಹಿಡಿದು ಹಿಮಾಲಯದವರೆಗೆ ದೇಶಾಂತರ ಮಾಡಿದಾಗ್ಗೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಇತ್ತಿತ್ತಿನ್ನಲ್ಲಿಯೂ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ಬ್ರಾಹ್ಮಕ್ರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿದಾಗ್ಗೆ. 8-10 ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ರಾಜ್‌-ಸ್ಟೇಲ್ ಸೋಸೈಟಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಗೊಡಿಜಾನು ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಇಂಜ್ಞಿನಿಯಲಾದು. ಕೋ-ಆರೆಇಂಫ್ರೋ ಮೂಲಮೆಂಟಿನಿಂದ ಆಗಬೇಕಾದ ಕಾರ್ಯ ಅಗಾಧ ವಾಗಿದೆ. ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಥೆಸ್ಟಿಲಟಿ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಬೇಕು. ಹೆಚ್ಚಿನ ಗೋಡ್ರೋನು ಗಳನ್ನು ಕನ್ಯಾನ್ಯೂಪ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಆರ್‌ನ್ಯೂಟಿಂಗ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಬೇಕು. ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಸೋಸೈಟಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕು ಹೆಚ್ಚಾರ್ಚ್‌ರಿಸಲ್ಪಡಿಸಾವನೆ ಮಾಡಿದರೂ, ಅದರಿಂದ ನಾವು ಎಷ್ಟೋ ಉಪಯೋಗದವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ್ದೇವೇ, ಅಪ್ಪು ಲಗಿಲ್. ಸೋಸೈಟಿಗಳ ಆರ್‌ನ್ಯೂಜ್‌ ಶರೀರನಿಂದ ಇನ್ನೂ ಲೋಪದಂತಹಾಗಿದೆ. ಅಪ್ಪಾಗಳನ್ನು ನಕಾರಾರದವರು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು. ಇನ್ನೂ ಮಹತ್ವವಾದ ನಾಕಾರಾರದವರು ನಾಕಾರಾರ ಜನಗಳಿಗೆ ಬೇಕು, ಗೋಡ್ರೋನ್ ಥೆಸ್ಟಿಲಟಿಗಳನ್ನು ದೇಶಾಂತರ ಮಾಡಬೇಕು. ರೈತರು ಬೆಳೆದವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಅಧಕ್,

(ಕರ್ನಾಟಕ. ಶಿಕ್ಷಣ)

ಕೆಳ್ಳಿನ ಬೆರಿ ಬಿರುವುದಕ್ಕೆ, credit and marketing link. ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳೆಂದು ಏನು ಹೇಳುತ್ತೇವೆಯೋ, ಅಪ್ಪಾಗಲನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥೆಮಾಡಲು, ಕೆಳ್ಳಿನಲ್ಲಿ, ಸರ್ಕಾರದವರು ತುಂಬಾವುಹತ್ಯೆ ವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಉದಾನ್ಯಾ ಭಾಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ.

ಬಹಕ ಮುಖ್ಯವಾದ ದಿವಾಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ರೀಯಂದರೆ ಅಗ್ರಿಕಲ್‌ಚರ್ಚ್‌ ದಿವಾಟ್‌ಮೆಂಟ್‌. ರಾಜ್ಯೋನವರೇನೇ ಕಪ್ಪಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ; ಆ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಇಂಪ್ರೊ ಮಾಡಲು ಶ್ರಯತ್ವ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದರೂ ಅವರು ಬುರ್ಗರ್‌ಹೈಕ್ಸ್‌ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದಕಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಹಾರಾತ್‌ನ್ನು ಜಾಸ್ತಿಯಾದ ಹೊರತು, ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಪರಬೇತನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸುವದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೊರತು, ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಸಾಭಾಗ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆಹಾರಾತ್‌ನ್ನು ವನ್ನೆ ಕಚ್ಚನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಅಗ್ರಿಕಲ್‌ಚರ್ಚ್‌ ಇಲಾಖೆ ಶ್ರಮಿಸಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೂ ಸುರ ರಾಜ್ಯೋನವರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. Compost and disease control ಸ್ಟ್ರೋಮನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಬೇಕು. Improved seeds ಮಾಡಬೇಕು. By supplying improved seeds you can increase the production of our Country by at least ten per cent. Compost and disease control ವ್ಯವಸ್ಥೆ ನರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಒಂದಾಗಿ ಇಲ್ಲಾಗಳಲ್ಲಿ ಅನಕ್ತಿಜ್ಞ ಮತ್ತು ಆ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಕಲತು ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರನವರೇ ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ನಾಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಜನರಿಗೆ ವ್ಯವಸಾಯ ವಿಧಾನಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸ್ಟ್ರೋಮನ್ನು ಗಳಲ್ಲಿ ತರಬೇತಿ ಕೆಂದರೆ ಮತ್ತು ಅಗ್ರಿಕಲ್‌ಚರ್ಚ್‌ ಸ್ಟ್ರೋಮನ್ನು ಇಂಫಿಲ್ ಮೆಂಟ್‌ ಮಾಡಬೇಕು. ಸ್ಟ್ರೋಮ ಮಲ್ಲಿತ್ತಿಕೆಗೆನ್ನಿಗೆ ಅನೇಕ ಸ್ಟ್ರೋಮಾರಮ್ಮುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದರೆ ಅದು ಎಷ್ಟುರಮಣಿಗೆ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುತ್ತೀರ್ಲೆ ಅಷ್ಟು ಮಣಿಗೆ ಮಾಡುತ್ತೀಲ್ಲ. ಸ್ಟ್ರೋಮೆನ್ನು ಯಾಂಗ್‌ಗೆ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು, ತುಂಬ ಸ್ಟ್ರೋಮ ತೆಗೆದುಕೊಡು, ಅವುಗಳನ್ನು ದೇಶಾದ್ಯಂತ ಥಂಬುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಫಟ್ಟನ್ಯೆಸರ್ ನಹ್ಲೆ ವಿಚಾರ. ನಮ್ಮ ರೈತರಿಗೆ ಬಿಡುನೇ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಅತಾವಶ್ರಯಕ ವಾಗಿ ಬೇಕಾದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಅವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಬೇಕೋಂ ಅಪ್ಪು ನಿಗುತ್ತಲ್ಲ ಫಟ್ಟರ್ಯೆಸರ್ ಕೊರತೆ ಬಳಸುವಿದೆ. ನಮ್ಮ ಮುನ್ಹನೂರು ನಂಜಾತ್ತನಕ್ಕೆ ಒಂದು ಫಟ್ಟರ್ಯೆಜರ್ ಫಾರ್ಕ್‌ಪ್ರೆಟ್ ಬೇಕೇಬೇಕೆಂದು ಹೀಗ್ ಏನಿಸ್ತಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನೂ ಅಗ್ರಿಕರ್ಟೆ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲ ಸಂಬಂಧ ಇಲ್ಲ ಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. The demand is increasing every year. ಅವೋಡಿಯಾವ್ ಸರ್ ಫೈಟ್ ದುತ್ತು ಡೊಂಡಾವನ್ನು ಪ್ರವಸಾರಿಸಿದ್ದು ಉಪಯೋಗ ಮಾತಕ್ಕಂಥಾದ್ದನ್ನು ನಮ್ಮ ಜನರು ಕಲಿತುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಂದಿನ ವರ್ಷ 10-20 ಇನ್ ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಈ ವರ್ಷ 40 ಇನ್ ಬೇಕೆನ್ನು ತೂರೆ. ಅದ್ದಿಂದ, ಮಾತ್ರಾ ಉಟಕರ್ಟೆ ರೈತ್ಯೋ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ದಿಸ್ತಿಪ್ಪಗೂ ಎಷ್ಟುಪ್ಪು ಡಾಸಿ ಬೇಕನ್ನುವುದನ್ನು ತೆದುಕೊಂಡು ಅಪ್ಪುನನ್ನು ಉದಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಸಿಂಧಿ ಫಟ್ಟರ್ಯೆಸರ್ ಫಾರ್ಕ್‌ಪ್ರೆಟ್ ಇದೆ. ಬೇಕಣಿರದ್ದುಯಿಂದು ಒಂದು ಫಾರ್ಕ್‌ಪ್ರೆಟ್ ಇದೆ. ಅದರೆ ಅವು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸಾಕಾರಪ್ಪು ನಹ್ಲೆ ಮಾಡಿರಾವು. ಬೇಕುಸಾರಿನಿಂದ್ಲ್ಲ ಇನ್ನೊಂದು ಫಟ್ಟ ರೈತರ್ ಫಾರ್ಕ್‌ಪ್ರೆಟ್ ನಾಿರ್ವಿರಲು ನಕಾರದವರು ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಅಡಬ್ಬು ದಾಗಿತ್ತ ಕೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳಬುದು ನನ್ನ ರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಅಗ್ರಿಕರ್ಟೋ ಡಿಪಾಡ್‌ಪ್ರೈಂಟ್ ಸಾಯಾರ್ ಇರ್ಲೆಂಸ್ ಎಫಾಗ್‌ಗ್ರೆ ಅತಮ್ಯಾಖಾದ ಗದುನ ಕೆಡಬೆಕ್ಕು. ಮನುಷ್ಯನ ಶರೀರಕ್ಕೆ ತಮ್ಮಹೆಗೆ ಮಾತ್ರವೇ, ಭೂಮಿಗೆ ಅದರ ಒಂದು ಅಡಿ ಒಳಗಿರುವ ಭಾಗ ಅಪ್ಪು ಮಾಯಿಸಾಡುದು; ಅದಕ್ಕೆ ಅಪ್ಪು ಆಥಾರವಾಗಿರುವ ಸಾಯಾರ್ ಇರುವುದು ಅವರಳ್ಲ. ಮನುಷ್ಯನ ತಮ್ಮತತ್ವರ ಅವಾಗಿ ಏಷ್ಟ ವಾರ್ತುಪಾಠಗ್ರಂಥಯೋ ಹಾಗೆ, ಭೂಮಿಯ ಪರಿಣಿತಿ ಅದರ ಒಂದು ಅಡಿ ತಮ್ಮಪ್ರಲ್ಲಿರುವದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಕಾಪಾಡ

ಕೇರು. ಯಾಗ್ನೀಶ್ವರಾಗಿ ಮಂಬಿಂದಾಗ ಕುರುತ್ವ ಒಂದು ಎರ್ಲೆರೆನ್ ಅಗಿ ಬಡುತ್ತದೆ. ನಾವು ಗಪರನ್ವೇಂಂಳೆ ಉಫ್ ಇಂಡಿಯಾದ ಸಹಾಯವನ್ನು ಪರಿಸೂದ ಕುಲದ್ವಾರೆ ಕೇಗೆದುಕೊಂಡು, ಸಾಯಿರ್ ಕನ್ ಸರ್ವೇಫ್ರೆಕ್ ಮಾಡಲು ಶ್ರಯತ್ತಿಸಬೇಕು. ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದಕ್ಕೆ ಯಾಗ್ನೀಶ್ವರಾಗಿ ಹಣ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜಯ್ಯನವರು ಖತ್ತಾಕಶಾಲಿಗಳು ಬೋಂಡಾಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಅದೇ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಭಾವು ಕನ್ವ ಹೇಗೆದಾಗಿ ನೊಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅದೇ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಸಮ್ಮಾನಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತಿರ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಅದಮ್ಮು ಡಾಗ್ರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಖಚಿತವಾದ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿನೆ.

ಅಗಿಕರ್ ಚರ್ ನಿನ್ಲಿ ರಿಸರ್ವ್ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಈ ಏಕಾಂದರ್ಶ ಹುಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯಗಾರವು ಮಾತನಾಡಿದರೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅಗಿಕರ್ ಚರ್ ಇರಾಜೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟುರವುಷ್ಟು ರಿಸರ್ವ್ ಅಗಿಕರ್ ಕಾಂತಿ ಅಷ್ಟು ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಅಗಿಕರ್ ನಿನ್ಲಿ ಮಾನ್ಯವಾದುದು. ಈ ರಿಸರ್ವ್ ರಿಸರ್ವ್ ಗಳನ್ನು ರೈಕರಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗ್ರಕ್ಕಂಥ ನಿಷ್ಪಾಗೆ ಹೈನ್ಸ್‌ಗೌ ಸಾಳದು. ರಿಸರ್ವ್ ಸಾಮಾನ್ಯ ವಿಷಯವಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಒಂದು ಪೂರ್ವೀಯಲ್ಲಿ ಕಣತ್ತ, ಮಾಡಿ, ಅದರಿಂದ ಕೊರಪಟ್ಟ ಅಂತರಗಳು ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರ ಮನಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ತಕ್ಕ ರಿಣ್ಣೆಮಾಗಳನ್ನು ಹಾಡು ವಂತಿರಬೇಕು. ಹೊನ ಏಧಾನವಲ್ಲ ಉತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ದಾಸ್ತಿ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಹೈನ್ಸ್‌ ಫೀರ್ಪರ್ ಕೂರತೆ ಇದೆ. ನಮ್ಮ ತಾಳ್ಳುಕುಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಿ ಅಗಿಕರ್ ಚರ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಇಡ್ಲಿ. ಅಬ್ಜಿ ಅಧಿಕಾರಿ ಮನ ಕೆಲವ ಮಾಡಬಲ್ಲನು ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದು ನಾಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಎಂ. ಎಂ. ಎಸ್. ಇರಾಜೆಯವರಿಗೂ ಅಗಿಕರ್ ಚರ್ ಇರಾಜೆಯವರಿಗೂ ಕೋ ಅರ್ಥನೀತಿನ್ನಿಂದ ಕೆಲವ ಮಾಡಿದರೆ ಒಕ್ಕೆಯದು ಎರ್ಲೆಸ್ ರವರ್ ವರ್ಕಾಫಾರ್ಗಿಗೆ ಅಗಿಕರ್ ಚರ್ ತಡ್ಡಾಗಳಿಂದ ತರಹೇತಿ ಕೂಡಿನುವುದು ಈ ನನ್ನ ಸಂಹೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೆಚ್ಚು ಗಮನಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಲಿಟ್ಟಿನುತ್ತಿನೆ.

ಇಷ್ಟುಲ್ಲಾಕ್ಕೆಳಿದ ಮೇಲೆ ಹಣ ಬದಿಗನುವ ಸಮಸ್ಯೆಯು ಬಹಳ ಖತ್ತಮಾನ್ಯವಾದುದು. ಮೂರನೆಯ ಪಂಚದ್ವಾರ್ಣಿಕ ಯೋಜನೆಗೆ ಹಣ ಬದಿಗನುವುದರಲ್ಲಿ ಎರ್ಲೆಂದ ಅಸ್ತಿತ್ವದಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅವರ ಸರಕಾರ ಕೆಳಕ್ಕಿಳ್ಳುದಬೇಕು. ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಒಂದು ಯಜ್ಞದಾಷ್ಟೇ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕೆಂಬುದು ನೆಹುರವರ ಇಚ್ಛೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಇರ್ದರ್ಭು ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂಥ ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿವೆ; ಏಗಿರಾಗಿ ಈ ಮಾರ್ಕೆಟೆನ್ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರ ಅರ್ಥಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶವಿದೆ. ನಮ್ಮ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಮುಂದಿನ ಎರ್ಕನ್ನನ್ನೇ ದೃಷ್ಟಿಯಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿದ ಕೆಲವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅವಕ್ಷರಾಗಿ ಟ್ರೈಕ್ಸರ್, ಈ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರವರ ಕೈಯನ್ನೇ ಬಿಂಬಿಸಿದೆ.

ದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಹಣವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಲು ಅನೇಕ ಅವಕಾಶಗಳಿವೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಘಾರೆಸ್ ಪ್ರೈಸ್ ಪ್ರೈಸ್ ಲಿಯಾದ್ವಾರಾ ಮುಂತ್ರಿಗಳು ಸಾಧುಸಂತರು; ಆಪಾರಾಪಾದ ಗುರಾವರವರಿಕ್ಕಂಥ ವರು. ಅಂಥವರ ಕ್ರಿಯೆ ಇದ್ದು ಇದ್ದು ಘಾರೆಸ್ ಆರಾಫ್ ಬಂದಿದೆ. ಈ ಇಲಾಜೆಯಿಂದ ನುಮಾರು ಮೂರುವರೆ ಕೋಟಿ ಉತ್ಪನ್ನ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಅದರು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದೆ ಘಾರೆಸ್ ನಿಂದ ಉತ್ಪನ್ನ ವನ್ನೇ ಹೆಚ್ಚುಮಾಡಿ, ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇನ್‌ಎಂ ತಂಡರೆ, ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗೆ ಈ ನೇರ್ಲೋ ಕ್ರಾಸ್‌ನಿಂದ ಬಿರುತ್ತಕ್ಕೆ ಉತ್ಪನ್ನಾನ್ನು ಕೆಂಪುಮಾಡಿ ಕೋಟಿ ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿನೆ. ಅರಣ್ಯಬಾಣಿಸಿದಲ್ಲಿ ನಮಗಿನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ವರದಾನ ಗರಿಷ್ಟುಕಾಗಿದೆ. ಅದರೆ ಈ ದಿವಸ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪರಿಣಾಮಗೊಳಿಸಿರತಕ್ಕ ಈ ತುಂಗ ಮತ್ತು ತುಂಗಭದ್ರ ಪಾರ್ಶ್ವಕ್ಕೆ ಗಳಿಂದ ನಮಗೆ ನಮ್ಮ ಇವೆನ್ನು ಮಂಟಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ರಿಷರ್ವ್ ಬರುತ್ತಿದೆಯೇ ಎಂತ ಕೇಳಬೇಕು

(ಶ್ರೀ ಡಿ. ಕಿವಿಟೆ)

ಇದೆ. ನಕಾರದ ದೃಷ್ಟಿಯಂದಲೂ ಮತ್ತು ರ್ಯಾತನ ದೃಷ್ಟಿಯಂದಲೂ ಇವುಗಳಿಂದ ಬರಬೇಕಾಗಿರ ತಕ್ಕು ರಿಂದಿರ್ಹಿ ನರಿಯಾಗಿ ಬರುತ್ತಿದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆಹೊಕಾಡು ಅತ್ಯಗತ್ಯ ಕೋರಣ ವೇನೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ನಕಾರ ವಾಗಂದಿನನ್ನು ಈ ಭಾಬನ್ನು ಕೆಂಪುಹೆಸವನ್ನು ಇಂತಿನ್‌ಪ್ರೇ ಮಾಡ ತಕ್ಕು ಸಂದರ್ಭಗಳಿರುವದರಿಂದ ಈ ಇಟಾನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡರೇ ಬೇಕು. ಹಾಗೇಂದು ವೇಳೆ ನಿಂತ್ಕಿಸಿರತಕ್ಕು ಮುಖ್ಯಕ್ಕೆ ಅದಾಯ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಈಂದ್ರ ಬಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಗಳನೆಂಬುದನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯಬೇಕು. ಅದರ ನಮ್ಮೀಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಅನ್ನ—ಪೌರ್ದಿಕ್ಕೋ ವಾರ್ಡೆ ಕ್ರೂರಾಗಿರುಹುದು. ಈ. ಆರೋ. ನಾಗರ ಪ್ರತಿಯೋಜ್ಞರಿಗೇ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅದರೆ ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮೀನ್ನು ರಿಂದಿರ್ಹಿ ಬರಬೇಕಾಗಿತ್ತೂ, ಅವು ಬರುತ್ತಿದೆಯೇ, ಹಾಗೆ ತುಂಗಭದ್ರ ಪಾರ್ಶ್ವಕ್ಕೆ ನಿಂದ ಏಷ್ಟು ಅದಾಯ ಬರಬೇಕಾಗಿತ್ತೂ ಅಷ್ಟು ಬರುತ್ತಿದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನೀಲ್ಲ ಪರಾರ್ಥೋಚನ ಚೇಕಾಡ ಅಂಶಗಳಾಗಿವೆ. ಅದರೆ ಇತ್ತಿಚೆಗೆ ಈ ವಾರ್ಡ್‌ಕ್ಕೆ ಗಳ ನಿರ್ವಾಳಿಣಿದ ಭಾವಾಗಳ ಬೇರೆ ಯೇನೋ ಬಹಳವಾಗಿ ಇರಿರುತ್ತೆ. ನಾನು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೇನೇಲ್ಲ ನಕಾರದವರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕು ಕಾಯ್ಯಾಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಂಥಿ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ ಅದರೆ ನಕಾರದವರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕು ಕೆಲವು ಇಟಂಗಳ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಕೃಷಿಸುತ್ತಿದ್ದೇ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅದರೆ ನನಗೀಗ ಕಾಲಾವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಅದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮೀ ವಿರೋಧಕ್ಕಾದವರು ನಾನು ನಮ್ಮ ಅಳಳತಕ್ಕಾದವನ್ನು ಬರಿ ಹೋಗಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದು ಮಾತ್ರ ಯಾರೂಭಾವಿಸುವಾರದು. ನಮ್ಮೀ ಬೆಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಪ್ರಭಾವ ಅರ್ಥಭಾಗಕ್ಕೆ ಕಾಗಾಗಲೇ ಕ್ಷಾಮ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಹಿರಿಯಿರು ಕೃಷಿಕರೆ, ಮೊಕಾಲ್ಯಾರು ಈ ತಾಳ್ಳುಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ಷಾಮ ಪಾರಂ ಭವಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಏನೂ ಉತ್ತೇಂದ್ರಿಯಲ್ಲ. ಈ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಕೊಡಲೇ ನಕಾರದವರು ನೂತ್ತ ಪರಿಕಾರ ಕಾಯ್ಯಾಗಳನ್ನು ಕೃಗೋಳಿಯೆಂಬರು ನನಗೆ ಇಷ್ಟ. ನಾಲ್ಕೂರು ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಲು ಅಪಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಂಡ್ದು ನಮ್ಮ ಸ್ವೀಕರ್—ರಾಯರಿಗೆ ನನ್ನ ವಂದನೆಗಳನ್ನಿರ್ವಹಿಸಿ ನನ್ನ ಈ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮಂಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri B. G. KHOT.—Sir, At the very outset of the year, we have been confronted with two legislative business of great importance which have staggered our thoughts and baffled our imagination. They are (1) the Governor's Address and (2) the annual budget. Of course, the Governor's Address is now a past matter and therefore I do not wish to dwell at length on that. In passing I may however say that it was a pedestrian address containing a few remarks here and there. There is nothing much in it.

In regard to the budget I must say that it presents an unhappy picture. It has created feeling of dissatisfaction, discontent and helplessness and because of this it is also hopeless. Hopes, if they are to succeed must shelter help and if it is helpless it is also hopeless!

But, one thing is clear, and it is that the Hon'ble Minister for Finance has tried to put the financial conditions of the State in as accurate a manner as possible and I must of duty express my feelings of thankfulness for his honesty and integrity . . . .

Sri J. H. SHAMSUDDIN.—And lucid exposition ?

Sri B. G. Khot.—For his truth and sincerity, for his devotion to duty and his constant and unfailing efforts. Still then, I must however submit that in some places, I honestly differ from him.

According to the Constitution and the several rules and conventions, the budget has to go through five important stages. They are : 1. presentation of the budget, 2. General discussion, 3. Voting on Demands for Grants, 4. Appropriation Bill and 5. Consideration of taxation and borrowing proposals.

The first stage is now over, that is, the budget has been duly presented in this House. We are now passing through the second phase. We are discussing the budget : its merits and its demerits. In discussing the budget, three points are mainly worth considering. They are 1. Discussion of estimates of revenue and expenditure, 2. Discussion of ways and means and the programme of Government and 3. Charged expenditure. The last is only discussed and not voted upon and in view of this factor, it does not merit detailed consideration.

Looked from this point of view, I must confess frankly and most honestly, to the best of my knowledge and belief, that the budget speech presents a lucid picture of the activities of all the five years. The Minister has ably presented to us what he has done during the last four years. Perhaps, this would be his last budget in this regime because the general election would take place next year and perhaps we would not consider another budget in great detail as we do now. I must again say that he has presented a vivid picture of the activities of the last four years.

The budget speech apart from being a survey of the activities of the last four years, it also reflects the adverse economic conditions of our State. I will try to illustrate this presently. On page 3 and 4 of the budget speech, we find that direct taxation has increased from 10 crores and odd to 13 crores. Indirect taxes have risen from 11 crores to 18 crores. The total indirect and direct taxation has increased from 13·63 to 22·10. This is the position of our revenues in regard to taxation.

Mr. CHAIRMAN.—The Hon'ble Member may continue his speech tomorrow.

The House adjourned at Five Minutes past six of the Clock to meet again at One of the Clock on Friday the 24th March 1961.
